

2019_Az_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2019 Xarici iqtisadi fəaliyyətin təhlili

1 Cari təhlilin aparılmasında məqsəd nədir?

- müəssisənin işində nöqsanları aşkar etmək;
- müəssisənin işini kompleks qiymətləndirmək;
- biznesdə müəssisənin iş təcrübəsini ümumiləşdirmək
- strateji idarəetmə məsələlərini həll etmək;
- biznes planların icrasının mümkünlüyünü qiymətləndirmək;

2 Şaquli təhlil zamanı qiymətləndirilir:

- göstəricilərin dəyişməsinin dinamikası;
- göstəricilərin strukturu;
- göstəricilər üzrə nisbi kənarlaşma.
- maliyyə nəticələri;
- göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqə;

3 Mühasibat hesabatlarının trend təhlilinin mahiyyəti nədir?

- ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin qiymətləndirilməsidir.
- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir;
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsidir;
- hesabatın hər bir maddəsinin bir neçə ötən dövrlərlə müqayisəsidir;
- müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsi

4 Funksional dəyər təhlilinin mahiyyəti nədir?

- məhsulun rentabelliğini qiymətləndirmək
- məhsulun fond tutumu və fondların dəyərini uyğunluğunu qiymətləndirmək;
- məhsulun maya dəyəri ilə satışın həcmi arasında uyğunluğu qiymətləndirmək;
- məhsulun funksiyası və dəyəri arasında optimallığı təmin etmək;
- məhsulun material tutumu və material məsrəflərinin uyğunluğunu qiymətləndirmək;

5 Hesabatın üfiqi təhlili nəyi səciyyələndirir?

- zaman kəsiyində göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqəni
- zaman kəsiyində göstəricilərin nisbi artım templərini;
- zaman kəsiyində göstəricilərin strukturunun dəyişməsinə;
- zaman kəsiyində göstəricilər üzrə mütləq və nisbi kənarlaşmaları;
- zaman kəsiyində istifadə olunmamış ehtiyatları;

6 İqtisadi təhlilin ən çox bağlı olduğu elm:

- menecment.
- iqtisadi nəzəriyyə;
- marketinq;
- audit;
- qiymətin əmələ gəlməsi;

7 Şaquli müqayisəli təhlil vasitəsilə öyrənilir:

- göstəricilər üzrə nisbi kənarlaşmaları
- göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqə və qarşılıqlı asılılıq;
- göstəricilərin dəyişməsinin dinamikası;
- göstəricilərin strukturu və xüsusi çəkilişi;

yaxşı nəticələri;

8 Müqayisəli üfüqi təhlildən istifadə olunur:

göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqəni öyrənmək üçün
göstəricilərin nisbi artım templərini müəyyən etmək üçün;
göstəricilərin strukturu və xüsusi çəkisini müəyyən etmək üçün;
● göstəricilər üzrə mütləq və nisbi kənarlaşmaları müəyyən etmək üçün;
səmərəliliyin artırılmasını istifadə olunmamış ehtiyatlarını müəyyən etmək üçün;

9 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının müqayisəli təhlili:

ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin təhlilidir
maliyyə göstəricilərinin strukturunun, yəni balansın yekununda hər bir maddənin xüsusi çəkisinin müəyyən edilməsidir
hesabatın hər maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir
● müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsidir
hesabatın hər bir maddəsinin bir neçə ötən dövrlərlə müqayisəsi və göstəricinin dinamikasının əsas tendensiyasının müəyyənəndirilməsidir

10 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının trend təhlili:

ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin təhlilidir
maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsidir
hesabatın hər maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir
● hesabatın hər bir maddəsinin bir neçə ötən dövrlərlə müqayisəsi və onun dəyişilmə meylinin müəyyənəndirilməsidir;
müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsidir

11 Marketing təhlilinin məqsədi:

istehsal resurslarından istifadə səviyyəsinin öyrənilməsi;
müqavilə öhdəliklərinin icrasının öyrənilməsi;
maliyyə vəziyyətinin öyrənilməsi;
● ətraf mühitinin öyrənilməsi;
istehsalın texniki istiqamətinin öyrənilməsi;

12 Funksional dəyər təhlilinin mahiyyəti aşağıdakı məsələlərin tədqiq edilməsi ilə xarakterizə olunur:

məhsulun rentabelliği
məhsulun material tutumu;
məhsulun maya dəyəri;
● məhsulun funksiyası;
məhsulun fond tutumu;

13 Perspektiv təhlildən istifadə olunur?

- proqnoz idarəetmə üçün;
- taktiki idarəetmə üçün;
- situasiyalı idarəetmə üçün;
- retrospektiv idarəetmə üçün;
- operativ idarəetmə üçün

14 Marjinal təhlil aşağıdakı göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqəni öyrənir:

müəssisənin ödəmə qabiliyyəti, kreditödəmə qabiliyyəti və maliyyə sabitliyi
mənfəət, zərər və məhsulun rentabelliği;
sabit, dəyişən və dolay məsrəflər;
● satışın həcmi, maya dəyəri və mənfəət
istehsal, məhsulun yüklənməsi və satışı;

15 Cari təhlil imkan verir:

- müəssisənin işində nöqsanları aşkar etmək və onları aradan qaldırmaq;
- biznes planların icrasını qabaqcadan qiymətləndirmək;
- hesabat dövründə müəssisənin işini kompleks qiymətləndirmək;
- biznesdə müəssisənin iş təcrübəsini ümumiləşdirmək strateji idarəetmə məsələlərini həll etmək;

16 Aparılma metodikasına görə iqtisadi təhlilin hansı növləri vardır?

- cari təhlil, perspektiv təhlil, operativ təhlil.
- daxili təhlil, xarici təhlil, tematik təhlil;
- cari təhlil, maliyyə təhlili, marketing təhlili;
- amilli təhlil, diaqnostik təhlil, marjinal təhlil;
- təsərrüfatdaxili təhlil, təsərrüfatlararası təhlil;

17 Determinləşdirilmiş təhlildə nəticə və amillər arasında əlaqə necə səciyyələnir?

- korrelyasiya.
- stoxastik;
- xətti;
- funksional;
- qarışıq;

18 Hansı göstərici idarəetmə təhlilinin obyektini hesab olunur?

- müəssisənin likvidliyi.
- müəssisənin ödəməqabiliyyəti;
- müəssisənin maliyyə vəziyyəti;
- məhsul istehsalı, məhsulun maya dəyəri;
- müəssisənin maliyyə sabitliyi;

19 Hansı göstərici keyfiyyət göstəricisi hesab olunur?

- heyətin sayı;
- dövrüyyə aktivlərinin həcmi
- məhsulun həcmi;
- maşınların ortaillik dəyəri;
- fondverimi;

20 İstehsalın səmərəliliyinin artırılması üzrə istifadə olunmamış imkanlar adlandırılır:

- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri.
- təşkilatın fəaliyyətində əmələ gələn "dar yerlər";
- amillər;
- ehtiyatlar;
- səmərəliliyin göstəriciləri;

21 Hansı göstəricilər nisbi göstəricilərə aiddir:

- dövrüyyə aktivlərinin həcmi
- heyətin sayı;
- məhsulun həcmi;
- fondverimi
- maşınların ortaillik dəyəri;

22 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin məqsədi nədir?

bir nəticə göstəricisinin digərinə təsirini müəyyən etmək.

nəticənin məcmu amillərə təsirini müəyyən etmək;
məcmu amillərin nəticəyə təsirini müəyyən etmək;

- hər bir amilin nəticəyə təsirini müəyyən etmək;
nəticənin hər bir amilə təsirini müəyyən etmək;

23 İqtisadi təhlil və mühasibat uçotu arasında qarşılıqlı əlaqə nədən ibarətdir?

mühasibat uçotu və iqtisadi təhlildə eyni metod və üsullardan istifadə olunur.
mühasibat uçotu və iqtisadi təhlilin məqsəd və vəzifələri eynidir;
idarəetmənin ən vacib funksiyaları hesab olunur;

- mühasibat uçotu və hesabatı iqtisadi təhlilin əsas informasiya mənbəyidir;
biznes-planlarının tərtib edilməsində mühasibat uçotu məlumatlardan istifadə olunur;

24 İnzibati idarəetmə sistemində proqnozlaşdırmanın təşkili nə ilə xarakterizə olunur?

strateji planlaşdırmaya üstünlük verilməsi ilə.
dövlətin tənzimləyici rolu ilə aşağıdan yuxarıya proqnozlaşdırma ilə;
sosial və bazar proqnozların prioriteti ilə;

- dövlətin tənzimləyici rolu ilə yuxarıdan aşağıya proqnozlaşdırma ilə
planlaşdırmanın fasiləsizliyi və çevikliyi ilə;

25 Korrelyasiya təhlilinin məqsədi nədir?

göstəricinin dəyişmə dinamikasının müəyyən edilməsi
trendin müəyyən edilməsi;

- göstəricinin artım tempinin hesablanması;
amillər və nəticə göstəriciləri arasında əlaqənin sıxlığının qiymətləndirilməsi;
qurulmuş trendin düzgünlüyünün qiymətləndirilməsi;

26 İstehsalın intensivləşdirilməsi prosesində istehlak resursları necə dəyişir?

resursların istehlakı tempi nəticə tempindən yüksəkdir.
nəticələrin dəyişməz qalması şəraitində azalır;
nəticələrin dəyişməz qalması şəraitində artır;

- resursların istehlak tempi nəticənin tempindən aşağıdır;
nəticənin yaxşılaşması şəraitində azalır;

27 Məhsul buraxılışı, məsrəflər və mənfəətin qiymətləndirilməsi üçün təhlilin hansı növündən istifadə olunur?

proqnoz təhlil;
operativ təhlil;
ekspres-təhlil

- marjinal təhlil;
qabaqcadan təhlil;

28 İqtisadi təhlil nəyi səciyyələndirir?

iqtisadi hal və proseslərin kompleks öyrənilməsini;
iqtisadi hal və proseslərin qruplaşdırılmasını;
iqtisadi hal və proseslərin qiymətləndirilməsini;

- iqtisadi hal və proseslərin elementlərə bölünməsini.
iqtisadi hal və hadisələrin proqnozlaşdırılmasını

29 Hansı göstərici statistik göstərici hesab olunur?

mənfəətin həcmi
manatda ifadə olunmuş göstəricilər;
[əmək məhsuldarlığı;

- qiymət indeksi;
mal dövriyyəsinin strukturu;

30 Vaxt əlamətinə görə iqtisadi təhlilin hansı növləri vardır?

- təsərrüfatdaxili təhlil, təsərrüfatlararası təhlil;
daxili təhlil, xarici təhlil;
cari təhlil, idarəetmə təhlili, marketinq təhlili;
- cari təhlil, perspektiv təhlil;
illik, rüblük, aylıq, maliyyə;

31 Kompleks iqtisadi təhlildən istifadə edənlər:

- malgöndərənlər
kommersiya bankının kreditləşdirilmə şəbəkəsinin mütəxəssisi;
vergi müfəttişi;
- müəssisənin rəhbəri;
jurnalistlər;

32 Audit təhlili aşağıdakı məsələlərin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılmasını xarakterizə edir:

- qabaqcadan və retrospektiv
istehsal proqramının yerinə yetirilməsi;
mövcud təsərrüfatdaxili ehtiyatlardan istifadə olunması;
müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi;
müəssisənin fəaliyyətinin maliyyə nəticələri;

33 Marketinq təhlil tətbiq edilir:

- istehsal resurslarından istifadə səviyyəsini qiymətləndirmək üçün.
müqavilə öhdəliklərinin icrasını qiymətləndirmək üçün;
Maliyyə vəziyyətini qiymətləndirmək üçün;
- daxili və xarici bazarın öyrənilməsi üçün;
istehsalın texniki istiqamətini öyrənmək üçün;

34 İqtisadi təhlilin əsas istiqamətləri:

- diaqnostik;
qiymətləndirmə;
müqayisə;
- fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, diaqnostikası, proqnozlaşdırılması.
qruplaşdırma;

35 Maliyyə təhlilinin obyektlərini hansı göstəricilər təşkil edir?

- istehsal məsrəfləri, məhsulun maya dəyəri.
istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi
istehsal resursları
- müəssisənin maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti
məsrəflər, məhsulun həcmi, mənfəət

36 Determinləşdirilmiş amilli təhlildə amillərlə nəticə arasında aşağıdakı əlaqə mövcuddur:

- korrelyasiya.
qarışıq;
xətti;
- funksional;
stoxastik;

37 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin məqsədi aşağıdakıları müəyyən etmək-dir:

- bir nəticə göstəricisinin digərinə təsirini;
- nəticənin məcmu amillərə təsirini;
- məcmu amillərin nəticəyə təsirini;
- hər bir amilin nəticəyə təsirini;
- nəticənin hər bir amilə təsirini;

38 Reqressiv təhlilin vəzifələrinə daxildir:

- göstəricilərin dəyişməsi dinamikasının müəyyən edilməsi.
- qurulmuş trendin etibarlılığının qiymətləndirilməsi;
- təsadüfi tərkib elementinin müəyyən edilməsi;
- nəticə göstəricisi ilə amillər arasında asılılığın konkret növünün müəyyən edilməsi;
- mövsümi xarakter daşıyan tərkib elementlərinin müəyyən edilməsi;

39 Stoxastik təhlildə nəticə və amillər arasında əlaqə necədir?

- aktiv
- qeyrimüəyyən;
- funksional;
- korrelyasiya;
- multiplikativ;

40 Keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- dövriyyə aktivlərinin həcmi
- maşınların ortaillik dəyəri;
- heyətin sayı;
- fondverimi;
- məhsulun həcmi;

41 Nisbi göstəricilərə aiddir:

- dövriyyə aktivlərinin həcmi
- maşınların ortaillik dəyəri;
- heyətin sayı;
- fondverimi
- məhsulun həcmi;

42 Mütləq göstəricilərə aiddir:

- rentabellik;
- işçilərin sayı
- material tutumu;
- fondverimi;
- fondtutumu;

43 İstehsal funksiyası dedikdə başa düşülür:

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- əmək məhsuldarlığı və əməyin fondla silahlanması arasında asılılıq;
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi;
- nəticə və istehlak olunan resurslar arasında asılılıq;
- istehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi;

44 İstehsal həcmünün optimallaşdırılması, məsrəflərin aşağı salınması və mənfəətin artırılması üzrə istifadə olunmamış imkanlar adlandırılır:

təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri.
 müəssisə fəalittətində və onun struktur bölmələrində əmələ gələn “dar yerlər”;
 amillər;

- ehtiyatlar;
- səmərəliliyin göstəriciləri;

45 Kompleks iqtisadi təhlil xarakterizə olunur:

xüsusi üsulların tətbiqi ilə
 təhlilin vahid məqsədi və hərtərəfliliyi ilə;
 vahid məqsədi ilə;

- təhlilin sistemliliyi ilə;
- hesablama göstəricilərinin müəyyən əlamətlərə görə seçilməsi ilə;

46 İdarəetmə təhlilinin obyektlərini hansı göstəricilər təşkil edir?

müəssisənin likvidliyi.
 müəssisənin ödəməqabiliyyəti;
 müəssisənin maliyyə vəziyyəti;

- məhsul istehsalı, məhsulun maya dəyəri;
- müəssisənin maliyyə sabitliyi;

47 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin mahiyyəti:

ümumiləşdirici göstəriciyə müsbət amillərin təsirinin müəyyən edilməsi və bu təsirin kəmiyyətə ölçülməsi.
 fərdi amillərin nəticə göstəricisinə olan amillərin təsirinin tədqiqi metodikası;
 nəticə göstəricisi ilə natamam, ehtimal dərəcəsilə əlaqədə olan amillərin təsirinin tədqiqi metodikası;

- nəticə göstəricisi ilə funksional əlaqədə olan amillərin təsirinin tədqiqi metodikası;
- nəticə göstəricisinə kənar (xarici) amillərin təsirinin müəyyən edilməsi və bu təsirin kəmiyyətə ölçülməsi;

48 İqtisadi təhlil aiddir:

fundamental elminə.
 analitik-informasiya elminə;
 konkret-iqtisad elminə;

- xüsusi iqtisadi forma və təşkili xüsusiyyətləri olan iqtisad elminə;
- iqtisadi-tarixi elminə

49 İqtisadi təhlilin mühasibat uçotu ilə qarşılıqlı əlaqəsi necə özünü göstərir?

həm mühasibat uçotu və həm də iqtisadi təhlildə eyni dərəcədə iqtisadi tədqiqatların metod və üsullarından istifadə olunur.
 həm mühasibat uçotu və həm də iqtisadi təhlil idarəetmənin ən vacib funksiyaları hesab olunur;
 həm mühasibat uçotu və həm də iqtisadi təhlilin qarşısında eyni məqsəd və vəzifələr durur;

- uçot və mühasibat (maliyyə) hesabatının məlumatları iqtisadi təhlilin əsas informasiya mənbəyidir;
- müəssisənin biznes-planlarının tərtib edilməsində mühasibat uçotunun tərkibində olan bütün məlumatlardan istifadə olunur;

50 Auditin iqtisadi təhlil ilə qarşılıqlı əlaqəsi necə özünü göstərir?

auditorun vacib funksiyalarından biri yoxlanılan müəssisəyə məsləhət xidmətlərinin göstərilməsidir.
 daha yüksək effektin əldə edilməsi üçün analitik prosedurlarının keçiril-məsində auditor kompüter program vasitələrindən istifadə edilə bilər;
 iqtisadi təhlil auditin vasitəsilə tam program üzrə həyata keçirilə bilər;

- müəssisənin maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinin təhlilini əhatə edən analitik prosedurlar audit sübütlarının əsaslandırılması üçün istifadə olunan müstəqil audit prosedurlarıdır
- audit prosesində hər bir auditor müəssisənin maliyyə təhlilinin metodika-sını bilməli və onun əsasında nəticə çıxartmağı bacarmalıdır;

51 $Y=A+B+C+D$ amillərin hasilini göstərən model adlanır

fərq
qarışıq
multiplikativ
● additiv
nisbi

52 $Y=ABCD$ amillərin hasilini göstərən model adlanır

fərq
qarışıq
additiv
● multiplikativ
nisbi

53 Müqayisə üsulunun tətbiqinin əsas şərtlərindən biri:

müqayisə olunan göstəricilər fərqli ölçüdə olmalıdır;
müqayisə olunan göstəricilər yalnız manat formasında olmalıdır;
müqayisə olunan göstəricilər fərqli cinsli olmalıdır;
● müqayisə olunan göstəricilər eyni cinsli olmalıdır;
müqayisə olunan göstəricilər nisbi formaya gətirilməlidirlər

54 müqayisə üsuluna aiddir

rüblük, daxili və xarici;
nisbi, mütləq, xarici;
daxili, aylıq, rüblük;
● trend, şaquli və üfüqi;
illik, on günlük, rüblük;

55 Evristik üsullar qrupuna daxildir

korelasiya və qruplaşdırma üsulu
korelasiya və variasiya üsulu
zəncirvari yerdəyişmə və indeks üsulu
● blaknot və beyinlərin hücumu üsulu
müqayisə və variasiya üsulu

56 Ənənəvi üsullar qrupuna daxildir

müqayisə və korelasiya üsulu
korelasiya və qruplaşdırma üsulu
korelasiya və variasiya üsulu
korelasiya, variasiya və blaknot üsulu
● indeks və zəncirvari yerdəyişmə üsulu

57 İqtisadi riyazi üsullarına aiddir

müqayisə, oyun nəzəriyyəsi
statistik, qruplaşdırma, balans
bloknot, zəncirvari yerdəyişmə
● reqresiya, korelasiya, variasiya
bloknot, oyun, indeks

58 İqtisadi təhlil işində istifadə edilən bütün üsulları hansı qruplara bölünür:

zəncirvari yerdəyişmə, operativ, müqayisəli
multiplikativ, marjinal, səmərəli
operativ, evrestik, additiv.

- ənənəvi, iqtisadi-riyazi, evristik.
operativ, təsirli perspektiv

59 istifadə olunan informasiya hansı tələblərə cavab verməlidir.

oxşarlıq, şəffaflıq, yuvarlaşdırılmış, tematik
gerçəklik, müqayisəlilik, sistemləşdirmə
təqribi, elmilik, nisbilik, mütnasiblik

- dəqiq, münasiblik, gerçəklik, müqayisəlilik, rasionallıq
elmilik, sistemləşdirmə, müqayisəlilik, komplekslilik

60 Müəsisədə iqtisadi təhlilin informasiya mənbələrinə daxil deyil:

biznes-planlar
statistik,
mühasibat uçotu

- menecment
operativ məlumatlar

61 Sistemli təhlil metodunun nəzəri əsası nədir

tənzimləmə
● dialektika
induksiya
proqramlaşma
planlaşdırma

62 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi təhlilin prinsiplərinə aid deyil.

Təhlil təsirli olmalıdır.
Təhlil səmərəli olmalıdır.
Təhlil operativ olmalıdır.
Təhlil təsadüfi hallarda deyil, vaxtaşırı (sistemik) aparılmalıdır.

- Təhlil təqribi olmalıdır.

63 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi təhlilin prinsiplərinə aid deyil.

Təhlil obyektiv, konkret, dəqiq olmalıdır.
Təhlil kompleks olmalıdır.
Təhlil elmi xarakter daşmalıdır.
● Təhlil tematik xarakter daşmalıdır
Təhlil sistemli yanaşma əsasında aparılmalıdır

64 Mütləq göstəricilər hesablanma qaydasından asılı olaraq necə fərqlənir?

intervallı, ani, sadə və mürəkkəb;
orta xronoloji, birbaşa və dolay;
birbaşa və dolay;

- intervallı, ani, orta xronoloji;
sadə və mürəkkəb;

65 İfadə edilmə üsulu üzrə göstəricilər bölünür

daxili və xarici;
kompleks və tematik;
kəmiyyət və keyfiyyət;

- mütləq və nisbi;
sadə və mürəkkəb;

66 Məzmunu üzrə göstəricilər necə bölünür

- nisbi və mütləq
- kompleks və tematik
- daxili və xarici
- kəmiyyət və keyfiyyət;
- sadə və mürəkkəb

67 İqtisadi təhlildə göstəricilərin əsas şərti

- mütləq olması
- ikidən artıq olmaması
- eyni olması
- müqayisəli olması
- nisbi olması

68 Operativ təhlilin mənfi xüsusiyyəti

- əməliyyatdan qabaq aparılır.
- kompleks formada aparılır
- bir əməliyyat üçün aparılmır
- kompleks formada aparılmır
- bir ilin göstəriciləri üçün aparılır

69 Satışın həcmi, maya dəyəri və mənfəət göstəriciləri arasında qarşılıqlı əlaqə təhlilin hansı növünə aiddir.

- operativ təhlil
- staxostik təhlil
- diaqnostik təhlil
- marjinal təhlil
- perspektiv təhlil

70 Maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyəti göstəriciləri təhlilin hansı növünə aiddir

- strateji təhlil
- statistik təhlil
- kompleks təhlili
- Maliyyə təhlili;
- perspektiv təhlil

71 İdarəetmə obyektlərinə görə təhlil hansı növlərə təsnifləşdirilir

- marjinal, diaqnostik, operativ.
- marjinal, diaqnostik, operativ, operativ, qabaqcadan təhlil
- kompleks, tematik, cari, funksional-dəyər təhlili
- texniki, maliyyə, sosial-iqtisadi, iqtisad-statistik, marketing.
- daxili, xarici, staxostik, funksional-dəyər təhlili

72 Vaxt əlamətinə görə iqtisadi təhlilin növü fərqlənir

- marjinal, diaqnostik, operativ.
- perspektiv, on günlük, illik;
- aylıq, rublik, illik
- operativ, qabaqcadan, sonradan
- kompleks, tematik, cari

73 İqtisadi təhlilin predmetini təşkil edir:

kommersiya təşkilatlarının fəaliyyətinin nəticələrini qiymətləndirilməsi;

təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin cari və perspektiv planların elmi cəhətdən əsaslandırılması
təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin planlarının, idarəetmə qərarlarının yerinə yetirilməsi

- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində təsərrüfat prosesləri, onların səmərəliliyi və fəaliyyətin maliyyə nəticələri; təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin inkişaf meyilləri və nisbətlərinin istifadə edilməmiş ehtiyatların müəyyən edilməsi

74 Aşağıdakılardan biri iqtisadi təhlilin növlərinə aid deyil

sahə əlamətləri üzrə, proqram məzmunu üzrə
idarəetmə obyektləri üzrə, proqram məzmunu üzrə.

sahə əlamətləri , iqtisadi təhlilin subyektləri üzrə, vaxt əlaməti üzrə;

- kəmiyyət və keyfiyyət metodikası üzrə
obyektlərin öyrənilməsi metodikası üzrə. vaxt əlaməti üzrə;

75 Qeyri-kommersiya təşkilatlarına aiddir.

- ictimai təşkilatlar, xeyriyyəçilik fondları
təsərrüfat cəmiyyətləri, unitar müəssisələr
açıq səhmdar cəmiyyəti, qapalı səhmdar cəmiyyəti
istehsal kooperativləri, firmalar
düzgün cavab yoxdur

76 Kommersiya təşkilatlarına aiddir

büdcə təşkilatları və büdcədən kənar dövlət fondları
qeyri-hökumət təşkilatı, ictimai təşkilatlar
öz fəaliyyətinin əsas məqsədi kimi mənfəətin alınmasını qarşıya qoymur

- öz fəaliyyətinin əsas məqsədi kimi mənfəətin alınmasını qarşıya qoyur
xeyriyyəçilik fondları bələdiyyə fondları

77 İqtisadi təhlilin obyektlərinə aiddir

təsərrüfat birlikləri və qeyri-kommersiya təşkilatları
unitar müəssisələr və firmalar
bələdiyyələr və texniki şöbələr

- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatları
firmalar və kooperativlər

78 İdarəetmənin funksiyalarına aiddir:

statistika, təhlil, tənzimləmə.
tədqiqat, maliyyələşdirmə, təhlil
statistika, marketinq, planlaşdırma

- planlaşdırma, uçot, təhlil, tənzimləmə.
uçot, təhlil, statistika, marketinq

79 Mikro iqtisadi təhlildə istifadə olunan informasiyanın təxminən 70%-i aiddir:

plan şöbəindən
inernetdən
statistika

- mühasibat ucotu
marketinq şöbəindən

80 İqtisadi təhlil nədir?

Kommersiya təşkilatının fəaliyyətinin inkişaf meyilləri və nisbətlərinin istifadə edilməmiş ehtiyatların müəyyən edilməsi

Kommersiya təşkilatının fəaliyyətinin planlarının, idarəetmə qərarlarının yerinə yetirilməsi

Kommersiya təşkilatının fəaliyyətinin biznes – planların elmi əsaslandırılması

- Kommersiya təşkilatının fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi məqsədilə, elmi cəhətdən əsaslanmış tədqiqatdır.
Kommersiya təşkilatının fəaliyyətinin cari və perspektiv planların elmi cəhətdən əsaslandırılması

81 İqtisadi təhlilin aparılmasının məqsədi nədir?

- təsərrüfat faktlarının sənədləşdirilməsi.
təşkilatın fəaliyyətini xarakterizə edən göstəricilərin hesablanması;
idarəetmə qərarının qəbulu üçün informasiyaların hazırlanması;
- təşkilatın fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və təkliflərin hazırlanması;
biznes planların əsaslandırılması və tərtib olunması;

82 Kompleks iqtisadi təhlilin informasiya mənbələrinə daxildir:

- normativ aktlar və təlimatlar;
statistik informasiyalar;
plan və mühasibat hesabatı məlumatları;
- təhlil üçün zəruri olan bütün informasiyalar
operativ hesabat;

83 Obyektin əhatə səviyyəsinə görə təhlil bölünür:

- təsərrüfatdaxili və təsərrüfatarası
kompleks və müqayisəli;
sahələri və sahələrarası;
- tam və seçmə;
amilli və diaqnostik;

84 Hansı göstəricilər maliyyə təhlilinin obyektləridir?

- istehsal məsrəfləri və maya dəyəri.
istehsalın təşkilati-texniki səviyyəsi;
istehsal resursları;
- maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyəti;
məsrəflər, məhsulun həcmi və mənfəət;

85 Təşkilatın fəaliyyətinin kompleks təsərrüfatdaxili təhlilinin məqsədi nədir?

- maliyyə hesabatlarının tərtib olunması
məhsul buraxılış istehsalı üzrə əsaslandırılmış planların işlənilib hazırlanması;
məhsul buraxılışının optimallaşdırılmasının təsərrüfatdaxili ehtiyatların müəyyən edilməsi;
- təşkilatın fəaliyyətinin son nəticələri haqqında tam və həqiqi informasiya-ların formalaşdırılması;
məhsul istehsalı üzrə xərc smetasının işlənilib hazırlanması;

86 Aparılma dövrünə görə iqtisadi təhlilin növlərinin təsnifləşdirilməsinin

- cari, perspektiv, operativ
daxili və xarici
iqtisadi-texniki, maliyyə-iqtisadi, idarəetmə, marketinq təhlili
- illik, rüblük, aylıq, günlük, növbəlik, birdəfəlik
təsərrüfatdaxili və təsərrüfatlararası

87 Maliyyə təhlilinin obyektləri olan göstəricilər hansılardır:

- istehsal məsrəfləri və maya dəyəri.
istehsalın təşkilati-texniki səviyyəsi;
istehsal resursları;
- maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyəti;
məsrəflər, məhsulun həcmi və mənfəət;

88 Operativ təhlilin obyektlərinə daxildir:

- müəssisənin əmək göstəricilərini əks etdirən hesabatlar;
- müəssisənin biznes planları;
- müəssisənin maliyyə hesabatları;
- müəssisənin fəaliyyətinin nəticələri;
- məhsul istehsalı və satışı;

89 İqtisadi təhlilin obyektlərinə daxildir:

- istehsal olunmuş məhsulun miqdarı.
- əmtəlik məhsulların istehsalı və satışı;
- müəssisənin maliyyə sabitliyi;
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri;
- istehsalın idarə edilməsi prosesi;

90 Operativ təhlil aparılır:

- təsərrüfat əməliyyatlarının gedişində kənarlaşmalar aşkar edildikdə;
- təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatdırılması prosesində;
- təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatdırılmasına qədər;
- təsərrüfat əməliyyatları başa çatdıqdan sonra
- tərəfdaşlar qarşısında xarici öhdəliklərin icrası zamanı;

91 Subyektinə görə təhlil bölünür:

- qabaqcadan və retrospektiv
- tam və seçmə;
- kompleks və tematik;
- daxili və xarici;
- təsərrüfatdaxili və təsərrüfatlararası;

92 Öyrənilən obyektlərin əhatə olunmasına görə təhlilin növləri:

- təsərrüfatdaxili və təsərrüfatarası
- kompleks və müqayisəli;
- sahələri və sahələrarası;
- tam və seçmə;
- amilli və diaqnostik;

93 Vaxt əlamətinə görə iqtisadi təhlilin növlərinin təsnifləşdirilməsi:

- təsərrüfatdaxili və təsərrüfatlararası
- daxili və xarici
- iqtisadi-texniki, maliyyə-iqtisadi, idarəetmə, marketinq təhlili;
- cari, perspektiv, operativ
- illik, rüblük, aylıq, günlük, növbəlik, birdəfəlik

94 İqtisadi təhlilin növlərinin təsnifləşdirilməsinin əsasını təşkil edir:

- tədqiqatın metod və metodikası
- təhlilin prinsiplərinin təsnifləşdirilməsi;
- təhlilin fəzifələrinin təsnifləşdirilməsi;
- idarəetmə funksiyaların təsnifləşdirilməsi;
- təhlilin üsul və metodlarının təsnifləşdirilməsi;

95 İqtisadi təhlilin aparılmasının mühüm şərti:

göstəricilərin səmərəliliyi

- göstəricilərin qarşılıqlı asılılığı;
- göstəricilərin proporsionallığı;
- göstəricilərin müqayisəliliyi;
- göstəricilərin keyfiyyətə müxtəlifliyi;

96 İqtisadi təhlilin metodoloji əsasını təşkil edir:

- statistika.
- mühasibat uçotu;
- iqtisadi nəzəriyyə;
- fəlsəfənin dərkətmə nəzəriyyəsi;
- müəssisənin iqtisadiyyatı;

97 İqtisadi təhlilin nəzəri əsasını təşkil edir:

- statistika.
- mühasibat uçotu;
- fəlsəfənin dərkətmə nəzəriyyəsi;
- iqtisadi nəzəriyyə;
- müəssisənin iqtisadiyyatı;

98 İqtisadi təhlilin məqsədi:

- təsərrüfat faktlarının sənədləşdirilməsi.
- təşkilatın fəaliyyətini xarakterizə edən göstəricilərin hesablanması;
- idarəetmə qərarının qəbulu üçün informasiyaların hazırlanması;
- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi;
- biznes planların hazırlanması;

99 İqtisadi təhlilin predmetini təşkil edir:

- təsərrüfat fəaliyyəti faktlarının qiymətləndirilməsi, dinamikası və proqnozlaşdırılması.
- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi;
- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyəti (təsərrüfat prosesləri, onların səmərəliliyi, fəaliyyətin maliyyə nəticələri);
- təsərrüfat prosesləri və hadisələrin səbəb-nəticə əlaqələri;
- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi, diaqnostikası və proqnozlaşdırılması

100 İqtisadi təhlil özündə əks etdirir:

- iqtisadi hal və hadisələrin müqayisə edilməsi və əsaslandırılması.
- iqtisadi hal və proseslərin ümumiləşdirilməsi və kompleks öyrənilməsi;
- iqtisadi hal və proseslərin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması;
- iqtisadi hal və proseslərin uzlaşdırılması və qruplaşdırılması;

101 Hansı hallarda şərti kəmiyyətin hesablanması üsulundan istifadə olunur?

- maliyyə uçot məlumatları;
- göstəricilər arasında birbaşa asılılıq olduqda;
- nəticə göstəricisinə ikidən artıq amil təsir göstərdikdə;
- nəticə göstəricisinə iki amil təsir göstərdikdə;
- göstəricilər arasında birbaşa asılılıq olmadıqda;

102 Trend təhlili zamanı qiymətləndirilir:

- göstəricilərin xüsusi çəkisi;
- analitik göstəricilər sistemi;
- göstəricilərin qarşılıqlı əlaqələri;
- göstəricilərin nisbi artım tempi;
- göstəriciyə təsir edən amillər;

103 Hansı əlamətinə görə zəncirvari yerdəyişmə üsulundan geniş istifadə olunur?

hesablama prosedurlarının həcmnin azalması;
müəyyən olunmamış qalıqın mövcudluğu;
apanılmış hesablamaların keyfiyyəti.

- universallığı;
yerdəyişmənin ardıcılığının nəzərə alınmaması;

104 Maliyyə hesabatı təhlilinin standart üsulu aşağıdakıdır :

qrafik
zəncirvari əvəz etmə
korrelyasion

- vertikal
nisbi fərqlər

105 İndeks üsulunun üstünlükləri hansıdır?

hesablama prosedurlarının həcmi azalır.
müəyyən olunmamış qalıq yoxdur;
yerdəyişmənin ardıcılığının müəyyən edilməsinə zərurət yoxdur;

- kəmiyyət və keyfiyyət amillərinin təsiri faiz nisbətində göstərilir;
müəyyən olunmamış qalıq mövcuddur;

106 Fərq üsulunun üstünlüyü nə ilə xarakterizə olunur?

səmərəlilik.
yerdəyişmənin ardıcılığının müəyyən edilməsinə zəruriyyət yoxdur;
müəyyən olunmamış qalıqın mövcudluğu;

- hesablama prosedurlarının həcmnin azalması;
universallığı;

107 Zəncirvari yerdəyişmə üsulunun üstünlüyü nə ilə xarakterizə olunur?

səmərəlilik.
yerdəyişmənin ardıcılığının müəyyən edilməsinə zəruriyyət yoxdur;
müəyyən olunmamış qalıqın mövcudluğu;

- universallığı;
hesablama prosedurlarının həcmnin azalması;

108 Amillərin hasilini əks etdirən modellər necə adlanır?

təkrarlanan.
mütləq;
multimedi;

- multiplikativ;
qarışiq;

109 Göstəricilərin cəbri məbləğini əks etdirən model adlanır:

təkrarlanan.
mütləq;
aktiv;

- additiv;
qarışiq;

110 Məhsulun istismarı yaxud istehlakı zamanı ətraf mühitə zərərli təsirlərin səviyyəsini səciyyələndirir.

Unifikasiya göstəriciləri.

Təhlükəsizlik göstəriciləri
Mötəbərlik göstəriciləri
Patent-hüquq göstəriciləri.

- Ekologiya göstəriciləri.

111 Məhsulun keyfiyyətinin təhlili və qiymətləndirilməsi üçün göstəricilərə aiddir

plan göstəricilər, ekoloji göstəricilər
faktiki göstəricilər, nisbi göstəricilər.
müqayisəli göstəricilər, daxili göstəricilər

- Patent-hüquq göstəriciləri, texnoloji göstəricilər
Unifikasiya göstəriciləri, müqayisəli göstəricilər.

112 Məhsulun keyfiyyətinin təhlili və qiymətləndirilməsi üçün göstəricilərə aid deyil

Unifikasiya göstəriciləri
Mötəbərlik göstəriciləri
Təyinat göstəriciləri

- müqayisəli göstəricilər
Texnoloji göstəricilər

113 Bazarın marketinq tədqiqatları əsasında məmulata tələblər ifadə edilir.

daşınma xərcləri, nomenkalatura, biznes-plana uyğunluq.
qiymət siyasəti, standartlara uyğunluğu, biznes-plana uyğunluq
məhsulun rəngi, gomrük rüsumları, daşınma xərcləri, nomenkalatura.

- məhsulun texniki səviyyəsi; beynəlxalq standartlar, keyfiyyət səviyyəsi
məhsulun texniki səviyyəsi, gomrük rüsumları, məhsulun rəngi, forması

114 Rəqabət qabiliyyətinin təhlili məhsulun həyat silsiləsində aparılma qaydası.

hər gün, dövrün sonunda
ildə birdəfə, operativ
aylıq, dövrün sonunda

- fasiləsiz və sistemativ
hər həftə, dövrün əvvəlində

115 Bir neçə dövr ərzində məhsulun realizə edilməsinin dinamikasının və strukturunun öyrənilməsi.

daxili təhlil

- trendlərin təhlili
strateji təhlil
müqayisəli təhlil
operativ təhlil

116 Bazarın vəziyyətini nəzərə almaqla təşkilatın cari imkanlarının fəal öyrənilməsi prosesidir.

xarici təhlil
müqayisəli təhlil
strateji təhlil

- operativ təhlil
daxili təhlil

117 Təşkilatın uzunmüddətli perspektivə bazarda mövqeyinin tədqiqatı və proqnozlaşdırılmasıdır.

xarici təhlil
operativ təhlil
müqayisəli təhlil

- strateji təhlil

daxili təhlil

118 Təşkilatın bazara uyğun olaraq, məhsulların qiymətlərinin müəyyən edilməsi və tənzimlənməsi prosesidir.

plan çərçivəsi
müqayisə təhlil
trendlərin təhlili

- qiymət siyasəti
çəşid siyasi,

119 Bazarın tutumunun dinamikasına təsir edən amillər

istehsal fondların texniki vəziyyəti.cari bazarın öyrənilməsi
qiymət siyasəti, tələb, təklif, qeyri-xətti proqramlaşdırma
çəşid, məhsulun keyfiyyəti, istehsal fondların texniki vəziyyəti.

- tələbin genişlənməsi, rəqabət qabiliyyəti, inflyasiya, qiymət siyasəti.
tələbin genişlənməsi, rəqabət qabiliyyəti, material təminatı

120 Çoxölçülü (matrisa) metodlarına aiddir.

Müqayisə metodu, balans
Qruplaşdırma, blaknot
SWOT-təhlil, "Mak-Kinsi" matrisası

- SWOT-təhlil, "Mak-Kinsi" matrisası
Delfi" metodu, fəlakətlər nəzəriyyəsi

121 SWOT-təhlil, "Mak-Kinsi" və BKQ matrisası marketinq təhlilini hansı metodlar qrupuna aiddir.

Evristik metodlarına aiddir.
İqtisadi-riyazi metodlarına aiddir.
Ekspert qiymətləndirmə metoduna aiddir.

- Çoxölçülü metodlarına aiddir.
İqtisadi təhlilin ənənəvi metodlarına aiddir.

122 Ekspert qiymətləndirmə metoduna aiddir

SWOT-təhlil statistik metodları
SWOT-təhlil, "Mak-Kinsi" matrisası
qruplaşdırma, blaknot

- Delfi" metodu, fəlakətlər nəzəriyyəsi.
müqayisə metodu, balans

123 Nəticə göstəricisi bir neçə arqumentin funksiyası kimi təqdim edilən metod

- inteqral metodu
zəncirvari yerdəyişmələr metodu
müqayisə metodu
indeks metodu
. detallaşdırma metodu

124 Aşağıdakılardan biri marketinq təhlilinin vəzifələrinə aid deyil

məhsulun rəqabət qabiliyyətini təhlil etmək və qiymətlən-dir-mək.
cari bazar tələbini müəyyən etmək, tələbin elastikliyi təhlil etmək;
ümumiyyətlə bazarın tutumunu və konkret təşkilatın bazar payını qiymətləndirmək;

- təşkilatın zəruri işçi qüvvəsilə təminatının qiymətləndirilməsi;
qiymət siyasətini və çəşid portfelinin formalaşmasını təhlil etmək;

125 Marketing təhlilinin məqsədinə aiddir:

- əmək ehtiyatlarının öyrənilməsi
- maliyyə nəticələrinin öyrənilməsi
- material təchizatını öyrənməsi
- daxili və xarici bazarın öyrənilməsi
- avadanlığın texniki vəziyyətinin öyrənilməsi

126 Yaranmış bazar vəziyyətinin öyrənilməsini və qiymətləndirilməsini əhatə edir.

- menejment
- statistika
- muhasibat ucotu
- marketing
- audit

127 Hansı hallarda orta kəmiyyət üsulundan istifadə olunur:

- təşkilatın inkişafı proqnozunun tərtib edilməsi üçün;
- təşkilatın fəaliyyətinin ən vacib göstəriciləri üzrə meyllin qiymətləndirilməsi üçün;
- təşkilatın fəaliyyətini səciyyələndirən göstəricilərinin qiymətləndirilməsi üçün;
- hər hansı bir əlamət üzrə ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikasının verilməsi üçün.
- statistik məlumatların əldə edilməsi üçün;

128 İqtisadi təhlilin informasiya mənbələrinə daxildir:

- gündəlik plan tapşırıqları və statistik məlumatlar;
- biznes-planların və operativ uçotun məlumatları;
- operativ uçot və təqvim-operativ məlumatlar;
- plan-normativ, uçot və qeyri uçot məlumatları.
- statistik və operativ məlumatlar;

129 Təşkilatın maliyyə hesabatı elementi aşağıdakıdır :

- əsas vəsaitlərin dəyəri
- əmlak üçün vergi
- işçilərin orta siyahı sayı
- kapital
- məhsulun həcmi

130 İqtisadi təhlilin ənənəvi üsullar qrupuna aşağıdakılar daxildir :

- diferensial hesablaşma üsulu
- korrelyasion - reqression təhlil
- xətti proqramlaşdırma üsulu
- indeks üsulu
- diskontlaşma üsulu

131 İqtisadi təhlilin evristik metodlarına aiddir:

- riyazi-iqtisadi metodlar
- zəncirvari yerdəyişmə, nisbi fərqlər üsulları;
- inteqral, indeks, beyin hücumu üsulları;
- beyinlərin hücumu, kollektiv bloknöt, intuitiv, ekspert metodları;
- balans üsulu, ekspert üsulu;

132 İqtisadi təhlildə orta kəmiyyətlər üsulundan istifadə olunur:

- müəssisə fəaliyyətinin ən vacib göstəriciləri üzrə ortaillik məlumatlarının əldə edilməsi üçün;

müəssisənin inkişafı proqnozunun tərtib edilməsi üçün;
statistik məlumatların əldə edilməsi üçün

- hansı əlamət üzrə ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikasının verilməsi müəssisənin təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin göstəricilərinin səviyyəsini təyin edilməsi üçün;

133 İqtisadi təhlilin informasiya mənbələri aşağıdakı qrupa bölünür:

uçot və uçotdan kənar məlumatlar, marketinq informasiyası.
rəsmi mənbələr, operativ və cari məlumatlar;
plan, plandan kənar və uçot məlumatları;

- plan-normativ informasiya, uçot və uçotdan kənar mənbələr;
normativ məlumatlar, operativ və statistik uçot və hesabatda olan məlumatlar;

134 İqtisadi təhlildə istifadə olunan ilkin informasiya qarşısında qoyulan tələblər:

gerçəklik, şəffaflıq, təsirlilik, operativlik.
gerçəklik, müqayisəlilik, sistemləşdirmə;
münasiblik, elmilik, hökumət mövqeyindən yanaşma, səmərəlilik;

- münasiblik, gerçəklik, müqayisəlilik, səmərəlilik;
elmilik, sistemləşdirmə, müqayisəlilik, komplekslilik

135 Müəssisədə iqtisadi təhlil aşağıdakı informasiya məlumatları əsasında aparılır:

statistik və operativ məlumatlar;
gündəlik plan tapşırıqları və statistik məlumatlar;
operativ uçot və təqvim-operativ məlumatlar;

- mühasibat uçotu, statistik, operativ məlumatlar, biznes-planlar.
biznes-planların və operativ uçotun məlumatları;

136 Təşkilat üzrə işçilərin orta siyahı sayı 30-dan 33-ə yüksəlmişdir, məhsul istehsalı həcmi isə 4500-dən 5800 min manata qədər artmışdır. Əmək məhsuldarlığının dəyişilməsi nəticəsində məhsul buraxılışı:

455 min manat artmışdır;
850 min manat artmışdır;
484 min manat artmışdır;
dəyişməz qalmışdır.
585 min manat artmışdır;

- 850 min manat artmışdır;

137 Gəlir üzrə təklifin effektivliyi əmsalı sifirə bərabər olduqda:

təklif elastikdir;

- təklif mütləq elastik deyil ;
tələb zəif elastikdir.
təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;
təklif elastik deyil;

138 Gəlir üzrə təklifin elastikliyi əmsalı sifirə bərabər olduqda:

tələb zəif elastikdir.
təklif elastik deyil;
təklif elastikdir;

- tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;
təklif mütləq elastik deyil;

139 Gəlir üzrə təklifin effektivliyi əmsalı 1-dən az olduqda:

tələb zəif elastikdir.
təklif mütləq elastik deyil;
təklif elastikdir;

- təklif elastik deyil ;
təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

140 Gəlir üzrə təklifin elastikliyi əmsalı 1-dən böyük olduqda:

tələb zəif elastikdir.

təklif mütləq elastik deyil;

təklif elastik deyil;

- təklif elastikdir ;
təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

141 Qiymət elastikliyi əmsalı 1- ə bərabər olduqda:

tələb zəif elastikdir.

təklif elastik deyil;

təklif elastikdir ;

- təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir ;
təklif mütləq elastik deyil;

142 Qiymət elastikliyi əmsalı sıfıra bərabər olduqda:

tələb zəif elastikdir.

təklif elastik deyil;

təklif elastikdir;

- təklif mütləq elastik deyil ;
tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

143 Qiymət elastikliyi əmsalı 1-dən aşağı olduqda:

tələb zəif elastikdir.

təklif mütləq elastik deyil;

təklif elastikdir;

- təklif elastik deyil ;
təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

144 Qiymət elastikliyi əmsalı 1- dən çox olduqda:

tələb zəif elastikdir.

təklif mütləq elastik deyil;

təklif elastik deyil;

- təklif elastikdir;
tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

145 Məhsul istehsalı həcminə təsir edən əsas əmək göstəriciləri hansılardır?

İnzibati idarə heyətinin, gözətçilərin, sürücülərin sayı, onların iş günlərinin sayı və ümumi məhsulun həcmi;

Əsas və köməkçi istehsalat fəhlələrinin sayı, qaş qruppu, ixtisas dərəcəsi, ümumi məhsulun həcmi;

İşçilərin sayı, strukturu, ümumi məhsulun həmi, iş günlərinin sayı;

- Müqayisəyə gələn qiymətlərlə əmtəlik məhsulun həcmi, istehsalat fəhlələrinin orta illik sayı, bir fəhlə tərəfindən işlənmiş adam günlərin sayı, bir iş gününün uzunluğu, bir adam saat ərzində məhsul istehsalı;
Mühəndis texniki işçilərin sayı, onların iş günlərinin sayı, əmtəlik məhsulun həcmi;

146 Günlük və növbəlik boşdayanmaların məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

Təbii hadisələrlə bağlı boşdayanılan günlərin (saat) miqdarını bir saatlıq məhsul istehsalına vurmaqla;

Müdiriyyətin göstərişi ilə əlaqədar boşdayanılan saatların miqdarını bir saatlıq məhsul istehsalına vurmaqla;

Boş dayanılan günlərin (saat) miqdarını bir günlük (saatlıq) məhsulun miqdarına vurmaqla;

- Boş dayanılan gün (saat) miqdarını bir günlük (bir saatlıq) məhsul istehsalının plan miqdarına vurmaqla;
Materialların çatışmaması ilə bağlı boşdayanılan günlərin (saat) miqdarını bir günlük (saatlıq) məhsul istehsalına vurmaqla;

147 Məhsul istehsalı həcminə təsir edən əsas amillərin təsiri hansı üsul ilə hesablanır?

- Korrelyasiya üsulu ilə hesablanır;
- Qrafik üsulu ilə hesablanır;
- Müqayisə üsulu ilə hesablanır;
- Zəncirvari (yerdəyişmə) üsulu ilə hesablanır
- Balans əlaqələndirmə üsulu ilə hesablanır;

148 Məhsul istehsalı planının yerinə yetirilməsi üzrə nisbi kənarlaşma necə hesablanır?

- Ayrı-ayrı məhsul növlərinin artım tempi bir-biri ilə müqayisə olunur;
- Əmək məhsuldarlığının artım tempi məhsul istehsalının artım tempi ilə müqayisə edilir;
- Məhsul istehsalının artım tempi ilə xammalla təmin olunmanın artım tempi müqayisə edilir;
- Məhsul istehsalı planının yerinə yetirilmə faizi ilə 100 faiz arasındakı fərq kimi;
- Məhsul istehsalının artım tempi ilə məhsul satışının artım tempi müqayisə edilir;

149 Xammal-materiallardan istifadənin (material məsarifi normasına əməl olunmasının) məhsul istehsalı həcminə təsiri necə hesablanır?

- Material məsarifi üzrə normadan kənarlaşma cəmi material məsarifinə vurulur;
- Material məsarifi üzrə normadan kənarlaşma sərf olunan cəmi materialın həcminə vurulur;
- Material məsarifi üzrə kənarlaşma faktiki məhsul istehsalına vurulur;
- Məhsul vahidinə və ya məhsulun hər manatına material məsarifinin plan və faktiki həcmi arasındakı fərq məhsul istehsalının faktiki həcminə vurulur. Əldə edilən qənaət və ya artıq material məsarifi material məsarifi normasına bölünür;
- Cəmi istehsalda sərf olunan materialın dəyəri plan üzrə material məsarifi normasına bölünür;

150 Xammal-materiallarla təmin olunmanın məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- Məhsul istehsalının artım tempi ilə xammalla təmin olunmanın artım tempələrini müqayisə etmək;
- Xammal-materialla təmin olunma faizini hesablamaq;
- Xammal-materialla təmin olunma faizini məhsul istehsalının yerinə yetirilmə faizi ilə müqayisə etmək;
- Məhsul istehsalına sərf olunan materialın faktiki məbləği ilə plan məbləği arasındakı fərq plan üzrə material məsarifi normasına bölünür;
- Ayrı-ayrı xammal-materiallarla təmin olunma səviyyəsini hesablamaq;

151 İstehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığının məhsul istehsalı həcminə təsiri necə hesablanır?

- Avadanlıqların plan məhsuldarlığı faktiki məhsuldarlığa bölünür;
- Avadanlıqların plan məhsuldarlığı 100-ə vurularaq faktiki məhsuldarlığa bölünür;
- İstehsal avadanlıqlarının faktiki məhsuldarlığı 100-ə vurularaq plan məhsuldarlığına bölünür
- Avadanlıqların faktiki məhsuldarlığı ilə plan məhsuldarlığı arasındakı fərq avadanlıqların faktiki sayına vurulur;
- Avadanlıqların faktiki məhsuldarlığı plan məhsuldarlığına bölünür

152 İstehsal avadanlıqlarının sayının dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- İstehsal avadanlıqlarının plan məhsuldarlığı ilə faktiki məhsuldarlığı arasındakı fərq 100-ə vurularaq plan məhsuldarlığına bölünür.
- İstehsal avadanlıqlarının faktiki sayı plan sayına bölünərək 100-ə vurulur;
- İstehsal avadanlıqlarının faktiki sayı 100-ə vurularaq plan sayına bölünür;
- İstehsal avadanlıqlarının plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir avadanlığın plan məhsuldarlığına vurulur;
- İstehsal avadanlıqlarının plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir avadanlığın faktiki məhsuldarlığına vurulur;

153 Əsas istehsal fondlarından istifadənin (fondveriminin) məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- Fondveriminin plan həcmi 100-ə vurularaq faktiki fondveriminə bölünür
- Faktiki fondverimi 100-ə vurularaq plan üzrə fondveriminə bölünür;
- Fondveriminin faktiki həcmi ilə plan həcmi arasındakı fərq əsas fondların ilin əvvəli-nə olan qalığı vurulur;
- Fondveriminin faktiki həcmi ilə plan həcmi arasındakı fərq əsas fondların ilin sonuna olan qalığına vurulur
- Fondveriminin faktiki həcmi ilə plan həcmi arasındakı fərq 100-ə vurulur;

154 Məhsul istehsalının həcminə əsas istehsal fondları ilə təmin olunmanın təsiri necə hesablanır?

Əsas fondların orta illik qalığı hesablanaraq fondveriminə vurulur;

Əsas fondların ilin əvvəlinə olan qalığı isə ilin sonuna qalıq arasından fərq 100-ə vurulur

İlin əvvəlinə və ilin sonuna olan qalıq arasındakı fərq faktiki fondverimi həcminə vurulur;

- Əsas istehsal fondlarının ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin axırına olan qalığı arasındakı fərq plan üzrə fondverimi həcminə vurulur;
- Əsas fondların faktiki həcmi plan həcminə bölünərək 100-ə vurulur;

155 Məhsul istehsalına təsir edən əsas amillərin keyfiyyət tərəfi hansılardır?

Məhsul satışı həcmində olan dəyişiklik;

Müəssisənin təşkilat-texniki səviyyəsində olan dəyişiklik;

Xammal-materialın tərkibində olan dəyişiklik;

- İstehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığının və əmək məhsuldarlığının dəyişməsi, material məsarifi normasına əməl olunması
- Maliyyə resursları ilə təmin olunma səviyyəsi;

156 Məhsul istehsalına təsir edən əsas amillərin kəmiyyət tərəfi hansılardır?

Enerji təchizatının müntəzəm surətdə pozulması;

Məhsul istehsalı ilə əlaqədar biznes-plan göstəricilərinin qeyri-reallığı;

İşçi heyətinin tərkibində olan dəyişiklik;

- Əsas istehsal fondları, əmək ehtiyatları və xammal-materialla təmin olunma;
- Anbarda olan xammal-materialların normativə uyğun olmaması;

157 Məhsul istehsalının həcminə təsir edən əsas amillər hansılardır?

Məhsul satışı üzrə müqavilə öhdəliklərinin pozulması

Maliyyə resurslarının çatışmamazlığı və ya artıqlığı;

Məhsul istehsalı üzrə işin təşkilinin vəziyyəti;

- Əsas istehsal fondları ilə təmin olunma və fondveriminin dəyişməsi, işçi qüvvəsilə təmin olunma və əmək məhsuldarlığı, xammal-materialla təmin olunma və material məsrəfi normasına əməl olunması;
- İstehsal texnologiyalarının lazımi səviyyədə təkmilləşdirilməməsi;

158 Məhsul buraxılışı ahəngdarlığına hansı amillər təsir edir?

Malalan və malsatanlarla müqavilə öhdəliklərinin pozulması;

- Xammal-materialın ahəngdar daxil olmaması, iş qrafikinə pozulması və texnoloji avadanlıqların boşdayanmalarının olub-olmaması, işçilərin işə normal gəlməsi;

Məhsul buraxılışı və satışı arasında olan nisbətənin pozulması;

İşçilərin və fəhlələrin əmək haqlarının vaxtında verilməməsi;

Məhsul satışından pul vəsaitlərinin vaxtında daxil olmaması;

159 Məhsulun keyfiyyətinə hansı amillər təsir göstərir?

Müəssisə rəhbərliyinin əmtəəlik məhsulun strukturunda dəyişiklik edilməsi barədə sərəncam və göstərişləri

Yüksək biliyə və peşə hazırlığına malik olan idarəetmə kadrlarının olub-olmaması

Texnoloji kadrların və ustaların, fəhlələrin işə çıxıb-çıxmaması;

- Məhsul istehsalında istifadə olunan əsas və köməkçi xammalın keyfiyyəti, saz işləyən texnoloji avadanlıqlar və peşəkar işçi qüvvəsinin olması;

Zay məhsulların xüsusi çəkisinin artıb-azalması;

160 Məhsulun keyfiyyətini xarakterizə edən ümumiləşdirici göstərici olan keyfiyyət əmsalı necə hesablanır?

Bir çeşiddə məhsul satışından əldə olunan məbləği həmin çeşidin tam maya dəyərində bölməklə keyfiyyət əmsalı hesablanır

Eyni çeşiddən olan məhsulların faktiki topdan satış qiymətini plan üzrə topdan satış qiymətinə bölməklə keyfiyyət əmsalı hesablanır;

II sortun qiyməti I (vahid) qəbul olunur və yerdə qalan sortların qiyməti II sortun qiymətinə bölünməklə keyfiyyət əmsalı hesablanır;

- I sortun qiyməti 1 (vahid) qəbul olunur, qalan sortların qiyməti I sortun qiymətinə bölünərək keyfiyyət əmsalı hesablanır;
Planda nəzərdə tutulan topdansatış qiymətini faktiki qiymətə bölməklə keyfiyyət əmsalı hesablanır;

161 Mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsinə hansı amillər təsir edir?

- çəşidlər üzrə ayrı-ayrı maq qrupları, istehlak tələbinin öyrənilməsi;
ticarət işçilərinin sayı və əmək məhsuldarlığı;
ticarət şəbəkəsindən malların daxil olması, kredit faizləri, mövsümi mal ehtiyatları;
- hesabat dövrünün əvvəlinə və axırına mal qalığının dəyişməsi, mal daxil olması, mal satışı və sair məxaric. mal qalığı, mal ehtiyatları, əmək ehtiyatlarından istifadə, əməyin keyfiyyəti və əmək məhsuldarlığı;

162 Axımlıq əmsalı hesablanır:

- satış xərclərinin axın üsulu ilə istehsal olunan məhsullar üzrə xərclərə nisbəti kimi.
məhsulun ümumi həcmnin axın üsulu ilə istehsal olunan məhsulların həcminə nisbəti kimi;
əmtəlik məhsul istehsalının ümumi həcmnin axın üsulu ilə hazırlanan məhsulların həcminə nisbəti kimi;
- axın üsulu ilə hazırlanan məhsulların həcmnin əmtəlik məhsul istehsalının ümumi həcminə nisbəti kimi;
axın üsulu ilə istehsal olunan məhsulun həcmnin məhsul satışı üzrə xərclərə nisbəti kimi;

163 İstehsalın ahəngdarlığının birbaşa göstəricilərinə aiddir:

- anbarda hazır məhsul qalıqları, zaydan itki, variasiya əmsalı.
variasiya əmsalı, növbəlik əmsalı, növlük əmsalı, məhsulların vaxtın-da göndərilməsinə görə cərimələr;
iş vaxtından artıq işlərə görə ödəmələr, müəssisədən asılı olmayan boşdayanmaların ödənilməsi, zaydan itki;
- variasiya əmsalı, ahəngdarlıq əmsalı, aritmiklik əmsalı,
növbəlik əmsalı, məhsulun ümumi həcmində zay məhsulun payı;

164 Məhsul istehsalı həcmnin dəyişməsinə təsir edən amillər hansıdır:

- tələb, maya dəyəri, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları
çəşid, tələb, variasiya, qeyri ahəngdarlıq, keyfiyyət, variasiya;
tələb, təklif, maya dəyəri, keyfiyyət, zay məhsul, struktur, qeyri ahəngdarlıq;
- çəşid, struktur, məhsulun keyfiyyəti, zay məhsul, qiymət, ahəng-darlıq, variasiya;
satış dövrün əvvəlinə və sonuna anbarda mal qalıqları

165 Təklifin qiymət elastikliyi əmsalı hesablanır:

- məhsula tələbin faiz kəmiyyətinin əmtəlik məhsul istehsalının dəyişməsi faizinə nisbəti kimi.
məhsula tələbin faiz kəmiyyətinin istehsalın ümumi həcmnin dəyişməsi faizinə nisbəti kimi;
məhsula qiymətin dəyişməsi faizinin maya dəyərinin dəyişməsi faizinə nisbəti kimi
- məhsula tələbin faiz kəmiyyətinin məhsula qiymətin dəyişməsinin faiz kəmiyyətinə nisbəti kimi ;
məhsula qiymətin dəyişməsi faizinin əmtəlik məhsul istehsalının dəyişməsi faizinə nisbəti kimi;

166 Satışın həcminə təsir edən I dərəcəli amillərə daxildir:

- ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;
ilin əvvəlinə anbarda məhsul qalığı, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mallar;
məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda məhsul qalıqları, əmtəlik məhsul istehsalı ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;
- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar;
anbarlarda hazır məhsul qalıqları, ümumi məhsul, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;

167 Ümumi məhsulu hesablamaq üçün istifadə olunan göstəricilər

- məhsul tutumu göstəricisi, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal
realizə olunmuş məhsul, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal
yüklənmiş məhsul, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal
- əmtəlik məhsul, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal
. ritimiklik əmsalı, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal

168 Realizə edilmiş məhsulu hesablamaq üçün göstəricilər:

realizə olunmuş məhsul, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal
ritimiklik əmsalı, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal
yüklənmiş məhsul, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal

- əmtəlik məhsul, hazır məhsul qalığı dövrün əvvəlinə və sonuna məhsultutumu göstəricisi, dövrün əvvəlinə və sonuna bitməmiş istehsal

169 Plan həcmində faktiki məhsul istehsalının onun plan həcminə nisbəti göstərir;

fondverimi göstəricisi
materialtutumu göstəricisi
məhsultutumu göstəricisi

- Ritmiklik göstəricisi
fondtutumu göstəricisi

170 Ümumi məhsulun həcmində əmtəlik məhsulun payını bildirir

ritimiklik əmsalı
ahəngdarlıq əmsalı

- əmtəlik əmsalı
məhsultutumu əmsalı
fondverimi əmsalı

171 Çeşid üzrə plan çərçivəsində faktiki məhsul buraxılışının plan üzrə ümumi məhsul buraxılışına nisbəti;

müəyyən vaxt ərzində çeşidlərin dəyişilməsi
ahəngdarlıq əmsalı hesablanır
məhsulların çeşidə görə sayını göstərir

- çeşid üzrə planın yerinə yetirilməsi əmsalı hesablanır
müəyyən vaxt ərzində məhsul satışını bildirir

172 Plan üzrə günlük tapşırıqdan orta kvadrat kənarlaşmanın plan üzrə ortaqünlük məhsul buraxılışına nisbəti göstərir;

fondverimi əmsalı
məhsultutumu əmsalı
ritimiklik əmsalı

- variasiya əmsalı
ahəngdarlıq əmsalı

173 İstehsal edilmiş zay məhsul iki formada olur

daxili və xarici.
sertifikatlı və sertifikatlı
köhnə və təzə

- düzəldilə bilən və düzəldilə bilməyən
ağır və yüngül

174 Məhsulun keyfiyyətini səciyyələndirən göstəricilər bölünür:

beynəlxalq və milli göstəricilərə
spesifik və coxölçülü göstəricilərə
daxili və xarici göstəricilərə

- ümumiləşdirici və fərdi göstəricilərə
spesifik və fərdi göstəricilərə

175 Mötəbər göstəricilərinə aid deyil

təmirə yararlılıq
saxlanıla bilmək,
müntəzəmlik,
● təhlükəsizlik
uzunmüddətliklik,

176 Məhsulun hər növü üzrə buraxılışının həcmi göstərməklə adlarının siyahısıdır.

ümumi məhsul
ehtiyatlar
namenklatura
● çeşid
yarımfabrikatlar

177 Satış planının yerinə yetirilməsinin və onun dinamikasının təhlili üçün istifadə olunan üsul.

korelasiya üsulu
balansəlagələndirmə üsulu
qruplaşdırma üsulu
● müqayisə üsulu
varisiya üsulu

178 Normativ əmək haqqı məsrəflərindən, ümumiistehsal və idarəetmə xərclərindən ibarətdir.

xalis məhsul dəyəri
normativ əmək tutumu
normativ xalis məhsul
● Normativ emal dəyəri
normativ əmək haqqı

179 Normativ əmək tutumu göstəricinin mənfi xüsusiyyəti

bu göstərici yalnız realizə edilmiş məhsul istehsalını nəzərə alır
bu göstərici yalnız idarəetmə heyətini nəzərə alır, digər kateqoriyalarının əmək sərfələrini nəzərə almır
bu göstərici yalnız ümumi məhsul istehsalı nəzərə almır
● bu göstərici yalnız əsas fəhlələrin əmək sərfələrini əhatə edir, digər kateqoriyalarının əmək sərfələrini nəzərə almır
bu göstərici yalnız tələbələri nəzərə alır digər kateqoriyalarının əmək sərfələrini nəzərə

180 Məhsulun hazırlanması üçün zəruri olan canlı əməyin miqdarını səciyyələndirən göstərici

normativ xalis məhsul
normativ emal dəyəri normativ
ambarda məhsul qalığı
● normativ əmək tutumu
normativ emal dəyəri

181 Əmtəəlik məhsul və ümumi məhsul arasında olan fərq

ona riazə olunan məhsil, material xərcləri və yarımfabrikatlar daxil deyil
ona riazə olunan məhsil, material xərcləri və yarımfabrikatlar daxildir
ona hazır məhsul qalığı, yüklənmiş məhsul daxil deyil
● ona bitməmiş istehsalın, öz istehsalı olan yarımfabrikatların, alətlərin qalıqlarının dəyişilmələri və təsərrüfatdaxili dövriyyə daxil edilmir.
ona bitməmiş istehsalın, alətlərin qalıqlarının dəyişilmələri və təsərrüfatdaxili dövriyyə daxil edilir.

182 Alıcılara göndərilmiş və mədaxili mühasibat uçotunda qəbul edilmiş məhsulun həcmi səciyyələndirir.

ambarda məhsul qalığı
Ümumi məhsul

Əmtəlik məhsul

- Realizə olunmuş məhsul
- Yüklənmiş məhsul

183 Müəssisənin satış məqsədi ilə hazırladığı məhsulun həcmi səciiyələndirir.

- əmtəlik məhsul
- yüklənmiş məhsul
- realizə olunmuş məhsul
- ümumi məhsul
- ambarda məhsul qalıği

184 İstehsalın və satışın həcmi səciiyələndirilməsi üçün hansı göstəricilərdən istifadə edilir?

məhsulun keyfiyyəti, maya dəyəri, material tutumu.

bitməmiş istehsal, maya dəyəri, hammal və material.

ambarda məhsul qalıği, məhsul tutumu,

- əmtəlik məhsul, ümumi məhsul, realizə olunmuş məhsul
- yüklənmiş məhsul, ambarda hazır məhsul qalıği

185 Müəssisənin müəyyən dövr ərzində sənaye istehsalının ümumi həcmi səciiyələndirir

ambarda məhsul qalıği

realizə olunmuş məhsul

Əmtəlik məhsul

- Ümumi məhsul
- Yüklənmiş məhsul

186 İstehsalın və satışın həcmi təhlili üçün hansı göstəricilərdən istifadə edilir?

unifikasiya göstəriciləri, mötəbərlik göstəriciləri, əmtəlik məhsul

dəyər göstəricilərindən, hazır məhsul qalıği göstəriciləri

şərti natural göstəricilərdən, əmək göstəricilərindən

mötəbərlik göstəriciləri, əmtəlik məhsul, əmək tutumu göstəricisi

- ümumi məhsul, əmtəlik məhsul və realizə edilmiş məhsul.

187 Satışdan pul gəlirində material məsrəflərinin payı nəyi göstərir?

əmək resurslarından istifadə səviyyəsini.

məhsulun əməktutumunu;

məhsulun məsrəftutumunu;

- məhsulun materialtutumunu;
- material resurslarının verimini ;

188 Materialveriminə təsir edən amillər hansılardır?

Satışdan əldə olunan pul gəliri

Texniki və texnoloji amillər;

Materialın keyfiyyəti və qiyməti;

- Məhsulun həcmi və sərf olunan xammal-materialın həcmi;
- Məhsulun keyfiyyəti;

189 Gəlir üzrə təklifin elastikliyi əmsalı vahidə bərabər olduqda:

tələb zəif elastikdir.

təklif elastik deyil;

təklif elastikdir;

- tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;
- təklif mütləq elastik deyil;

190 Mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsinə hansı amillər təsir

çəşidlər üzrə ayrı-ayrı maq qrupları, istehlak tələbinin öyrənilməsi;

ticarət işçilərinin sayı və əmək məhsuldarlığı;

ticarət şəbəkəsindən malların daxil olması, kredit faizləri, mövsümi mal ehtiyatları;

- hesabat dövrünün əvvəlinə və sonuna mal qalığının dəyişməsi, mal daxil olması, mal satışı və sair məxaric, mal qalığı, mal ehtiyatları, əmək ehtiyatlarından istifadə, əməyin keyfiyyəti və əmək məhsuldarlığı;

191 Məhsul istehsalının həcmində təsir edən əsas amillər hansılardır?

Məhsul satışı üzrə müqavilə öhdəliklərinin pozulması.

Maliyyə resurslarının çatışmamazlığı və ya artıqlığı;

Məhsul istehsalı üzrə işin təşkilinin vəziyyəti;

- İstehsal resursları ilə təmin olunma və onlardan istifadə səviyyəsi;
- İstehsal texnologiyalarının lazımi səviyyədə təkmilləşdirilməməsi;

192 Məhsulun keyfiyyətinə hansı amillər təsir göstərir?

Struktur dəyişikliyi haqda müəssisə rəhbərliyinin sərəncam və göstərişləri

Yüksək biliyə və peşə hazırlığına malik olan idarəetmə kadrlarının mövcudluğu;

Texnoloji kadrların və ustaların, fəhlələrin işə davamiyyəti;

- xammalın keyfiyyəti, texnoloji avadanlıqların texniki vəziyyəti və işçilərin peşəkarlığı;
- Zay məhsulların xüsusi çəkisinin dəyişməsi;

193 Çəşid etibarilə məhsul istehsalına hansı amillər təsir göstərir?

Müəssisə və sex rəhbərliyinin işdən çıxarılması;

Əsas istehsalat fəhlələrinin digər işlərə cəlb edilməsi;

Əsas istehsal avadanlıqlarının boşdayanmaları;

- Bağlanmış müqavilələr üzrə xammal-materialların daxil olması, xammal material-la-rın keyfiyyəti, malalanlarla bağlanmış müqavilələrə əməl olunması
- Xammal-materialların ahəngdar daxil olmaması;

194 Məhsul buraxılışı planının yerinə yetirilməsi təhlilinin əsas məqsədi nədir?

İstehsalın həcmi ilə əlaqədar qərar və göstərişlərin yerinə yetirilməsi vəziyyətini öyrənmək;

Məhsul istehsalı və satışının həcmi müəyyən etmək;

Məhsul buraxılış planının yerinə yetirilməsini ayrı-ayrı sexlər və məhsullar üzrə təyin etmək;

- Ümumilikdə müəssisə üzrə istehsal planının yerinə yetirilməsini müəyyən etmək, istehsalın həcmində təsir edən amillərin təsir dərəcəsini təyin etmək;
- Məhsul istehsalını artırmaq məqsədilə xammal-material, istehsal avadanlıqları və işçi qüvvəsilə təmin olunmanı müəyyən etmək;

195 Çəşid etibarilə məhsul istehsalı planının yerinə yetirilməsi faizi necə hesablanır?

İstehsalın kəsrlə yerinə yetirilən çəşidlər hesablamaya daxil edilmədən faktiki göstərici plan göstəricisinə bölünür;

Hər bir çəşid üzrə faktiki göstərici 100-ə vurulur və plan göstəricisinə bölünür;

Ayrı-ayrı çəşidlər üzrə faktiki və plan göstəriciləri toplanır, faktiki yekun göstərici yüzə vurulur və plan göstəricisinə bölünür;

- Hər bir çəşid üzrə buraxılan məhsulun faktiki həcmi plan dairəsində götürülərək toplanır, nəticədə «faktiki-plan dairəsində» hesablanan göstərici 100-ə vurularaq plan göstəricisinə bölünür;
- Hər bir çəşid üzrə plan göstəriciləri 100-ə vurularaq faktiki göstəriciyə bölünür;

196 Məhsul istehsalının həcmi xarakterizə edən əsas göstəricilər hansılardır?

İstehsalata verilən xammal, enerji, yanacaq, əmək ödənişi və amortizasiya ayırımları

Ümumi məhsul, bitməmiş istehsal və istehsalın zay məhsulları;

Ayrı-ayrı sexlərin istehsal etdikləri məhsulların miqdarı;

- Ümumi daxili məhsul və əmtəlik məhsulun həcmi;
- Əmtəlik və satılan məhsulun həcmi;

197 Məhsul istehsalının ahəngdarlığının qiymətləndirilməsində hansı əmsaldan istifadə edilir?

- köhnəlmə əmsalı;
- təzələnmə əmsalı;
- növbəlik əmsalı;
- ahəngdarlıq əmsalı.
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı;

198 İstehlak qiyməti səciyyələndirir:

- məhsulun yerləşdirilməsi, quraşdırılması, işləmə vəziyyətinə gətirilməsi xərcləri.
- məhsulun istismarı (istehlakı) üzrə xərcləri;
- məhsulun əldə olunmasına çəkilən xərcləri;
- məhsulun bütün xidməti dövrü ərzində alıcının onun əldə etməsinə və istehlakına çəkdiyi tam xərcləri ;
- məhsula xidmət üzrə xərcləri;

199 Təşkilatın bazar payı əmsalı hesablanır:

- konkret məhsul növü və ya çeşid qrupu üzrə satışın həcmninə həmin məhsul bazasının potensial tutumuna nisbəti kimi;
- məhsul satışının ümumi həcmninə ayrı-ayrı növ məhsul üzrə satışın həcminə nisbəti kimi;
- ayrı-ayrı növ məhsul üzrə satışın həcmninə məhsul satışının ümumi həcminə nisbəti kimi;
- məhsul bazasının potensial tutumunun konkret məhsul növü və ya çeşid qrupu üzrə satışın həcminə nisbəti kimi;
- qiymətin artım tempinin satışdan mənfəətin artım tempinə nisbəti kimi.

200 Pərakəndə mal dövriyyəsinin həcminə təsir göstərən amillər qrupuna aiddir:

- sosial məsələlərlə əlaqədar amillər, əsas fondlarla əlaqədar amillər;
- əmək resursları ilə bağlı amillər, sosial məsələlərlə əlaqədar amillər;
- mal fondları ilə əlaqədar amillər, əmək resursları ilə bağlı amillər;
- mal fondları ilə əlaqədar olan amillər, ticarət işçilərinin sayı və əmək məhsuldarlığı ilə əlaqədar olan amillər, əsas fondlarla (vəsaitlərlə) əlaqədar olan amillər, sosial məsələlərlə əlaqədar olan amillər;
- mal fondları ilə əlaqədar olan amillər, əsas fondlarla əlaqədar amillər;

201 Əmtəəlik məhsul balansına daxildir:

- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, ilin sonuna hazır məhsul qalıqları .
- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalığı, ümumi məhsul, müxtəlif daxilolmalar, satış, ilin sonuna hazır məhsul qalığı;
- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalığı, əmtəəlik məhsul, müxtəlif daxilolmalar, satış, ilin sonuna anbarlarda hazır məhsul qalığı;
- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxil-olmalar, satış, ilin sonuna anbarlarda hazır məhsul qalıqları;
- satışdan sonra hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, ilin sonuna hazır məhsul qalıqları;

202 Variasiya əmsalı xarakterizə edir:

- günlük faktiki istehsalın həcmninə plan üzrə orta günlük istehsalın həcminə nisbəti.
- faktiki istehsalın plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti;
- plan səviyyəsində faktiki istehsalın həcmninə plan üzrə məhsul istehsalı həcminə nisbəti;
- plan üzrə günlük tapşırıqdan orta kvadrat kənarlaşmanın plan üzrə ortagünlük məhsul buraxılışına nisbəti;
- plan üzrə istehsalın həcmninə faktiki istehsal həcminə nisbəti;

203 Ritmiklik göstəricisi xarakterizə edir:

- məhsul istehsalında plandan gündəlik müsbət və mənfi kənarlaşma-ların cəmi
- plan üzrə istehsalın həcmninə faktiki istehsal həcminə nisbəti;
- faktiki istehsalın plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti;
- plan həcmində faktiki məhsul istehsalının onun plan həcminə nisbəti;
- gün ərzində plan üzrə məhsul istehsalının onun ortagünlük həcminə nisbəti;

204 Zaydan itginin nisbi həcmi müəyyən edilir:

zaydan itginin ümumi dəyərində zayın düzəldilməsinə bütün xərclərin payı.

əmtəlik məhsulun dəyərində itginin xüsusi çəkisi;

ümumi məhsulun dəyərində itginin xüsusi çəkisi;

- mütləq zay məhsulun istehsal maya dəyərinə nisbəti;
- satılmış məhsulun dəyərində itginin xüsusi çəkisi;

205 Zay məhsulun aşağıdakı növləri fərqləndirilir;

daxili və xarici

istehsal, qeyri-istehsal, daxili və xarici;

satılmayan, kifayətedici, daxili və xarici;

- düzəldilə bilən, bizəldilə bilməyən;
- mümkün istifadə qiyməti üzrə düzəldilə bilən;

206 Orta sortluq əmsalı hesablanır:

birinci və üçüncü sort məhsulların nisbəti

dəyər ifadəsində bütün növ məhsulların plan keyfiyyətinin plan üzrə məhsulun dəyərinə nisbəti;

dəyər ifadəsində bütün növ məhsulların plan keyfiyyətinin faktiki ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti;

- bütün növlər üzrə məhsulların dəyərinin məhsulların birinci növün qiyməti ilə hesablanmış dəyərinə nisbəti;
- birinci və ikinci sort məhsulların nisbəti;

207 Çeşid üzrə planın yerinə yetirilməsi əmsalı hesablanır:

ümumi məhsul buraxılışının çeşid üzrə plan həddində faktiki məhsul buraxılışına nisbəti.

çeşid üzrə plan məhsul buraxılışının faktiki məhsul buraxılışına nisbəti;

çeşid üzrə faktiki məhsul buraxılışının ümumi məhsul məhsul buraxılışına nisbəti;

- çeşid üzrə plan həddində faktiki məhsul buraxılışının plan üzrə ümumi məhsul buraxılışına nisbəti;
- faktiki məhsul buraxılışının çeşid üzrə plan məhsul buraxılışına nisbəti;

208 Əmtəlik əmsalı dedikdə başa düşülür:

ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və ödənilmiş məhsulların payı

ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və məhsul saxlanmada olan malların payı;

ümumi məhsulun həcmində satılmış məhsulun payı;

- ümumi məhsulun həcmində əmtəlik məhsulun payı;
- ümumi məhsulun həcmində bitməmiş istehsal istisna olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri;

209 Məhsul satışını səciyyələndirir:

bitməmiş istehsalda daxil olmaqla istehsal olunmuş məhsulların (iş, xidmətin) dəyəri

təsərrüfatdaxili dövriyyə də daxil olmaqla bütün məhsulun (iş, xidmətin) dəyəri;

məsul saxlanmada olan malların dəyəri;

- bağlanmış müqaviləyə uyğun miqdarda, müddətdə, çeşiddə yüklənmiş və alıcı tərəfindən ödənilmiş məhsulun dəyəri;

öz tələbatı üçün malların və yarımfabrikatların dəyəri;

210 Əmtəlik məhsul kimi qəbul edilir:

yüklənmiş və ödənmə vaxtı çatmamış malların dəyəri.

təsərrüfatdaxili dövriyyə daxil olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri;

bitməmiş istehsal istisna olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulun (işin, xidmətin) dəyəri;

- bitməmiş istehsal və təsərrüfatdaxili dövriyyə istisna olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulun (iş və xidmətin) dəyəri;

öz istehlakı üçün yarımfabrikatların və məsul saxlanmada olan mal qalıqlarının dəyəri;

211 Məhsul istehsalı və satışının təhlilinin əsas vəzifələri hansıdır?

məhsulun rəqabət qabiliyyətinin təhlili.

zərərsizlik nöqtəsinin təhlili;

təşkilatın rəqabət mövqeyinin təhlili;

- məhsulun keyfiyyətinin təhlili;
- məhsul buraxılışının artırılması ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi;

212 Əmək məhsuldarlığının təhlili üçün istehsal göstəricilərindən istifadə edilir

işə gəbul əmcalı, işdən çıxma əmsalı, orta siyahı sayı

bütün göstəricilər uygundu

iş gününün uzunluğu, işçilərin sayı, idarəetmə heyyyətinin sayı

əmtəlik məhsul, realizə olunan məhsul, yüklənmiş məhsul, ümumi məhsul

- bir işçinin orta illik istehsalı, orta günlük istehsalı, orta saatlıq istehsalı

213 Əmək məhsuldarlığı hesablanır

yüklənmiş məhsulun fəhlələrin siyahı sayına nisbəti kimi.

realizə olunan məhsulun təşkilatın əsas fəaliyyətində məşğul olan işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.

- əmtəlik məhsulun təşkilatın əsas fəaliyyətində məşğul olan işçilərin orta siyahı sayına nisbəti kimi.

əsas fəaliyyətində məşğul olan işçilərin orta siyahı sayının realizə olunan

əsas fəaliyyətində məşğul olan işçilərin orta siyahı sayının əmtəlik məhsula

214 Dövriyyə aktivlərin dövriyyəsinə hesablanır

dövriyyə vəsaitləri material məsrəflərinə nisbəti

- məhsulun həcmi dövriyyə vəsaitlərinə nisbəti
- məhsulun həcmi material məsrəflərinə nisbəti
- məhsulun həcmi əsas istehsal fondlarına nisbəti
- dövriyyə vəsaitləri məhsulun həcminə nisbəti

215 İstehsal olunmuş məhsulun həcmninə işçilərin sayına nisbəti göstərir:

əmək tutumu

- əmək məhsuldarlığı
- ümumi məhsul
- iş gününü uzunluğu
- materialverimi

216 Əmək tutumunun azalmasına təsir göstərən amillər

iş gününün uzunluğu və fondverimi

- mütərəqqi texnika və texnologiyanın tətbiqi
- materialtutumu və materialverim
- fəhlələrin sayı və fondtutumu.
- iş gününün uzunluğu və fəhlələrin sayı

217 Əmək məhsuldarlığını hesablamaq üçün istifadə olunan göstəricilər

materialtutumu və materialverim

- məhsulun dəyəri və işçilərin sayı
- fəhlələrin sayı və fondtutumu
- iş gününün uzunluğu və fəhlələrin sayı
- realizə olunmuş məhsul və fondverimi

218 Məhsulun əmək tutumu və istehsal göstəriciləri arasındakı bağlılıq

asılılıq yoxdur

hər iki asılılığa rast gəlmək olar

əmək tutumu və istehsal göstəriciləri bir birinə bərabər olmalıdır

- tərs mütənasib asılılıq vardır, yəni əmək tutumu azaldıqda istehsal artır və əksinə. düz mütənasib asılılıq vardır, yəni əmək tutumu azaldıqda istehsal azalır və əksinə.

219 Əmək ehtiyatlarında nisbi göstəriciyə aiddir

fəhlələrin sayı
idarəetmə heyyəti
işçilərin sayı
şagirdlərin sayı

- işdən çıxma əmsalı

220 Əmək ehtiyatlarında mütləq göstəriciyə aiddir

işçilərin orta siyahı sayı
kadrların sabitliyi əmsalı

- işçilərin sayı
işdən çıxma əmsalı
işə qəbul əmsalı

221 İşçi güvvəsinin hərəkəti hansı göstəricilərlə səciyələndirilir

daxili və xarici

- mütləq və nisbi
ümumi və xüsusi
ümumiləşdirici və fərdi
üfui və şaquli

222 İşçilərin xarici dövriyyəsi:

işçilərin işə qəbulu və məzuniyyətə göndərilməsi
sənaye-istehsal heyyyətinin bir qrupdan digərinə keçməyi

- işçilərin işə qəbulu və işdən azad edilməsi
işdən azad edilməsi və təqaütə göndərilməsi
işçinin məzuniyyətə göndərilməsi.

223 İşçilərin daxili dövriyyəsi:

işdən azad edilməsi və təqaütə göndərilməsi
işçilərin işə qəbulu və işdən azad edilməsi
işçinin təqaütə göndərilməsi
işçilərin işə qəbulu və məzuniyyətə göndərilməsi

- sənaye-istehsal heyyyətinin bir qrupdan digərinə keçməyi

224 Əmək ehtiyatları ilə təminatın və onlardan istifadə edilməsinin təhlili üçün istifadə olunan informasiya mənbələrinə daxildir

bütün sadalanan informasiya mənbələri daxildi
məhsul (iş və xidmət) istehsalına sərf etdiyi xərclər haqqında məlumatlar

- İşçilərin sayı, əmək haqqı və hərəkəti haqqında məlumatlar
material-texniki təchizat şöbəsinin operativ məlumatları;
«İşçilərin sayı, əmək haqqı və hərəkəti haqqında məlumatlar»

225 sənayədə təşkilatın şəxsi heyətin tərkibinə görə bölünür

fəhlələr və şagirdlər

- sənaye-istehsal və qeyri-sənaye işçilərinə
qeyri-sənaye işçilərinə və fəhlələr
. sənaye-istehsal və mühəndis-texniki işçilər
idarəetmə heyyəti və mühəndislər

226 İşçilərin sayı 80-dən 120 nəfərə artmışdır ki, bu da istehsal həcmnin 1500-dən 2000 ədədə yüksəlməsinə gətirib çıxarmışdı. Məhsulun əmək tutumu:

- dəyişilməz qalmışdır.
- 26 faiz yüksəlmişdir;
- 25 faiz azalmışdır;
- 20 faiz yüksəlmişdir;
- 10 faiz azalmışdır;

227 Hesabat ilinin nəticələrinə görə satışdan əldə olunan vəsait 2800 min manat, məhsulun əmək haqqı tutumu isə – 0,24-ə bərabərdir. Satışdan əldə olunan vəsaitin 10% artması, əmək haqqı tutumunun 5% azalması təqdirdə əmək haqqı fondunun vəsaitləri:

- dəyişilməz qalır.
- 4,5 % artır;
- 5,5 % artır;
- 4,2 % azalır;
- 7,2 % aşağı düşür;

228 Əməyin ödənişi fondunun həcminə hansı əsas amillər təsir göstərir?

- Məhsul vahidinə əmək haqqının dəyişməsi;
- Məhsul istehsalı və satışı həcmnin dəyişməsi;
- Əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;
- İşçilərin sayının və bir işçiyə düşən əmək haqqı məbləğinin dəyişməsi;
- İşçilərin ixtisas dərəcələrinin dəyişməsi;

229 Əmək haqqı xərclərinin həcminə təsir göstərən əsas amillər hansılardır?

- Əmək haqqı tariflərinin dəyişdirilməsi;
- İdarəetmə işçilərinin sayının plana nisbətən artıb-azalması;
- Əmtəəlik məhsul satışının həcmnin dəyişməsi;
- Məhsul istehsalının həcmi və strukturunun dəyişməsi, əməyin ödənişi səviyyəsinin dəyişməsi;
- Müxtəlif səbəblərdən istehsalatda boşdayanmaların artması;

230 Məhsulun əməktutumu ilə əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında funksional əlaqə varmı?

- Əmək məhsuldarlığı yüksəldikcə məhsulun əməktutumu azalır və tərsinə;
- İşçilərin sayının azalması əmək məhsuldarlığına müsbət, məhsulun əməktutumuna mənfi təsir göstərir;
- Məhsulun əməktutumu azaldıqca əmək məhsuldarlığı yüksəlir;
- Əmək məhsuldarlığı artdıqca məhsulun əməktutumu da artır;
- Məhsulun əməktutumu ilə əmək məhsuldarlığı düz mütənasibdir;

231 Məhsulun əmək tutumuna təsir göstərən əsas amillər hansılardır?

- Məhsulun əməktutumunun həcminə işçilərin sayının və işlənmiş adam-günlərin miqdarının artması müsbət təsir göstərir;
- Məhsul istehsalının azalması faktiki əməktutumunun azalmasına təsir göstərir;
- Bütün çeşidlər üzrə buraxılan məhsulun faktiki əməktutumuna udel əməktutumunun artması müsbət təsir göstərir;
- Məhsulun əməktutumunun artıb-azalmasına ayrı-ayrı məhsul çeşidləri üzrə əmək-tu-tu-munun və məhsul buraxılışı strukturunun dəyişməsi müsbət və ya mənfi təsir göstərir;
- Məhsul istehsalının artım tempi məhsulun əməktutumunun artmasına müsbət təsir göstərir;

232 Əmək məhsuldarlığı və orta əmək ödənişinin artım templəri arasındakı nisbət:

- Əmək ödənişinin artım tempi ilə əmək məhsuldarlığının artım tempinin nisbəti bəra-bər səviyyədə azalmalı və ya artmalıdır.
- Əmək ödənişi ilə əmək məhsuldarlığının artım templəri bərabər olmalıdır;
- Əmək ödənişinin artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempindən yüksək olmalıdır;
- Əmək məhsuldarlığın artım tempi əmək ödənişinin artım tempindən irəlidə getməlidir;

Əmək məhsuldarlığının planlaşdırılan artım tempi reallığa çevrilmədikdə əmək ödənişi iki dəfə azaldılmalıdır;

233 Əmək məhsuldarlığının plana nisbətən dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşma inzibati işçilərin sayına vurulur;
 Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşma plan üzrə əmək məhsuldarlığına bölünür;
 Bir işçi hesabı ilə əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşma işçilərin plan üzrə sayına vurulur;

- Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşma işçilərin faktiki sayına vurulur;
- Əmək məhsuldarlığı üzrə kənarlaşma texniki işçilərin sayına vurulur;

234 Əsas istehsalat işçilərinin sayının plana nisbətən dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

İşçilərin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir işçiyə düşən məhsul satışından əldə edilən məbləğə vurulur
 İşçilərin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq 100-ə vurularaq işçilərin plan sayına bölünür;
 İşçilərin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir işçinin plan üzrə əmək məhsuldarlığına vurulur;

- Əsas istehsalat işçilərinin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir işçinin plan üzrə əmək məhsuldarlığına vurulur;
- İşçilərin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir işçiyə düşən mənfəət məbləğinə vurulur;

235 Bir fəhlə üzrə orta illik hasilat hesablanır:

əmtəlik məhsulun həcmnin faktiki vaxt fonduna nisbəti;
 əmtəlik məhsulun həcmnin heyətin orta illik sayına nisbəti;
 əmtəlik məhsulun həcmnin fəhlələrin orta illik sayına nisbəti;

- əmtəlik məhsulun həcmnin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
- əmtəlik məhsulun həcmnin təqvim vaxt fonduna nisbəti;

236 Məhsulun əməktutumu hesablanır:

Məhsul vahidinə düşən əmək haqqı məbləği kimi
 İstehsal olunmuş məhsulun hər manatına düşən adam gün kimi;
 İstehsal olunmuş məhsulun hər manatına düşən əmək haqqı kimi;

- Müəyyən çeşiddə məhsulun hazırlanmasına iş vaxtı fondunun həmin dövrdə məhsulun natural ifadədə miqdarına nisbəti kimi;
- Hər min manatlıq məhsula düşən işçilərin sayı kimi;

237 Əmək məhsuldarlığı səciyyələndirir:

Ümumi işçilərin hər nəfərinə düşən məhsul satışının həcmi.
 Mühəndis-texniki işçilərin hər nəfərinə düşən məhsul istehsalını;
 İstehsalın faktiki və plan həcmnin nisbətini;

- Orta hesabla bir işçiyə düşən məhsul istehsalını;
- Köməkçi istehsal heyətinin hər nəfərinə düşən ümumi məhsulun həcmi;

238 İş vaxtı fondundan istifadə necə müəyyən olunur?

İşçilərin işə çıxdığı günlərin sayına görə;
 Hər iş gününə, iş saatına düşən məhsul satışının həcminə görə;
 Hər iş gününə, iş saatına düşən mənfəətin həcminə görə;

- Hər iş gününə, iş saatına düşən məhsulun həcminə görə müəyyən olunur;
- Hər iş gününə, iş saatına düşən əmək haqqına görə;

239 İş vaxtı fondundan istifadənin məhsul istehsalına təsiri hesablanır:

Əmtəlik məhsulun miqdarını real iş vaxtı fonduna bölməklə;
 Məzuniyyətdə olan günlərin, saatların miqdarını bir günlük, saatlıq məhsul istehsalına vurmaqla;
 Xəstəliyə görə işə çıxılmayan günlərin sayını bir günlük məhsul istehsalına vurmaqla;

- Real iş günlərinin, saatlarının plan miqdarı ilə faktiki miqdarı arasındakı fərqi plan üzrə bir günlük, bir saatlıq məhsulun miqdarına (həcminə) vurmaq lazımdır
- Ümumi məhsulun miqdarını nominal iş vaxtı fonduna bölməklə;

240 Müəssisənin işçi qüvvəsilə təmin olunması necə müəyyən olunur?

Əsas və köməkçi istehsalat işçilərinin sayı cəmi işçilərin sayı ilə müqayisə olunur;

Əsas istehsal fəhlələrinin faktiki və plan sayı müqayisə olunur;

Bütün kateqoriya işçilərin sayı işçilərin plan sayına bölünür;

- Ayrı-ayrı kateqoriyalar, peşələr və ix-tisas dərəcələri üzrə işçilərin faktiki sayı əvvəlki illərin və tələbatın müvafiq göstəriciləri ilə tutuşdurulur;
- İnzibati idarəetmə və köməkçi istehsal heyətinin sayının cəmi işçilərin sayına nisbəti kimi təyin olunur;

241 Əmək məhsuldarlığı aşağıdakı göstərici ilə müəyyən olunur:

fəhlələrin sayı.

satışdan pul gəliri;

normativ-xalis məhsul;

- bir işçi hesabı ilə məhsul istehsalı;
- əməktutumu;

242 Əməkdən istifadənin keyfiyyətini xarakterizə edən göstərici hansıdır?

iş vaxtı itkisi.

işçilərin orta illik siyahı sayı;

iş yerlərinin heyətlə təmin olunması;

- əmək məhsuldarlığı;
- iş vaxtından istifadə;

243 Avadanlıqlardan istifadənin səmərəliliyinin əks etdirən göstəricilər:

material verimi və material tutumu;

əməyin fondsilahlanması və əməyin texniki silahlanması

avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı;

fondverimi və fondtutumu;

- avadanlıqların intensiv, ekstensiv və inteqral yüklənməsi əmsalları;

244 Mövcud avadanlıqlar bölünür:

qurulacaq və artıq;

faktiki işləyən və plan üzrə işləyən;

- qurulmuş və qurulmamış;
- fəaliyyətdə olan və fəaliyyətdə olmayan
işləməyən və boşdayanan;

245 Fondveriminə təsir edən əsas amillərə aiddir:

məhsulun strukturunun, keyfiyyətinin, maya dəyərinin dəyişməsi.

avadanlıqların iş vaxtının dəyişməsi, fəhlələrin əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

məhsulun həcmünün və strukturunun dəyişməsi, işçilərin sayının dəyişməsi;

- avadanlıqların strukturunun və iş vaxtının dəyişməsi, hasilatın dəyişməsi;
- əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin dəyişməsi, fəhlələrin orta illik hasilatının dəyişməsi;

246 Əsas istehsal fondlarının dəyəri 8000 min man, fəhlələrin sayı 4000 nəfər təşkil edirsə əməyin fondla silahlanmasını hesablayın:

3,2 min man.

3 min man;

0,05 min man;

- 2 min man;
- 0,5 min man;

247 İstehsal olunmuş məhsulun həcmi 300 min man, əsas fondların orta illik dəyəri 400 min manatdır. Əsas fondların fondtutumu:

- 0,95.
- 300;
- 0,75;
- 1,33 man ;
- 350;

248 İstehsal olunmuş məhsulun həcmi 150 min man, əsas fondların orta illik dəyəri 200 min man olmuşdur. Əsas fondların fondverimi:

- 0,95 man.
- 300 man;
- 1,33 man;
- 0,75 man;
- 350 man;

249 Əsas fondların rentabelliği hesablanır:

- əmtəlik məhsulun dəyərinin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi;
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi.
- istehsal avadanlıqlarının dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

250 Əməyin texniki silahlanması hesablanır:

- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi.
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- əmtəlik məhsulun dəyərinin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi;
- əsas fondların dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sa-yına nisbəti kimi;
- istehsal avadanlıqlarının dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

251 Əsas fondların fondtutumu hesablanır:

- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi.
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- əmtəlik məhsulun dəyərinin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal avadanlıqlarının dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

252 Əsas fondların fondverimi hesablanır:

- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi.
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinin əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- əmtəlik məhsulun dəyərinin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti kimi;
- istehsal avadanlıqlarının dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;

253 Əsas fondların bərpası əmsalı hesablanır:

- dövriyyədən çıxmış əsas fondların dəyərinin daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti kimi;
- hesabat dövründə çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərinin dövrün əvvəlinə onların dəyərinə nisbəti kimi;
- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinin dövrün sonuna onların dəyərinə nisbəti kimi;
- kapital qoyuluşunun işə salınmış əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi.
- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti kimi;

254 Əsas fondların təzələnməsi əmsalı hesablanır:

- dövriyyədən çıxmış və daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin nisbəti kimi;
- əsas vəsaitlərin artım məbləğinin həmin dövrün əvvəlinə onların dəyərində nisbəti kimi;
- dövriyyədən çıxmış əsas vəsaitlərin dövrün əvvəlinə onların dəyərində nisbəti kimi;
- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin həmin dövrün sonuna onların dəyərində nisbəti kimi;
- kapital qoyuluşlarının iş salınmış əsas fondların dəyərində nisbəti kimi

255 Avadanlıqların təqvim iş vaxt fondundan istifadə əmsalı hesablanır:

- sənaye-istehsal heyətinin orta sayının ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun avadanlıqların ümumi miqdarına nisbəti kimi;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun işlənmiş ümumi adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;
- avadanlıqların faktiki və təqvim iş vaxtı fondlarının nisbəti;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun idarəetmə işlərinin ümumi həcmində nisbəti kimi;

256 Avadanlıqlardan istifadənin səmərəliliyinin təhlilində aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilir:

- materialların qiymətinin və tariflərin dəyişməsi.
- məhsulun quruluşunun dəyişməsi;
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı;
- əmtəəlik məhsulun 1 manatına xərc;
- ayrı-ayrı növ məhsula xərc səviyyəsinin dəyişməsi;

257 Avadanlıqların intensiv yüklənməsi əmsalı hesablanır:

- maşın və avadanlıqların ortaillik dəyərinin onların iş vaxtına nisbəti kimi.
- avadanlıqların faktiki iş vaxtının onların plan üzrə iş vaxtına nisbəti kimi;
- vaxt vahidi ərzində plan üzrə istehsal olunmuş məhsulun faktiki həcmində nisbəti kimi;
- vaxt vahidi ərzində faktiki istehsal olunmuş məhsulun həcmində onun plan üzrə həcmində nisbəti kimi;
- avadanlıqların plan üzrə iş vaxtının faktiki iş vaxtına nisbəti kimi;

258 Əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin işçilərin orta illik sayına nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondtutumunu;
- əsas fondların fondverimini ;
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

259 Əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin onların ilkin dəyərində nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondtutumunu;
- əsas fondların fondverimini ;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;
- əməyin fondla silahlanmasını;

260 İstehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərində nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların fondtutumunu;
- əsas fondların fondverimini ;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

261 Əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların fondverimini ;

- əsas fondların fondtutumunu;
əsas fondların yararlılıq əmsalını;

262 Əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması, daxil olması, əvəz olunma, artım əmsalları xarakterizə edir:

- avadanlıqların yaş tərkibini.
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini ;
- əsas fondların texniki vəziyyətini;
- əsas fondların hərəkətini;
- maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsini;

263 Fondverimi, fondtutumu, fondların rentabelliği xarakterizə edir:

- avadanlıqların yaş tərkibini.
- əsas fondların texniki vəziyyətini;
- əsas fondların hərəkətini;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini ;
- maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsini;

264 Əsas fondların fondveriminə təsirin edən I dərəcəli amillərin təsiri təhlilin aşağıdakı üsulu ilə müəyyən olunur:

- müqayisə;
- inteqral;
- indeks;
- zəncirvari yerdəyişmə.
- orta kəmiyyət;

265 Müəssisənin istehsal potensialının tərkibinə daxildir:

- sənaye-istehsal fondları, heyət, materiallar, əmtəlik məhsul, texnologiya, informasiya, ümumi məhsul.
- heyət, materiallar, əsas vəsaitlər, dövriyyə vəsaitləri, informasiya, maliyyə, satılm iş məhsul xalis mənfəət;
- əsas fondlar, heyət, materiallar, maliyyə resursları, texnologiya informasiya, hazır məhsul, mənfəət;
- sənaye istehsal fondları, sənaye-istehsal heyəti, enerji, texnologiya, materiallar, informasiya, maliyyə resursları;
- materiallar, əsas fondlar, heyət, istehsal olunmuş və satılmış məh-sulun həcmi, məhsul satışından pul gəliri;

266 Avadanlıqların plan iş vaxtı fondundan istifadə əmsalı hesablanır:

- təqvim iş vaxtı fondunun avadanlıqların rejim iş vaxtı fonduna onların nisbəti kimi.
- rejim iş vaxtı fondunun avadanlıqların plan iş vaxtı fonduna onların nisbəti kimi;
- avadanlıqların plan iş vaxtı fondunun onların faktiki iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların plan üzrə iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
- avadanlıqların plan iş vaxtı fondunun onların rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

267 Rejim iş vaxtı fondundan istifadə əmsalı hesablanır:

- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların plan üzrə iş vaxtı fonduna nisbəti kimi.
- təqvim iş vaxtı fondunun avadanlıqların rejim iş vaxtı fonduna onların nisbəti kimi;
- rejim iş vaxtı fondunun avadanlıqların faktiki iş vaxtı fonduna onların nisbəti kimi;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi
- avadanlıqların rejimi iş vaxtı fondunun onların təqvim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

268 Avadanlıqların təqvim vaxt fondundan istifadə əmsalı hesablanır:

- rejim iş vaxtı fondunun avadanlıqların faktiki iş vaxtı fonduna onların nisbəti kimi.
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
- təqvim iş vaxtı fondunun avadanlıqların faktiki iş vaxtı fonduna onların nisbəti kimi;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların təqvim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların plan üzrə iş vaxtı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

269 Qurulmuş avadanlıqlardan istifadə əmsalı hesablanır:

istifadə olunan avadanlıqların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
 qurulmuş avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
 mövcud avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti kimi
 mövcud avadanlıqların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi.

- qurulmuş avadanlıqların sayının mövcud avadanlıqların sayına nisbəti kimi

270 Mövcud avadanlıq parkından istifadə əmsalı hesablanır:

qurulmuş avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti kimi.
 qurulmuş avadanlıqların sayının mövcud avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
 mövcud avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti kimi

- istifadə olunan avadanlıqların sayının mövcud avadanlıqların sayına nisbəti kimi;
 mövcud avadanlıqların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;

271 Fondların rentabelliği hesablanır:

satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin bərpa dəyərində nisbəti kimi.
 əsas vəsaitlərinə qalıq dəyərinin satışdan mənfəətə nisbəti kimi;
 əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin satışdan mənfəətində nisbəti kimi;

- satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərində nisbəti kimi;
 satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin qalıq dəyərində nisbəti kimi;

272 Fondtutumu göstəricisi hesablanır:

istehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas vəsaitlərin qalıq dəyərində nisbəti kimi.
 əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcmində nisbəti kimi;
 istehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas vəsaitlərin orta illik dəyərində nisbəti kimi;

- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcmində nisbəti kimi;
 istehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas vəsaitlərin ilkin dəyərində nisbəti kimi;

273 Fondverimi göstəricisi hesablanır:

istehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas vəsaitlərin bərpa dəyərində nisbəti kimi.
 əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcmində nisbəti kimi;
 əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti kimi;

- istehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas vəsaitlərin orta illik dəyərində nisbəti kimi;
 istehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas vəsaitlərin ilkin dəyərində nisbəti kimi;

274 Fondveriminə təsir edən ikinci dərəcəli amillər:

avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbəlik əmsalı, fəaliyyətdə olan avadanlıqların fondverimi, avadanlıqların əvəz olunması, 1 maşın – saat hesabı ilə hasilat
 avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbə daxili boşdayanmalar, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı
 əsas fondların aktiv hissəsinin payı, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı, fəaliyyətdə olan avadanlıqların fondverimi;

- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, günlük və növbə daxili boşdayanmalar, növbəlik əmsalı, 1 maşın-saat hesabı ilə orta hasilat;
 avadanlıqların əvəz olunması, ETT – üzrə tədbirlərin tətbiqi, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı

275 Fondveriminə təsir edən birinci dərəcəli amillər aşağıdakılardır:

əsas fondların aktiv hissəsinin payı, avadanlıqların əvəz olunması, avadanlıq vahidinin orta dəyəri, fəaliyyətdə olan avadanlıqların fondverimi.
 əsas fondların aktiv hissəsinin payı, avadanlıqların əvəz olunması, texnologiyanın təkmilləşdirilməsi üzrə elmi-texniki təəqqi tədbirlərinin tətbiqi;
 əsas fondların aktiv hissəsinin payı, avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbə daxili boşdayanmalar, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı;

- əsas fondların aktiv hissəsinin payı və onların fondverimi;
əsas fondlarının tərkibində aktiv hissənin xüsusi çəkisi, günlük boşdayanmalar, növbəlik əmsalı, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı ;

276 Əməyin mexanikləşdirilməsi əmsalı hesablanır:

mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin innovasiya xərclərinə nisbəti kimi.
mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin rejim vaxtı fonduna nisbəti kimi;
mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin təqvim vaxtı fonduna nisbəti kimi;

- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin cəmi əmək məsrəflərinə nisbəti kimi;
mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin istehsalının həcmində nisbəti kimi;

277 Aşağıdakı göstərici ilk növbədə əsas fondların texniki səviyyəsini səciyyələndirir:

əməyin fondla silahlanması.
fondverimi;

kompensasiya əmsalı;

- avadanlıqların yaş tərkibi;
əsas fondların hərəkəti əmsalları;

278 Mütənasiblik əmsalı hesablanır:

avadanlıqların faktiki iş vaxtının ümumi vaxt sərfinə nisbəti kimi.
böyük növbədə olan işçilərin sayının işçilərin sayına nisbəti kimi;
işçilərin sayının böyük növbədə olan işçilərin sayına nisbəti kimi;

- avadanlıqların növbəlik əmsalının daha çox yüklənmiş avadanlıqların növbəlik əmsalına nisbəti kimi;
ümumi vaxt sərfinin avadanlıqların faktiki iş vaxtına nisbəti kimi;

279 Əməyin avtomatlaşdırılması əmsalı hesablanır:

avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin innovasiya xərclərinə nisbəti kimi.
avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin rejim vaxtı fonduna nisbəti kimi ;
avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin təqvim vaxtı fonduna nisbəti kimi;

- avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin cəmi əmək məsrəflərinə nisbəti kimi;
avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin istehsalının həcmində nisbəti kimi

280 Əməyin mexanikləşdirilməsi əmsalı hesablanır:

mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin innovasiya xərclərinə nisbəti kimi.
mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin rejim vaxtı fonduna nisbəti kimi;
mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin təqvim vaxtı fonduna nisbəti kimi;

- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin cəmi əmək məsrəflərinə nisbəti kimi;
mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin istehsalının həcmində nisbəti kimi;

281 Ayrı-ayrı növ işlərin avtomatlaşdırılması əmsalı hesablanır:

avtomatlaşdırılmış işlərin həcmində əmək haqqı fonduna nisbəti kimi
avtomatlaşdırılmış işlərin həcmində əmək məsrəflərinə nisbəti kimi;
avtomatlaşdırılmış işlərin həcmində məhsulun maya dəyərində nisbəti kimi

- avtomatlaşdırılmış işlərin həcmində işlərin ümumi həcmində nisbəti kimi;
avtomatlaşdırılmış işlərin həcmində rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

282 Ayrı – ayrı növ işlərin mexanikləşdirilməsi əmsalı hesablanır:

mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmində əmək haqqı fonduna nisbəti kimi.
mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmində rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmində əmək məsrəflərinə nisbəti kimi;
mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmində məhsulun maya dəyərində nisbəti kimi;

- mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmində işlərin ümumi həcmində nisbəti kimi;

283 Ayrı-ayrı növ işlərin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması əmsalı hesablanır:

mexaniki və avtomatlaşdırılmış qaydada yerinə yetirilən işlərin həc-minin əmək haqqı fonduna nisbəti kimi.
avtomatlaşdırılmış qaydada yerinə yetirilən işlərin həcminin əmək məsrəflərinə nisbəti kimi
mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcminin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;

- mexaniki və avtomatlaşdırılmış qaydada yerinə yetirilən işlərin həc- minin işlərin ümumi həcminə nisbəti kimi;
mexaniki və avtomatlaşdırılmış qaydada yerinə yetirilən işlərin həc-minin rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

284 Bir fəhlə üzrə əməyin texniki silahlanması hesablanır:

əsas fondların qalıq dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti.
fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
sənaye-istehsal təyi natlı fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;

- iş maşınları və avadanlıqların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
əsas fondların ilkin dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;

285 Bir fəhlə üzrə əməyin fondla silahlanması hesablanır:

əsas fondların bərpa dəyərinin fəhlələrin orta illik sayına nisbəti
əsas fondların ilkin dəyərinin fəhlələrin ümumi sayına nisbəti
sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin sənaye – istehsal təyinatlı heyətin sayına nisbəti

- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
əsas fondların qalıq dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti

286 Bir işçi hesabı ilə əməyin fondla silahlanması hesablanır:

sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti.
əsas fondların qalıq dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti;
əsas fondların ilkin dəyərinin heyətin ümumi sayına nisbəti;

- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin sənaye – istehsal təyinatlı heyətin sayına nisbəti
əsas fondların bərpa dəyərinin heyətin orta illik sayına nisbəti;

287 Yararlıq əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

hesabat ilində dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti.
hesabat dövründə daxil olmuş və dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin nisbəti;
əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinə nisbəti;

- əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin onların ilkin dəyərinə nisbəti ;
dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin hesabat dövründə daxil olmuş vəsaitlərin dəyərinə nisbəti ;

288 Əsas vəsaitlərin köhnəlməsi əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin onların orta illik dəyərinə nisbəti.
əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların qalıq dəyərinə nisbəti;
əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların bərpa dəyərinə nisbəti ;

- əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların ilkin dəyərinə nisbəti ;
əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların orta illik dəyərinə nisbəti;

289 Əsas vəsaitlərin artımı əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqi nisbəti;

ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat ilində daxil olmuş əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti.

ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat ilində çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərlərinə nisbəti;

hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqi ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərini nisbəti;

- hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqi ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərini nisbəti;

290 Əsas fondların dövrüyyədən çıxma əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

hesabat ilində dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərini əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti

- dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərini ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti
dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərini ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti;
hesabat dövründə daxil olmuş və dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərini nisbəti;
dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti ;

291 Əsas fondların təzələnməsi əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

hesabat ilində daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərini əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti.

hesabat dövründə dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərini daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti;

hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti

- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti;
daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat dövründə dövrüyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti

292 Avadanlıqlardan istifadənin intensivliyi hansı göstərici ilə xarakterizə olunur?

fondverimi.

yüklənmə əmsalı

hasilat;

- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı;
fondtutumu;

293 Fondvermi hansı halda artır:

məhsul buraxılışının dəyişmə tempi fondla silahlanmanın dəyişmə tempi ilə eynidir.

hasilatın artım tempi əməyin fondla silahlanmasının artım tempindən aşağı olduqda;

hasilatın dəyişmə tempi əməyin fondla silahlanmasının artım tempindən yüksək olduqda;

- məhsul buraxılışı həcmnin dəyişməsi tempi əsas vəsaitlərin genişləndirilməsi tempindən yüksək olduqda
məhsul buraxılışı həcmnin dəyişməsi tempi əsas vəsaitlərin genişləndirilməsi tempindən aşağı olduqda;

294 Əsas vəsaitlərin dinamikasını qiymətləndirmək üçün təhlilin aşağıdakı növündən istifadə olunur:

şaquli təhlil.

determinləşdirilmiş təhlil;

üfüqi təhlil;

- trend təhlil;
stoxastik təhlil;

295 Əsas vəsaitlərdən istifadənin səmərəliliyini əks etdirən göstəricilər hansıdır?

əsas vəsaitlərin yüklənməsi əmsalı;

- əsas vəsaitlərin fondverimi və fondtutumu;
əsas vəsaitlərin orta illik dəyəri.
daxil olma əmsalı;
silinmə əmsalı;

296 Hansı göstəricilər əsas vəsaitlərin texniki vəziyyətini xarakterizə edir?

fondverimi.

dövrüyyədən çıxma əmsalı;

təzələnmə əmsalı;

- yararlıq əmsalı, köhnəlmə əmsalı;
əvəzolma əmsalı;

297 Əsas vəsaitlərin hərəkətini əks etdirən göstəricilərə aiddir:

fond tutumu, köhnəlmə əmsalı.

köhnəlmə əmsalı, yararlıq əmsalı;

yaralıq əmsalı, fondverimi, fondların ortaiilik dəyəri;

- daxil olma, təzələnmə, silinmə, kompensasiya; fond verimi, kompensasiya əmsalı;

298 Əməyin fondla silahlanması hesablanır:

mənfəətin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərində nisbəti kimi

əsas fondların orta illik dəyərinin əmtəəlik məhsulun dəyərində nisbəti kimi;

əmtəəlik məhsulun dəyərinin əsas fondların orta illik dəyərində nisbəti kimi;

- sənaye istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına nisbəti kimi; istehsal avadanlıqlarının dəyərinin aşağı növbədə işləyən fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

299 Fondverimi hesablanır:

əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin məhsulun satışından əldə edilən gəlirə nisbəti kimi.

əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin əmtəəlik məhsulun dəyərində nisbəti kimi;

mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi;

- əmtəəlik məhsulun dəyərinin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi; əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin mənfəətə nisbəti kimi;

300 Fondtutumu hesablanır:

əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin məhsulun satışından əldə edilən gəlirə nisbəti kimi.

əmtəəlik məhsulun dəyərinin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi;

mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi;

- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin əmtəəlik məhsulun dəyərində nisbəti kimi; əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin mənfəətə nisbəti kimi;

301 İstehsal prosesinin intensivləşdirilməsi təmin edir:

işçilərin əmək haqqının artım tempinin əmək məhsuldarlığının artım tempini üstələməsini

istehsalın effektivliyinin azaldılması zamanı tələb olunan resursların həcmində azalmasını;

nəticələrin dəyişilməməsi şərti ilə tələb olunan resursların həcmində artımını;

- istehsalın effektivliyinin artması zamanı tələb olunan resursların həcmində azalmasını; istehsalın səmərəliliyinin artma tempi resurslara olan tələbat tempi ilə uzlaşmalıdır;

302 İstehsalın texniki səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilər:

məhsulun həcmi, strukturu, çeşidi, əməyin mexanikləşdirməsi və fondla silahlanma

materialtutumu, materialverimi, resurstutumu, xammaltutumu, yanacaq tutumu;

fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma göstəriciləri, əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri, avadanlıqdan ekstensiv istifadəsi;

- istehsalın mexanikləşdirməsi, avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması, kompüteləşdirməsi göstəriciləri; əmək məhsuldarlığı, əmək tutumu, iş vaxtı fondundan istifadə;

303 İş maşınları və avadanlıqların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti bildirir.

ekstensiv və əntənsiv yükləmə əmsalları

əsas istehsal fondların aktiv hissəsinin azalması

əsas istehsal fondlarının istismardan çıxması

- Bir fəhlə üzrə əməyin texniki silahlanması hesablanır dövrün sonuna əsas istehsal fondların dəyəri

304 İntegral əmsalı hesablanır

ekstensiv və fondtutumu əmsallarının nisbəti.

fondverimi və fondtutumu əmsallarının nisbəti.

fondverimi və fondtutumu əmsallarının hasili

- ekstensiv və intənsiv yükləmə əmsallarının hasili ekstensiv və intənsiv yükləmə əmsallarının nisbəti

305 Ortagünlük məhsul buraxılışının ortagünlük istehsal gücünə nisbəti

- fondtutumu əmsalı
- inteqral əmsalı
- ekstensiv yüklənmə əmsalı
- İntensiv yüklənmə əmsalı
- fondverimi əmsalı

306 Sənaye istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

- fəhlələrin orta siyahı sayı
- fondtutumu
- fondverimi
- Əməyin fondla silahlanması
- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə

307 Əsas istehsal fondlarının nisbi qənaətini hesablamaq üçün göstəricilər

- fəhlələrin orta siyahı sayı, məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksi dövrün sonuna əsas istehsal fondların dəyəri, məhsulun həcmi, yenilənmə əmsalı
- məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksi, əsas istehsal fondların köhnəlməsi
- təhlil edilən və baza dövrlərində əsas istehsal fondlarının dəyəridir, məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksi
- əsas istehsal fondlarının istismardan çıxması, məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksi

308 Fondveriminin artması gətirib çıxardır

- əsas istehsal fondlarının köhnəlməsinə
- əsas istehsal fondların aktiv hissəsinin azalması
- fondtutumunun artmasına gətirib çıxarır
- əsas istehsal fondlarının istismardan çıxması
- əsas istehsal fondlarının nisbi qənaətinə

309 Fondtutumu hesablanır

- əsas istehsal fondların aktiv hissəsi əmtəlik məhsula nisbəti
- fəhlələrin orta siyahı sayı əsas istehsal fondlarının təhlil edilən dövrdə orta dəyərinə nisbəti
- əsas istehsal fondlarının təhlil edilən dövrdə orta dəyəri fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti
- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin istehsal edilmiş məhsulun istehsalçı müəssisənin qiymətlərində dəyərinə nisbəti.
- əmtəlik məhsulun əsas istehsal fondlarının təhlil edilən dövrdə orta dəyərinə nisbəti

310 Fondverimi hesablanır:

- əsas istehsal fondlarının təhlil edilən dövrdə orta dəyəri fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti
- əsas istehsal fondların passiv hissəsi əmtəlik məhsula nisbəti
- əsas istehsal fondların aktiv hissəsi əmtəlik məhsula nisbəti
- əmtəlik məhsulun əsas istehsal fondlarının təhlil edilən dövrdə orta dəyərinə nisbəti
- fəhlələrin orta siyahı sayı əsas istehsal fondlarının təhlil edilən dövrdə orta dəyərinə nisbəti

311 Əsas istehsal fondların ümumi göstəricilərinə aiddir:

- nisbi qənaət əmsalı, yararlıq əmsalı
- materialtutumu, materialverimi
- köhnəlmə əmsalı, yararlıq əmsalı
- fondverimi, fondtutumu;
- əməktutumu, əmək məhsuldarlığı

312 Əsas vəsaitlərin ayrı-ayrı növlərinin, onların istehsal prosesində fəaliyyətinin tətbiqinə qiymət verən göstəricilər:

- daxili göstəriciləri
- nisbi göstəricilər
- ümumi göstəricilər
- xüsusi göstəricilər
- mütləq göstəricilər

313 Əsas istehsal fondlarının bütün məcmusundan istifadə edilməsi səviyyəsini əks etdirir.

- daxili göstəriciləri
- nisbi göstəricilər
- xüsusi göstəricilər
- ümumi göstəricilər
- mütləq göstəricilər

314 Əsas istehsal fondlarından istifadə edilməsinin səmərəliliyi göstəricilər sistemilə səciyyələnir.

- aktiv və passiv.
- mütləq və nisbi.
- daxili və xarici.
- ümumi və xüsusi.
- kəmiyyət və keyfiyyət.

315 İstismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin təhlil edilən dövrün sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbəti kimi müəyyən edilir:

- fondferimi əmsalı
- yararlıq əmsalı
- yeniləşmə əmsalı
- istismardan çıxma əmsalı
- köhnəlmə əmsalı

316 Əsas istehsal fondlarının istismardan çıxması əmsalının hesablanması:

- hesablanmış amortizasiya məbləğinin yeni istehsal fondlarının sayı nisbətinin 100%-ə vurulması kimi müəyyən edilir.
- istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin təhlil edilən dövrün sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbəti kimi müəyyən edilir:
- yeni istehsal fondlarının fondlarının dəyərinin ilin sonuna təzə əsas istehsal fondların dəyərinin nisbətinə bərabərdir:
- aşınmış əsas istehsal fondlarının dəyərinin ilin sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətinə bərabərdir: istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin köhnəlmiş əsas istehsal fondların dəyərində nisbəti kimi müəyyən edilir:

317 Əsas istehsal fondlarının yeniləşməsi əmsalı hesablanır:

- hesablanmış amortizasiya məbləğinin yeni istehsal fondlarının sayı nisbətinin 100%-ə vurulması kimi müəyyən edilir.
- hesablanmış amortizasiya məbləğinin əsas istehsal fondlarının aktiv hissəsinin nisbəti kimi müəyyən edilir
- hesablanmış amortizasiya məbləğinin əsas istehsal fondlarının ilkin dəyərində nisbətinin 100%-ə vurulması kimi müəyyən edilir
- istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin təhlil edilən dövrün sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbəti kimi müəyyən edilir:
- istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin köhnəlmiş əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbəti kimi müəyyən edilir

318 Köhnəlmə əmsalı, yararlıq əmsalı.

istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarını bildirir.

- əsas istehsal fondlarının səmərəliliyinin bildirir.
- əsas istehsal fondlarının ümumi göstəricisi.
- əsas vəsaitlərin hərəkətini əks etdirir.
- əsas istehsal fondlarının istismardan çıxmağını bildirir

319 Köhnəlmə əmsalı hesablanır:

- hesablanmış amortizasiya məbləğinin yeni istehsal fondlarının sayınisbətinin 100%-ə vurulması kimi müəyyən edilir.
- istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin təhlil edilən dövrün sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərinə nisbəti kimi müəyyən edilir:
- hesablanmış amortizasiya məbləğinin əsas istehsal fondlarının aktiv hissəsinin nisbəti kimi müəyyən edilir
- hesablanmış amortizasiya məbləğinin əsas istehsal fondlarının ilkin dəyərinə nisbətinin 100%-ə vurulması kimi müəyyən edilir
- istismara verilmiş yeni əsas istehsal fondlarının dəyərinin köhnəlmiş əsas istehsal fondların dəyərinə nisbəti kimi müəyyən edilir:

320 Köhnəlmə əmsalının faizinin artması bildirir.

- əsas istehsal fondlarının köhnəlməsinin aşağı tempini və onların fiziki təzələnməsini göstərir
- Avadanlığın qiymətinin və keyfiyyətinin çox aşağı olmasını bildirir
- Avadanlığın qiymətinin baxa olmasını bildirir
- əsas istehsal fondlarının yeniləşməsinin aşağı tempini və onların fiziki köhnəlməsini bildirir.
- Avadanlığın sayını və istifadəsinin qaydasını bildiri

321 Köhnəlmə əmsalı dinamikada öyrənilməsinin mahiyyəti

- yeniləşməsi tempini qiymətləndirmək imkanı verir
- Avadanlığın sayını və istifadəsinin qaydasını bildiri
- Avadanlığın qiymətinin çox aşağı olmasını bildirir
- Avadanlığın qiymətinin baxa olmasını bildirir
- yeni avadanlığın sayını dəqiq öyrənməyə imkan verir

322 Amortizasiya məbləğinin əsas istehsal fondlarının ilkin dəyərinə nisbətinin 100%-ə vurulması ilə müəyyən edilir:

- fondferimi əmsalı
- yararlıq əmsalı
- yeniləşmə əmsalı
- köhnəlmə əmsalı
- istismardan çıxma əmsalı

323 Əsas istehsal fondların passiv hissəsinə aiddir:

- yalnız kənd təsərrüfatı işlərində istifadə olunan əsas istehsal fondlar.
- hec bir istehsalda iştirak etməyən əsas istehsal fondlar.
- birbaşa istehsalda iştirak edən əsas istehsal fondlar.
- istehsal üçün şərait yaradan əsas istehsal fondlar.
- istehsalda iştirak edən və etməyən əsas istehsal fondlar.

324 Əsas istehsal fondların aktiv hissəsinə aiddir:

- yalnız kənd təsərrüfatı işlərində istifadə olunan əsas istehsal fondlar.
- hec bir istehsalda iştirak etməyən əsas istehsal fondlar.
- istehsal üçün şərait yaradan əsas istehsal fondlar.
- birbaşa istehsalda iştirak edən əsas istehsal fondlar.
- istehsalda iştirak edən və etməyən əsas istehsal fondlar.

325 Əsas istehsal fondların spesifik əlaməti:

avadanlıqların aktiv hissəsinin dəyərini, xüsusi çəkisinin məhsulun üzərinə köçürülməsindədir. müəyyən istehsal tsikli ərzində dəyərini birdəfəlik hazır məhsulun üzərinə köçürülməsindədir kənd təsərrüfatı işlərində yüksək xüsusi çəkiyə malik olan amildir.

- müəyyən istehsal tsikli ərzində aşınma ölçüsünə istinadən dəyərini tədricən hazır məhsulun üzərinə köçürülməsindədir.
- Müəssisədə istifadə olunan avadanlıqların tərkibi, əmtəlik məhsula təsir edir

326 Əsas istehsal fondların təhlilində informasiya mənbələri daxildi

bütün sadalanan informasiya mənbələri daxildi
«İşçilərin sayı, əmək haqqı və hərəkəti haqqında məlumatlar»
material-texniki təchizat şöbəsinin operativ məlumatları;

- əsas vəsaitlərin uçot vərəqələri
məhsul (iş və xidmət) istehsalına sərf etdiyi xərclər haqqında məlumatlar

327 İstehsalın texniki səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilərə aiddir:

əmək məhsuldarlığı, əmək tutumu, iş vaxtı fondundan istifadə;
məhsulun materialtutumu, məhsulun yanacaqtutumu, məhsulun əməktutumu;
fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, avadanlıqdan ekstensiv istifadə;

- istehsalın mexanikləşdirilməsi, istehsalın avtomatlaşdırılması, istehsalın kimyalaşdırılması;
məhsulun həcmi, strukturu, çeşidi, əməyin mexanikləşdirilməsi və fondla silahlanma

328 Ekstensiv yükləmə əmsalı hesablanır:

məhsulun həcmi avadanlıqların faktiki orta illik dəyərinə nisbəti kimi.
məhsulun həcmi əsas vəsaitlərin orti illik dəyərinə nisbəti kimi;
ortagünlük məhsul buraxılışının ortagünlük istehsal gücünə nisbəti kimi;

- faktiki (plan) iş vaxtı fondunun istehsal gücü müəyyən olunarkən götürülmüş iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
əsas vəsaitlərin orti illik dəyərini məhsulun həcminə nisbəti kimi;

329 İntensiv yüklənmə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

məhsulun həcmi avadanlıqların faktiki orta illik dəyərinə nisbəti.
məhsulun həcmi əsas vəsaitlərin orti illik dəyərinə nisbəti;
faktiki (plan) iş vaxtı fondunun istehsal gücü müəyyən olunarkən hesablama iş vaxtı fondu;

- ortagünlük məhsul buraxılışının ortagünlük istehsal gücünə nisbəti ;
əsas vəsaitlərin orti illik dəyərini məhsulun həcminə nisbəti;

330 İllik köhnəlmə məbləğinin əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinə nisbəti xarakterizə edir:

əsas fondların yararlılıq əmsalını;
əsas fondların fondtutumunu;
əsas fondların fondverimini ;

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
əməyin fondla silahlanmasını;

331 Əsas vəsaitlərin yararlılıq əmsalı xarakterizə edir:

avadanlıqların yaş tərkibini.
əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini ;
əsas fondların hərəkətini;

- əsas fondların texniki vəziyyətini;
maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsinə;

332 Əsas vəsaitlərin əvəz olunma əmsalı hesablanır:

hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti kimi.

hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqlin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyirinə nisbəti kimi;

yeni daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin dövrüyyədən çıxarılmış dəyərlərə nisbəti kimi;

- dövrüyyədən çıxarılmış və yeni daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin nisbəti kimi;
- ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyirinin hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqlinə nisbəti kimi;

333 Yararlılıq və köhnəlmə əmsalları məcmu halda olmalıdır:

2-dən çox.

1-dən az;

1-dən çox;

- 1-ə bərabər;

2-yə bərabər;

334 Materialların normativ ehtiyatları hesablanır

cari və sığorta ehtiyatlarının xüsusi çəkisi

- cari və sığorta ehtiyatlarının cəmi
- cari və sığorta ehtiyatlarının nisbəti
cari və sığorta ehtiyatlarının fərqi
cari və sığorta ehtiyatlarının hasili

335 Material ehtiyatların təminat əmsalı hesablanır.

faktiki daxil olmuş materiallarla məhsulun həcmnin hasili

- faktiki daxil olmuş materialların tələb olunan materiallara nisbəti
- tələb olunan materialları faktiki tələb olunan materiallara nisbəti
faktiki daxil olmuş materialların məhsulun həcminə nisbəti
faktiki daxil olmuş materiallar tələb olunan materiallarla hasili

336 Material ehtiyatlarının ümumi göstəricilərin istifadə edilməsinin mühüm şərti

məhsulun və material ehtiyatlarının orta illik dəyəri ilə hesablanmalıdır.

surəti və məxrəci məhsulun və material ehtiyatlarının baza dövrü ilə eyni olmalıdır

- surəti və məxrəci məhsulun və material ehtiyatlarının baza dövrü ilə müqayisəli qiymətlərilə ifadə edilmiş olsun
- surəti və məxrəci məhsulun və material ehtiyatlarının bir illik qiymətlərilə ifadə edilmiş olsun
məhsulun və material ehtiyatlarının nəticələri bir illik hesablanır.

337 Material ehtiyatlarının xüsusi göstəricilərinə aiddir

nisbi qənaət, material verimi

- enerjıtutumu, metaltutumu
- fondverimi, fondtutumu
əmək tutumu, əmək məhsuldarlığı
material xərcləri, material verimi

338 Material ehtiyatların ayrı-ayrı elementlərindən istifadə edilməsini səciyyələndirir.

mütləq göstəricilər

- xüsusi göstəricilər
- ümumi göstəricilər
nisbi göstəricilər
daxili göstəriciləri

339 Material xərclərinə nisbi qənaətini hesablamaq üçün göstəricilər

satışdan alınan mənfəət, material tutumu, faktiki və baza dövründə material xərcləri

- material xərclərinin məhsulun maya dəyərində nəzərə alınmış faktiki və baza məbləği, məhsulun həcmi indeksi
- təhlil edilən və baza dövrlərində əsas istehsal fondlarının dəyəridir, məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksi

materiala tutumu, material verimi, məhsulun həcmi, bir manata düşən material hərcin həcmi.
maya dəyəri, material xərcləri, bir manata düşən material hərcin həcmi.

340 Material xərclərinin hər manatına düşən mənfəət hesablanır

dövr ərzində əmək resurslarının həcmnin material xərclərinin məbləği ilə fərqi.
satışdan alınan mənfəət məbləği ilə dövr ərzində material xərclərinin məbləğinə hasili
dövr ərzində material xərclərin satışdan alınan mənfəət məbləğinə nisbəti
dövr ərzində material xərcləri ilə satışdan alınan mənfəət məbləğinə hasili

- satışdan alınan mənfəət məbləğinin dövr ərzində material xərclərinin məbləğinə nisbəti

341 Material xərclərinin hər vahidinə nə qədər məhsul buraxılmasını göstərir:

material xərcləri,
material tutumu,
● material verimi
əmək tutumu,
əmək məhsuldarlığı

342 Material resurslarından səmərəli istifadəsini göstərən keyfiyyət göstəriciləri.

- məhsulun dəyəri, məhsulun miqdarı
material tutumu, material verimi
material xərcləri, işçilərin sayı
materialın həcmi, işçilərin sayı
material xərcləri, məhsulun həcmi

343 material tutumunu və material verimini hesablamaq üçün istifadə olunan göstəricilər:

- materialın həcmi, işçilərin sayı
materialın dəyəri, material miqdarı
material xərcləri, məhsulun həcmi
məhsulun dəyəri, məhsulun miqdarı
material xərcləri, işçilərin sayı

344 Məhsulun material tutumu göstəricisi müəyyən edilir.

istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcmnin məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinin hasili
məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinin istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcminə nisbəti.
təhlil edilən və baza dövrlərində material ehtiyatların dəyəri məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksinin hasili
məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinin istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcmnin hasili.
● istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcmnin məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinə nisbəti

345 Məhsulun material tutumu göstəricisi müəyyən edilir:

- istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcmnin məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinin hasili
məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinin istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcmnin hasili.
məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinin istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcminə nisbəti.
istehsalçı müəssisənin qiymətləri ilə məhsulun buraxılışı həcmnin məhsul istehsalında istifadə olunmuş material xərcləri məbləğinə nisbəti
təhlil edilən və baza dövrlərində material ehtiyatların dəyəri məhsulun (iş və xidmətlərin) həcmnin indeksinin hasili

346 Material ehtiyatlarında istifadə olunan ümumi göstəricilərə aiddir.

- fondverimi, fondtutumu
- material tutumu, material verimi
- enerjə tutumu, metaltutumu
- metaltutumu, material tutumu
- əmək tutumu, əmək məhsuldarlığı

347 Sənaye müəssisəsində bütün material ehtiyatları məcmusundan istifadə edilməsini səciyyələndirən.

- ümumi göstəricilər
- xüsusi göstəricilər
- nisbi göstəricilər
- mütləq göstəricilər
- daxili göstəriciləri

348 Material sərfinin səviyyəsi üzrə material tutumu göstəriciləri iki bölünə bilər

- aktiv və passiv.
- daxili və xarici.
- mütləq və nisbi.
- kəmiyyət və keyfiyyət.
- ümumi və xüsusi.

349 Material ehtiyatlarının təhlilin yerinə yetirilməsi üçün istifadə olunan informasiya mənbələrinə daxildir

- sərf edilmiş material xərcləri göstəriciləri
- material ehtiyatlarından istifadə edilməsi göstəriciləri;
- xammal və materialların göndərilməsi (gətirilməsi) üçün sifarişlər və müqavilələr.
- İşçilərin sayı, əmək haqqı və hərəkəti haqqında məlumatlar
- inventarizasiya cədvəlləri və uçot vərəqələrinə əlavələr

350 Material ehtiyatlarından istifadənin təhlilinin qarşısında duran əsas vəzifələrindən biri:

- əmək ehtiyatlarının hərəkətinin təhlili
- material ehtiyatlarından istifadə edilməsinin səmərəliliyinin araşdırılması
- inventarizasiyaların vaxt vaxtında keçirilməyi
- xammal və materialların sərfəli qiymətə alınması
- əsas istehsal fondlarından istifadənin səmərəliliyinin təhlili

351 Material məsrəflərinin bir manatına satışdan mənfəətə təsir edən amillər hansılardır?

- Satışdan mənfəətin dəyişməsi, məhsulun həcmnin dəyişməsi.
- Satışdan əldə edilən mənfəətin həcmi, sərf olunan xammal materialın dəyəri;
- Satışdan əldə edilən mənfəətin həcmi, satışın maya dəyəri;
- İstehlak olunan xammal-materialın dəyəri, satışdan mənfəətin dəyişməsi;
- Balans mənfəətinin dəyişməsi, xammal-materialın dəyərinin dəyişməsi;

352 Məhsulun metaltutumuna təsir edən amillər hansılardır?

- Məhsulun həcmi, orta satış qiyməti
- Sərf edilən metalın və ümumi məhsulun həcmi;
- İstehlak olunan metalın həcmi və məhsulun istehsal maya dəyəri;
- Metalın dəyəri və məhsulun tam maya dəyəri;
- Satışın həcmi, satışın quruluşu;

353 Ayır-ayrı məhsul növləri üzrə materialtutumuna təsir edən amillər hansılardır?

- İstifadə olunan materialın həcmnin və qiymətinin dəyişməsi;

- Sərf olunan materialın və istehsal olunan məhsulun həcmnin dəyişməsi;
Məhsulun qiymətinin və maya dəyərinin dəyişməsi .
İstifadə olunan materialın və mənfəətin həcmnin dəyişməsi;
Satışdan pul gəlirinin və maya dəyərinin dəyişməsi;

354 Material resurslarından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən fərdi göstəricilər hansılardır?

- Məhsulun əməktutumu, işçitutumu;
- Məhsulun xammaltutumu, yanacaq tutumu, metal tutumu;
Materiallarda istifadə üzrə planın yerinə yetirilmə faizi;
Məhsul istehsalında materiallardan istifadə əmsalı;
Məhsulun material tutumu, materialların rentabelliği;

355 Materialveriminə təsir edən amillər hansılardır?

- Məhsulun keyfiyyəti;
Materialın keyfiyyəti və qiyməti;
Texniki və texnoloji amillər;
- Məhsulun həcmi və sərf olunan xammal-materialın həcmi;
Satışdan əldə olunan pul gəliri

356 Məhsulun material tutumunun səviyyəsinə hansı amillər təsir göstərir?

- İstehsalda çalışanların peşəkarlıq səviyyələrinin dəyişməsi;
- Sərf olunan xammal-material məsarifi normasına əməl olunması və material vahidindən məhsul çıxımının dəyişməsi;
İstifadə olunan xammal-materialın keyfiyyətinin dəyişməsi;
Yeni texnologiyanın tətbiqi;
İstehsal avadanlıqlarının işinin keyfiyyətinin dəyişməsi;

357 Məhsulun material tutumu hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- Xammal-material daxil olması üzrə planın yerinə yetirilməsilə;
Xammal-materiallardan istifadənin rentabelliği ilə;
- İstehsal olunan məhsulun hər manatına düşən xammal-materialın dəyəri ilə;
Sərf olunan xammal-materialın hər manatına düşən ümumi məhsulla;
İstifadə olunan materialın hər manatına düşən mənfəətlə;

358 Material resurslarından istifadəni xarakterizə edən göstəricilər hansılardır?

- Məhsul satışından əldə olunan məbləğ ilə satılan məhsulun maya dəyəri arasındakı fərq;
- Məhsulun material tutumu, materialverimi, məhsulun maya dəyərində material məsrəflərinin xüsusi çəkisi, materiallardan istifadə əmsalı;
Məhsul istehsalının həcmi və dinamikası;
İstehsal olunan məhsulların tərkibində materialın xüsusi çəkisinin dəyişməsi;
Material təchizatı üzrə planın kəsrlə, yaxud artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi;

359 Material resurslarından səmərəli istifadəni xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- işçilərin sayı.
- material tutumu;
materialların dəyəri;
lahiyyənin kütləsi;
məhsulun həcmi;

360 Dəyişən xərclərə aid edilir:

bütün heyətin əmək haqqı, material məsrəfləri, amortizasiya;
alınmış kreditlər üzrə faizlər, renta, icarə haqqı.
fəhlə və qulluqçuların əmək haqqı (sığortaya ödəmələrlə birlikdə), xammal, material və yanacaq xərcləri;

- fəhlələrin əmək haqqı (sığortaya ayırmalarla), müstəqim material məsrəfləri, məhsulun çatdırılması üzrə xərclər; qulluqçuların əməkhaqqı, reklam xərcləri, icarə haqqı;

361 Satışdan pul gəlirində material məsrəflərinin payı nəyi göstərir?

məhsulun məsrəftutumunu;
məhsulun əməktutumunu;
material resurslarının verimini ;
əmək resurslarından istifadə səviyyəsini.

- məhsulun materialtutumunu;

362 Kommersiya və inzibati xərclər örtülür:

satışdankənar mənfəət hesabına.

- ümumi mənfəət hesabına;
satışdan mənfəət hesabına;
vergitutulana qədər mənfəət hesabına;
xalis mənfəət hesabına;

363 Material məsrəflərinin bir manatına mənfəət hesablanır?

Satışdan əldə olunan mənfəətdən material məsrəflərini çıxmaqla.
Material məsrəflərini məhsulun maya dəyərinə bölməklə;
Satışdan mənfəəti məhsulun maya dəyərinə bölməklə;
Material resurslarının dəyərini satılmış məhsulun dəyərinə bölməklə;

- Satışdan mənfəəti material məsrəflərinə bölməklə;

364 Tədavül xərclərinin səviyyəsinə təsir edən amillərə aiddir:

- mal dövriyyəsinin həcmnin, strukturunun, satış qiymətinin dəyişməsi.
milların dövr sürəti, ayrı-ayrı xərc maddələrinin səviyyəsi;
malların çeşid quruluşu, ümumi gəlirin səviyyəsi;
iqtisadi və təşkilati amillər, avtomobil nəqliyyatı tariflərinin dəyişməsi;
mal dövriyyəsinin həcmi, ayrı-ayrı xərc maddələrinin səviyyəsi;

365 «Direkt-kostinq» sisteminin əsas göstəricisi

Balns mənfəət

- marjinal mənfəət
Verqisiz mənfəət
satışdan mənfəət
Ümumi mənfəət

366 «Direkt-kostinq» sistemi müəyyən etməyə imkan yaradır.

istehsalın ahəngdarlığını müəyyən edir

- marjinal mənfəət müəyyən etmək
məhsulu keyfiyyətinin artırılmasını müəyyən edir
əmək məhsuldarlığını müəyyən edir
əsas istehsal fondların rentabelliyini müəyyən edir

367 «Direkt-kostinq» sistemi müəyyən etməyə imkan yaradır.

satışdan mənfəəti müəyyən edir.

- zərərsizlik nöqtəsini müəyyən edir
kommersiya xərclərinin dəyişməsinə müəyyən edir
xammal və material xərclərin dəyişməsinə müəyyən edir
bitməmiş istehsalın həcmi müəyyən edir

368 «Direkt-kostinq» sistemi müəyyən etməyə imkan yaradır.

bitməmiş istehsalın həcmi müəyyən edir
istehsalın riyimliyini müəyyən edir
məhsulun rentabelliyini müəyyən edir

- məhsul burahılışının həcmi kritik nöqtəsini müəyyən edir
əmək məsrəflərinin dəyişməsi müəyyən edir

369 Şərti dəyişən xərclərə aiddir

icarə haqqı, amortizasiya
bank kreditindən istifadə edilməsinə görə faizlər,
amortizasiya, icarə haqqı,

- məhsula sərf olunan xammal, materiallar, yanacaq,
inzibati-idarəçilik xərcləri

370 Məhsulun istehsalı və satışı həcmindən bilavasitə asılı olmayan xərclər.

idarəetmə xərclər
birbaşa öərclər
dolay xərclər

- şərti sabit xərclər
şərti dəyişən xərclər

371 İstehsalın həcmi dəyişilməsindən asılı olaraq dəyişən xərclər

idarəetmə xərclər
birbaşa xərclər
dolay xərclər

- şərti dəyişən xərclər
şərti sabit xərclər

372 Ümum istehsal xərcləri, ümum təsərrüfat xərcləri, zay məhsula görə itkilər, digər istehsal xərcləri, satış xərcləri aiddir.

xarici xərclər
dolay xərclər
birbaşa xərclər

- kompleks xərclər
idarəetmə xərclər

373 Məhsulun müvafiq növləri üzrə xərclərə bilavasitə daxil edilməsi mümkün olmayan və onlar üzrə təşkilatın müəyyən etdiyi xüsusi metodların köməyiylə bölüşdürülən xərclər.

- dolay xərclər
idarəetmə xərcləri
daxili xərclər
birbaşa xərclər
ümumi xərclər

374 Birbaşa xərclərə aid deyil

Məhsul istehsalında bilavasitə iştirak edən işçilərin əməyinin ödənilməsi xərcləri
kənardan alınan məmulatlar və yarımfabrikatlar, xidmətlər
xammal və materiallar

- ümumistehsal xərclər
Texnoloji məqsədlər üçün yanacaq və enerji.

375 Məhsulun konkret növlərinin maya dəyərində bilavasitə aid edilə bilən xərclərdir

ümumistehsal xərclər
ümumi xərclər
dolay xərclər
● birbaşa xərclər
ümumtəsərrüfat xərclər

376 Məhsulun ayrı-ayrı növlərinin maya dəyərində aid edilməsi əlamətinə görə xərclər bölünür.

idarəetmə və əməkhaqqı xərclər
ümumi və fərdi
daxili və xarici xərclər
● birbaşa və dolay xərclərə
ümumtəsərrüfat və ümumistehsal xərclər

377 Məhsulun tam maya dəyəri

idarəetmə xərcləri və komersiya xərclərinin təhlili
ümumtəsərrüfat xərclərinin və reklam xərclərinin cəmidir.
ümumistehsal xərclərinin və reklam xərclərinin cəmidir.
● istehsal maya dəyəri və satış xərclərinin cəmidir.
ümumtəsərrüfat xərclərinin və ümumistehsal xərclərinin cəmidir.

378 Maya dəyərində tərkibi ən yüksək xüsusi çəkiyə malik olan xərclər

ümumtəsərrüfat xərcləri
idarəetmə xərcləri
əmək haqqı xərclər
● material xərcləri
ümumistehsal xərcləri

379 tam maya dəyəri:

idarəetmə xərcləri və onların maya dəyərində xüsusi çəkisi
əməliyyat maya dəyərində və ümumistehsal xərclərinin cəmindən yaranır
şərti-dəyişilən material xərcləri və əmək haqqı xərcləridir
● məhsulun istehsal maya dəyəri və onun satış xərclərinin cəmindən ibarətdir.
sex maya dəyəri və ümumtəsərrüfat xərclərinin cəmindən ibarətdir

380 istehsal maya dəyəri:

idarəetmə xərcləri və onların maya dəyərində xüsusi çəkisi
əməliyyat maya dəyərində və ümumistehsal xərclərinin cəmindən yaranır
şərti-dəyişilən material xərcləri və əmək haqqı xərcləridir
● sex maya dəyəri və ümumtəsərrüfat xərclərinin cəmindən ibarətdir
məhsulun istehsal maya dəyəri və onun satış xərclərinin cəmindən ibarətdir.

381 sex maya dəyəri

idarəetmə xərcləri və onların maya dəyərində xüsusi çəkisi
sex maya dəyəri və ümumtəsərrüfat xərclərinin cəmindən ibarətdir
şərti-dəyişilən material xərcləri və əmək haqqı xərcləridir.
● əməliyyat maya dəyərində və ümumistehsal xərclərinin cəmindən yaranır
məhsulun istehsal maya dəyəri və onun satış xərclərinin cəmindən ibarətdir.

382 Əməliyyat maya dəyəri

idarəetmə xərcləri və onların maya dəyərində xüsusi çəkisi.
sex maya dəyəri və ümumtəsərrüfat xərclərinin cəmindən ibarətdir
əməliyyat maya dəyərində və ümumistehsal xərclərinin cəmindən yaranır

- şərti-dəyişilən material xərcləri və əmək haqqı xərcləridir məhsulun istehsal maya dəyəri və onun satış xərclərinin cəmindən ibarətdir.

383 Xərclərin dəyişən və sabit xərclərə bölünməsinin əsas əlaməti hansıdır:

- məhsulun əmək tutumu.
- dövri olaraq yaranması;
- iqtisadi elementlərin eynicinsli olması;
- istehsalın həcmnin dəyişməsindən asılılığı;
- xərclərin baş vermə yeri və vaxtı;

384 Çoxnomenklaturalı istehsalda hər bir məmulatın maya dəyərində aid edilən müstəqim xərclərə aiddir:

- icarə haqqı.
- material dəyərlərinin korlanmasından itki;
- sınaq, təcrübə və tədqiqat işlərinə məsrəflər;
- material məsrəfləri;
- amortizasiya ayırmaları;

385 Məhsulun maya dəyərində təhlilinə aşağıdakı səbəbdən xüsusi diqqət verilir:

- maya dəyəri əsas vəsaitlərin formalaşmasına təsir edən əsas amildir.
- maya dəyəri qiyməti formalaşdıran amildir;
- maya dəyəri istehsal resurslarının məcmu məsrəflərini əks etdirir;
- maya dəyəri mənfəəti formalaşdıran əsas amildir;
- maya dəyəri ehtiyatların formalaşmasına təsir edən əsas amildir.

386 Məhsul vahidinin qiyməti ilə məhsul vahidində dəyişən xərclərin fərqi məhsul vahidinin qiymətinə nisbəti hansı göstəricini səciyyələndirir?

- dəyişən xərclərin məcmu məsrəflərdə payını.
- məhsulun qiymətində marjinal gəlirin payını;
- marjinal gəliri;
- satışın kritik nöqtəsini;
- pul gəlirində xərclərin payını;

387 Məhsulun qiymətində marjinal gəlirin payı hesablanır:

- məhsul vahidinin qiyməti ilə məhsul vahidində dəyişən xərclərin fərqi kimi;
- məhsul vahidinin qiyməti ilə sabit xərclərin fərqi məhsul vahidinin qiymətinə nisbəti kimi;
- sabit xərclərin dəyişən xərclərə nisbəti kimi;
- məhsul vahidinin qiyməti ilə sabit xərclərin fərqi kimi;
- məhsul vahidinin qiyməti ilə məhsul vahidində dəyişən xərclərin fərqi-nin məhsul vahidinin qiymətinə nisbəti kimi;

388 İstehsalın sabitliyi (məhkəmliyi) ehtiyatı səviyyəsi hesablanır:

- məhsul buraxılışının kritik həcmnin faktiki həcminə nisbəti kimi
- məhsul buraxılışının faktiki həcmi ilə kritik həcmi arasındakı fərqin istehsalın faktiki həcminə nisbəti kimi;
- satışdan pul gəlirin reallaşdırılan məhsulun natural ifadədə miqdarına nisbəti kimi.
- satışın faktiki həcmi ilə plan həcmi arasındakı fərqin satışın plan həcminə nisbəti kimi;
- məhsul satışının faktiki həcmnin ötən ildəki faktiki həcminə nisbəti kimi;

389 Təşkilatın maliyyə sabitliyi ehtiyatı (təhlükəsizlik zonası) hesablanır:

- pul gəliri ilə məcmu xərcləri arasında fərq kimi;
- marjinal gəlirlə dəyişən xərclərin fərqi kimi.
- pul gəliri ilə sabit xərcləri arasında fərq kimi;
- pul gəliri ilə dəyişən xərclər arasında fərq kimi;

- satışın faktiki həcmi ilə satışın böhranlı həcmi arasında fərq kimi;

390 Aktivlərin rentabelliynə təsir edən hansı əsas amillər «Du Pont» modelinə daxil edilmişdir:

- dövriyyə aktivlərinin dövrəni, xalis mənfəət, məhsul satışından pul gəliri
satılmış məhsulun rentabelliyi, xüsusi kapitalın dövrəni, müəssisənin aktivlərinin formalaşmasında xüsusi kapitalın payı;
xalis mənfəət, cari likvidlik əmsalı, müəssisənin aktivlərinin formalaşmasında xüsusi kapitalın payı.
debitor borclarının dövrəni, müəssisənin aktivlərinin formalaşmasında xüsusi kapitalın rentabelliyi;
məhsul satışından pul gəliri, xüsusi kapitalın rentabelliyi, xalis mənfəət;

391 Qısamüddətli aktivlərin rentabelliği hesablanır:

- satışdan mənfəətin qısamüddətli aktivlərə nisbəti kimi;
satışdan mənfəətin debitor borclarının orta məbləğinə nisbəti kimi;
xalis mənfəətin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi.
xalis mənfəətin kapitalın orta məbləğinə nisbəti kimi;
satışdan mənfəətin məcmu aktivlərin orta məbləğinə nisbəti kimi;

392 Satılmış məhsullar üzrə faktiki xərclər ilə satışın faktiki həcminə və plan maya dəyərinə görə hesablanmış xərclər arasındakı fərq hansı amilin təsirini səciyyələndirir?

- məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi.
məhsulun həcmnin dəyişməsi;
məhsul həcmi və quruluşunun dəyişməsi;
satış qiymətinin dəyişməsi;
satışın quruluşunun dəyişməsi;

393 Faktiki pul gəliri ilə satışın faktiki həcmi və plan qiymətinə görə hesablanmış pul gəliri arasındakı fərq hansı amilin təsirini səciyyələndirir?

- satış qiymətinin dəyişməsi;
məhsulun həcmnin dəyişməsi;
məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi.
məhsul həcmi və quruluşunun dəyişməsi;
satışın quruluşunun dəyişməsi;

394 Satışın həcmi və quruluşunun dəyişməsinin birgə təsiri ilə satışın həcmnin dəyişməsinin təsiri məbləği arasındakı fərq hansı amilin təsirini səciyyələndirir?

- satışın quruluşunun dəyişməsi;
məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi.
məhsulun həcmnin dəyişməsi;
məhsul həcmi və quruluşunun dəyişməsi;
satış qiymətinin dəyişməsi;

395 Satış üzrə tapşırıqın icra əmsalının plan üzrə mənfəət məbləğinə hasili hansı amilin mənfəətə təsirini səciyyələndirir?

- məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi.
satış qiymətinin dəyişməsi;
satışın quruluşunun dəyişməsi;
- məhsulun həcmnin dəyişməsi;
məhsul həcmi və quruluşunun dəyişməsi;

396 Mənfəətin təhlili zamanı nəzərə alınmır:

- kommersiya xərcləri.
xidmət və təmir xərcləri;

şirkətin nəzarət siyasəti;

- reklam xərcləri;
- əmək haqqının ödənilməsi ilə bağlı xərclər;

397 Xalis mənfəətin amilli təhlili hansını ehtiva edir?

xərclrin səviyyəsinin qiymətləndirilməsi.

real vergitutma səviyyəsinin müəyyən olunması;

vergitutma sisteminin maliyyə nəticələrinə təsirinin müəyyən olunması;

- mövcud vergi dərəcəsinin dəyişilməsinin mənfəətə təsirinin müəyyən olunması;
- uçot siyasətinin qiymətləndirilməsi;

398 Vergitutulana qədər mənfəətin həcminə təsir göstərməyən amillər:

gələcək dövrlərin xərcləri.

maliyyə nəticələri ilə bağlı vergilər;

kommersiya xərcləri;

- qiymətli kağızların əldə olunmasına yönəldilmiş xərclər.
- konservasiya olunmuş istehsal güclərinin saxlanılmasına yönəlmiş xərclər;

399 İnflyasiya şəraitində ehtiyatların LIFO metodu ilə qiymətləndirilməsi mənfəətə necə təsir edir:

istehsalın rentabelliği azalır.

mənfəət dəyişir;

mənfəət artır;

- mənfəət azalır;
- istehsalın rentabelliği artır;

400 ƏDV hansı mənbədən ödənilir?

marijinal mənfəətdən.

ümumi mənfəətdən;

xalis mənfəətdən;

- məhsul satışından əldə olunan gəlirdən;
- vergitutulan mənfəətdən;

401 Müəssisə fəaliyyətinin maliyyə nəticəsinə aiddir:

ümumi daxili məhsul.

kapital ehtiyatları;

emissiya gəliri;

- xalis mənfəət;
- əsas əməliyyat gəliri;

402 İnflyasiyaya korrektə edilmiş mənfəət:

ötən dövrün xalis (bölüşdürülməmiş) mənfəətindən çıxılır;

hesabat dövrünün xalis (bölüşdürülməmiş) mənfəətindən çıxılır;

ötən dövrün xalis (bölüşdürülməmiş) mənfəətinə daxil edilir;

- hesabat dövrünün xalis (bölüşdürülməmiş) mənfəətinə daxil edilir;
- vergiyə cəlb olunan mənfəətə daxil edilir

403 Maliyyə nəticələrinin(mənfəətin) artım templərinin aktivlərin artım templərindən aşağı olması səciyyəlidir?

dövriyyə aktivlərinin dövr sürətinin yüksəlməsini.

məhsula olan qiymətlərin artmasını;

fəaliyyətin səmərəliliyinin yüksəlməsini;

- fəaliyyətin səmərəliliyinin aşağı düşməsinə;

dövriyyə aktivlərinin dövr sürətinin aşağı düşməsinə;

404 Xalis (bölüşdürülməmiş) mənfəət hesabına artırılır:

- müəssisə işçilərinin mükafatları;
- nizamnamə kapitalı;
- səhmdarların gəlirləri.
- xüsusi dövriyyə vəsaitləri;
- ehtiyat kapitalı;

405 Pul gəlirlərinin tanınması şərtlərinə aiddir:

- məhsula (işə, xidmətə) mülkiyyət hüququ təşkilatdan alıcıya keçmişdir və bu əməliyyatla bağlı edilən və ya ediləcək xərcləri müəyyən etmək mümkündür;
- pul gəliri məbləği müəyyən edilə bilər;
- təşkilat konkret müqavilə üzrə pul gəliri almaq hüququna malikdir;
- yuxarıda qeyd olunan bütün şərtlər.
- konkret əməliyyat nəticəsində təşkilatın iqtisadi xeyrinin artacağına əminlik var;

406 Xərclərin tanınması şərtlərinə aid edilir:

- baş verdiyi hesabat dövründə xərclərin formasından, pul gəlirinin əldə edilməsi niyyətindən asılı olmayaraq xərc edildikdə;
- xərclərin məbləği müəyyən edilə bilər;
- xərclərin konkret müqaviləyə, qanunvericilik və normativ aktlara uyğunluğu;
- yuxarıda qeyd olunan bütün şərtlər.
- konkret əməliyyat nəticəsində təşkilatın iqtisadi xeyrinin azalacağına əminlik vardır;

407 Satışdan pul gəlirləri və dəyişən xərclər arasında fərq kimi müəyyən edilir.

- balans mənfəət
- satışdan gəlir
- xüsusi kapital
- marjinal gəlir
- maya dəyəri

408 Inflyasiyanın tempi ölçülür.

- satış indeksinin köməyi ilə
- təklif indeksinin köməyi ilə
- tələb indeksinin köməyi ilə
- qiymət indeksinin köməyi ilə
- məsul həcmnin səviyyəsinin köməyi ilə

409 Satışdan əldə edilən mənfəət hansı amildən asılıdır:

- məhsulun konkret növləri üzrə marketinq xərclərinin səviyyəsindən
- məhsulun konkret növləri üzrə istehsal daxili xərclərin miqdarından
- məhsulun konkret növlərinin bitməmiş istehsalın həcmindən
- məhsulun konkret növlərinin realizə edildiyi qiymətlərin səviyyəsindən
- məhsulun konkret növləri üzrə əsas istehsal fondların rentabelliyindən

410 Satışdan əldə edilən mənfəət hansı amildən asılıdır:

- nomenklaturanın hər növü üzrə işçilərin sayından asılıdır
- nomenklaturanın hər mövqeyi üzrə istehsal daxili xərclərin miqdarından
- nomenklaturanın hər mövqeyi üzrə bitməmiş istehsalın həcmindən
- nomenklaturanın hər növü üzrə məsul vahidinin maya dəyərinin səviyyəsindən
- nomenklaturanın hər mövqeyi üzrə idarəetmə xərclərin səviyyəsindən

411 Satışdan əldə edilən mənfəət hansı amildən asılıdır:

nomenklaturanın hər mövqeyi üzrə əmək xərclərin miqdarından
 əsas istehsal fondların rentabelliyindən
 bitməmiş istehsalın həcmindən

- nomenklaturanın hər mövqeyi üzrə realizə edilən məhsulun miqdarından.
 nomenklaturanın hər mövqeyi üzrə idarəetmə xərclərin səviyyəsindən

412 Cari mənfəət vergisi hesablanandan sonra, təxirə salınmış vergi aktivlərini və təxirə salınmış vergi öhdəliklərini nəzərə almaqla balans mənfəətinin təşkilatın sərəncamında qalan hissəsidir;

vergiyə gədər mənfəət
 satışdan alınan mənfəət;
 ümumi mənfəət;

- xalis mənfəət;
 balans mənfəəti;

413 Təşkilatın fəaliyyətinin bütün növləri üzrə toplu maliyyə nəticəsidir

maya dəyəri
 satışdan alınan mənfəət;
 ümumi mənfəət;

- balans mənfəəti;
 xalis mənfəət;

414 Təşkilatın əsas fəaliyyətindən alınan maliyyə nəticəsidir.

vergiyə gədər mənfəət;
 balans mənfəəti;
 ümumi mənfəət;

- satışdan alınan mənfəət;
 xalis mənfəət

415 Əsas əməliyyat gəliri ilə satılmış məhsulların (iş, xidmət) maya də-yəri arasında fərq kimi hesablanır:

vergiyə gədər mənfəət;
 balans mənfəəti;
 satışdan alınan mənfəət;

- ümumi mənfəət;
 xalis mənfəət;

416 İqtisadi mənasına görə marjinal gəlir göstəri-ci-si-nə yaxındır.

vergiyə gədər mənfəət;
 balans mənfəəti
 satışdan alınan mənfəət;

- ümumi mənfəət;
 xalis mənfəət;

417 Mənfəət 801-ci - «Mənfəət və zərər» hesabında ilin əvvəlindən başlayaraq artan yekunla dedet üzrə nəzərə alınır:

mənfəətlər, gəlirlər
 maya dəyəri, verqilər
 vergilər, zərərlər
 idarəetmə xərcləri

- zərərlər, xərclər

418 Mənfəət 801-ci - «Mənfəət və zərər» hesabında ilin əvvəlindən başlayaraq artan yekunla kredit üzrə nəzərə alınır:

- maya dəyəri, verqilər
- idarəetmə xərcləri
- zərərlər, xərclər
- mənfəətlər, gəlirlər
- vergilər, zərərlər

419 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə xərclərin rentabelliyyə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- əmək məsrəflərinin dəyişməsi;
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;
- inzibati xərclərin dəyişməsi;
- məhsul vahidinə dəyişən xərclərin dəyişməsi.
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

420 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə xərclərin rentabelliyyə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- əmək məsrəflərinin dəyişməsi.
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;
- inzibati xərclərin dəyişməsi;
- satış qiymətinin dəyişməsi;
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

421 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə xərclərin rentabelliyyə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- əmək məsrəflərinin dəyişməsi.
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;
- inzibati xərclərin dəyişməsi;
- sabit xərclərin dəyişməsi;
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;

422 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə xərclərin rentabelliyyə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- əmək məsrəflərinin dəyişməsi.
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;
- satışın həcmnin dəyişməsi;
- inzibati xərclərin dəyişməsi;

423 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə satışdan mənfəətə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- əmək məsrəflərinin dəyişməsi;
- məhsul vahidinə dəyişən xərclərin dəyişməsi.
- inzibati xərclərin dəyişməsi;
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

424 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə satışdan mənfəətə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- əmək məsrəflərinin dəyişməsi.
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;
- inzibati xərclərin dəyişməsi;
- satış qiymətinin dəyişməsi;

əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

425 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə satışdan mənfəətə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

əmək məsrəflərinin dəyişməsi.

əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

inzibati xərclərin dəyişməsi;

- sabit xərclərin dəyişməsi;
- məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;

426 «Direkt-kostinq» sistemində məhsul növləri üzrə satışdan mənfəətə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

əmək məsrəflərinin dəyişməsi.

əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi;

- satışın həcmının dəyişməsi;
- inzibati xərclərin dəyişməsi;

427 İstehsalın həcmi artdıqda (keçmiş istehsal güclərini saxlamaqla) məhsul vahidinə məsrəflərin son həddi:

doğru cavab yoxdur

azalır;

sabit qalır;

- əvvəl azalır, sonra artır;
- artır;

428 Hansı amillərin dəyişməsi məhsul satışından mənfəətə birbaşa təsir edir:

satışın həcmi, debitor borcları, əməyin fondla silahlanması.

istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi, idarə heyətinin əmək haqqı, əmək məhsuldarlığı və əmək haqqının artım tempi arasında nisbət;

məhsul buraxılışının həcmi, satışın həcmi, ixtisaslaşma səviyyəsi;

- satışın həcmi, quruluşu, məhsulun maya dəyəri, orta satış qiyməti;
- debtor və kreditör borcları, əsas vəsaitlərin köhnəlməsi, istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi;

429 Satışdan mənfəətin amilli təhlili zamanı nəzərə alınmır:

məhsul vahidinin qiyməti.

məhsulun maya dəyəri;

satılmış məhsulun fiziki həcmi;

- ödəniləcək faizlər;
- satılmış məhsulun nomenklaturası;

430 Mənfəətin dəyişməsinin daxili amillərinə aid edilmir:

- istehsal ehtiyatlarının qiymətləri;
- satışın həcmi;
- keyfiyyət tələblərinin pozulması;
- xərclərin nomenklaturası;
- düzgün cavab yoxdur.

431 Hansı halda istehsalın səmərəliliyi artır:

satışdan pul gəlirin artım tempi maya dəyərinin artım tempini üstələdikdə;

pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempindən yüksək olduqda;

mənfəətin artım tempi pul gəlirinin artım tempindən yüksək olduqda;

- mənfəətin, pul gəlirlərinin və avans edilmiş kapitalın artım temp-lərinin ardıcıl qaydada bir birindən üstün olması;
- pul gəlirinin artım tempi istehlak olunmuş kapitalın artım tempindən yüksək olduqda;

432 Hesabat dövrünün ümumi maliyyə nəticəsi özündə əks etdirir:

məhsul satışından mənfəət ilə əsas vəsaitlərin satışından əldə edilən məbləğin cəmi.
 əsas vəsaitlərin, qeyri maddi aktivlərin və başqa əmlakın satışının nəticələrini;
 gəlir və xərclər arasında fərq;

- məhsul satışının, digər satışın və satışdan kənar əməliyyatların nəticəsinin cəbri məbləğini;
 məhsul satışından pul gəliri ilə digər maliyyə fəaliyyətinin nəticələri arasında fərq;

433 Xalis mənfəət yönəldilir:

itkilərin örtülməsinə.
 mənfəət vergisinin ödənilməsinə;
 inzibati xərclərin örtülməsinə;

- istehsalın inkişafına, ehtiyat fonduna;
 kommərsiya xərclərinin örtülməsinə;

434 Satışdan mənfəətin formalaşmasında iştirak edən göstəricilərə aiddir:

vergiqoymadan əvvəl mənfəət və xərclər.
 icarə haqqı, fondların dəyəri;
 satılmış məhsulun maya dəyəri, məhsulun keyfiyyəti ;

- satışdan pul gəliri, məhsulun maya dəyəri;
 digər təşkilatlarda iştirakdan pay, kapitalın həcmi;

435 Xüsusi kapitalın rentabelliğini hesablayanda hesablaşmaya hansı göstərici daxil edilir?

ümumi daxili məhsul.
 vergiyə cəlb olunan mənfəət;
 satışdan əldə edilən mənfəət;

- xalis mənfəət;
 maliyyə gəliri;

436 Məcmu kapitalın rentabelliğinin hesablanması aşağıdakı göstəricidən istifadə olunur:

ümumi daxili məhsul.
 sair əməliyyat gəlirləri;
 ümumi mənfəət;

- vergiyə cəlb olunan mənfəət;
 maliyyə gəliri;

437 Kommərsiya və inzibati xərclər hansı vəsait hesabına örtülür?

satışdan kənar mənfəət.
 vergitutulana qədər mənfəət hesabına;
 satışdan mənfəət;

- ümumi mənfəət;
 xalis mənfəət;

438 Mənfəətin mahiyyəti nədir?

müəssisənin ödəməqabiliyyətini əks etdirir.
 müflisləşmə prosedurunun başlanması üçün meyardır;
 istehsalın səmərəliliyinin əsas göstəricisidir;

- sahibkarlıq fəaliyyətinin məqsədidir;
 müəssisənin kredit qaytarma bacarığın əks etdirir;

439 Mənfəət və zərər haqqında hesabatda hansı maliyyə nəticələri göstəriciləri əks etdirilir?

bölüşdürülməmiş mənfəət;

maliyyə fəaliyyətindən xalis pul vəsaitləri;
marjinal mənfəət;

- hesabat dövründə xalis mənfəəti (zərəri).
investisiya fəaliyyətindən xalis pul vəsaitləri;

440 Aktivlərin rentabellik göstəricisi ilə dövriyyə aktivlərinin dövrünü əmsalı arasında asılılığın xarakteri:

asılılıq yoxdur.

amilli;
inteqral;

- birbaşa proporsional;
əks proporsional;

441 Aktivlərin rentabelliğinin amilli təhlilində hansı metoddan istifadə olunur?

balans.

orta həndəsi;
qruplaşdırma;

- mütləq fərq;
inteqral;

442 Təşkilatın mənfəət və zərər haqqında hesabatının məlumatları əsasında hansı göstərici hesablanır?

investisiyanın rentabelliği.

kapitalın rentabelliği;
aktivlərin rentabelliği;

- satışın rentabelliği;
istehsalın rentabelliği;

443 Digər gəlir və xərclərin tərkibi və quruluşunun təhlili hansı məqsəd-lə aparılır?

mühasibat balansını tərtib etmək üçün.

ümumi xərclərin tərkibində digər xərclərin payını müəyyən etmək üçün;
ümumi gəlirlərin tərkibində digər gəlirlərin payını müəyyən etmək üçün;

- xalis mənfəətin artırılması amili kimi onların əhəmiyyətliliyini müəyyən etmək üçün;
gəlir və xərclərin dəyişmə tempini müəyyən etmək üçün;

444 Adi fəaliyyət üzrə xərclərin tərkibinə nə daxildir:

kredit və borclar üzrə ödənilmiş faizlər.

satışdan pul gəliri;
depozitlər üzrə alınmış faizlər;

- amortizasiya;
bank xidmətlərinin ödənilməsi xərcləri;

445 Mənfəət və zərər haqqında hesabatın üfiqi təhlilinin məqsədi nədir?

istehsalın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.

mənfəətə təsir edən amillərin qiymətləndirilməsi;
ötən dövrlə müqayisədə göstəricilərin strukturunun qiymətləndirilməsi;

- göstəricilərin artım tempinin qiymətləndirilməsi;
müəssisənin ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi;

446 Mənfəət və zərər haqqında hesabatın şaquli təhlilinin məqsədi:

istehsalın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

mənfəətə təsir edən amillərin qiymətləndirilməsi;
göstəricilərin artım tempinin qiymətləndirilməsi;

- ötən dövrlə müqayisədə göstəricilərin strukturunun qiymətləndirilməsi;

müəssisənin ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi;

447 Mənfəət və zərər haqqında hesabatın təhlilində hansı üsuldan istifadə olunur?

statistik, evristik.

iqtisadi-riyazi;

müqayisə, balans;

- üfiqi, şaquli, trend;

proqnoz, funksional dəyər;

448 Vergitutmaya qədər mənfəət məbləği necə hesablanır:

məhsul satışından və sair satışın nəticəsinin cəbri məbləği kimi.

əsas vəsaitlərin, qeyri maddi aktivlərin və digər əmlakın satışının nəticəsinin cəbri məbləği kimi;

gəlir və xərclər arasında fərq kimi;

- əməliyyat mənfəəti ilə maliyyə gəlirləri və xərcləri arasındakı fərqlin cəmi kimi;

məhsul satışından pul gəliri ilə sair maliyyə əməliyyatlarının nəticəsinin cəmi kimi;

449 Məhsul satışından mənfəət necə hesablanır:

xalis mənfəətlə məhsulun maya dəyəri arasında fərq kimi.

vergiyə cəlb edilmiş mənfəət məbləği ilə kapitalehtiyatların cəmi kimi;

pul gəliri ilə (netto) realizə olunmuş məhsulların maya dəyəri arasında fərq kimi;

- ümumi mənfəət ilə kommersiya və inzibati xərclər arasında fərq kimi;

balans və xalis mənfəət arasında fərq kimi;

450 Aşağıdakı bərabərsizlik fəaliyyətin səmərəliliyinin artmasını səciyyələndirir:

pul gəlirinin artım tempi adi fəaliyyət üzrə xərclərin artım tempinə bərabərdir.

- pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempindən aşağıdır;

pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempindən yüksəkdir;

pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempinə bərabərdir;

pul gəlirinin artım tempi adi fəaliyyət üzrə xərclərin artım tempindən aşağıdır;

451 Xalis mənfəət əsasında satışın rentabelliği hesablanır:

xalis mənfəətin xüsusi kapitala nisbəti kimi.

aktivlərin orna məbləğinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;

xalis mənfəətin aktivlərinin orta məbləğinə nisbəti kimi ;

- xalis mənfəətin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi;

satışdan pul gəlirinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;

452 Xalis mənfəət məbləğinə təsir göstərən amillərə aid edilir:

əməkhaqqı xərcləri, vergi məbləği

vergi güzəştldəri, kommersiya xərcləri

ƏDV və aksizlər;

- balans mənfəəti, mütləq maliyyə ödəmələri;

satışın maya dəyəri;

453 Vergitutulan mənfəət məbləğinə təsir göstərən amillər:

birbaşa vergilər;

aksizlər;

əlavə dəyər vergisi;

- balans mənfəəti, mütləq maliyyə ödəmələri, vergi güzəşti;

birbaşa və dolaylı vergilər;

454 Xalis mənfəət və amortizasiya məbləği:

sadə və geniş təkrar istehsal, mülkiyyətçilərə gəlirin ödənilməsi məqsədi ilə təşkilatın sərəncamında qalan gəlirin həcmi xarakterizə edir;

xalis mənfəəti pul vəsaitinin dəyişməsi ilə əlaqələndirir;

pul vəsaitinin hərəkətinin dolaylı metodla təhlili zamanı istifadə olunur;

- bütün cavablar doğrudur
- aktivlərin uçot dəyəri ilə müqayisədə özünümaliyyələşdirmənin müm-künlüyünü xarakterizə edən əmsal kimi hesablanır;

455 Təşkilatın gəlir və xərclərinin təhlil zamanı aşağıdakı göstəricilər qiymət-ləndirilir:

maliyyə gəlirləri, ezamiyyə xərcləri

satışdan pul gəlirləri, ezamiyyə xərcləri;

amortizasiya və əməliyyat gəlirləri

- əməliyyat gəlirləri və xərcləri, inzibati və kommərsiya xərcləri; amaortizasiya, maliyyə xərcləri

456 Təhlükəsizlik zonası nədir?

satışdan mənfəətlə qısamüddətli öhdəliklər arasındakı fərq.

pul gəliri ilə maya dəyəri arasındakı fərq;

müəssisənin məhsuluna təminatlı tələbin olduğunu ifadə edən bazar seqmenti;

- satışın faktiki və zərərsiz həcmi arasındakı fərq;
- dövriyyə aktivləri və qısamüddətli passivlərin həcmi arasındakı fərq;

457 Aktivlərin (məcmu kapitalın) rentabelliği hesablanır:

xalis mənfəətin qısamüddətli öhdəliklərin həcminə nisbəti kimi

xüsusi kapitalın orta məbləğinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;

kapitalın orta məbləğinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;

- vergitutulana qədər mənfəətin kapitalın orta məbləğinə nisbəti kimi.
- xalis mənfəətin borc kapitalının orta məbləğinə nisbəti kimi;

458 Xalis mənfəətin satışdan pul gəlirinə nisbəti səciyyələndirir:

borc kapitalının rentabelliğini.

xüsusi kapitalın rentabelliğini;

aktivlərin rentabelliğini;

- satışın rentabelliğini;
- istehsal fondlarının rentabelliğini;

459 İstehsalın rentabelliği hesablanır:

satışdan mənfəətin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi.

xalis mənfəətin xüsusi kapitalla nisbəti kimi;

balans mənfəətinin əsas fondların orta dəyərinə nisbəti kimi;

- xalis mənfəətin əsas istehsal fondları və material dövriyyə vəsaitlərinin məbləğinə nisbəti kimi;
- balans mənfəətinin xüsusi və borc kapitalına nisbəti kimi;

460 Dövriyyə kapitalının rentabelliği hesablanır:

xalis mənfəətin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi.

xalis mənfəətin kapitalın orta məbləğinə nisbəti kimi;

satışdan mənfəətin aktivlərin orta məbləğinə nisbəti kimi;

- satışdan mənfəətin dövriyyə kapitalının orta məbləğinə nisbəti kimi;
- satışdan mənfəətin debitor borclarının orta məbləğinə nisbəti kimi;

461 İnflyasiya şəraitində aşağıdakı metoddan istifadə etməklə maliyyə hesabatı göstəricilərinə düzəliş edilir:

balans.

mütləq fərq;

zəncirvari yerdəyişmə;

- pulun daimi alıcılıq qabiliyyəti;
mütləq fərq;

462 Marjinal gəlirin hesablanması zamanı xərclərin aşağıdakı bölgüsü nəzərə alınır:

əsas və köməkçi.

aşkar və gizli;

istehsal və qeyri istehsal;

- dəyişən və şərti sabit;
birbaşa və dolaylı;

463 İnflyasiya aşağıdakı prosesi səciyyələndirir:

əmtəə kütləsinin artım tempinin pul kütləsinin artım tempindən yüksək olmasını.

pul vəsaitinin çatışmazlığını;

təşkilatın xüsusi kapitalının azalmasını;

- pul kütləsinin artım tempinin əmtəə kütləsinin artım tempindən yüksək olmasını;
pul kütləsinin qiymətinin artması və aşağı düşməsinə;

464 Borc kapitalının rentabelliği əmsalı hesablanır:

borc kapitalının orta balans dəyərinin satışdan pul gəlirinə nisbəti.

gəlirlərin ümumi həcmnin borc kapitalının orta balans dəyərinə nisbəti;

borc kapitalının orta balans dəyərinin satışdan mənfəətə nisbəti;

- satışdan mənfəətin borc kapitalının orta balans dəyərinə nisbəti kimi;
satışdan pul gəlirlərinin borc kapitalının orta balans dəyərinə nisbəti;

465 Məhsul növləri üzrə xərclərin rentabelliği hesablanır:

xalis mənfəətin idarəetmə və kommersiya xərclərinin cəminə nisbəti kimi.

məhsul vahidi üzrə mənfəətin idarəetmə xərclərinə nisbəti kimi;

məhsulun miqdarının məhsul vahidinin qiymətinə hasilinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;

- məhsul vahidinin qiyməti ilə onun maya dəyəri arasındakı fərqin məhsul vahidinin maya dəyərinə nisbəti kimi ;
məhsul vahidi üzrə mənfəətin kommersiya xərclərinə nisbəti kimi;

466 Xərclərin rentabelliğinə birbaşa təsir edən amillərə aid edilir:

Düz cavab yoxdur

inzibati xərclərin, kommersiya xərclərinin, kredit və borcların dəyişməsi;

məhsul vahidinin qiyməti və əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;

- satılmış məhsulun həcmi və quruluşunun dəyişməsi;
məhsulun qiyməti və keyfiyyətinin dəyişməsi

467 Xərclərin rentabelliği hesablanır:

xalis mənfəətin məcmu aktivlərə nisbəti kimi.

satışdan mənfəətin kommersiya xərclərinə nisbəti kimi;

satışdan mənfəətin idarəetmə xərclərinə nisbəti kimi;

- satışdan mənfəətin satılmış məhsulların tam maya dəyərinə nisbəti kimi;
xalis mənfəətin xalis aktivlərə nisbəti kimi;

468 İntestisiyanın rentabelliği hesablanır:

vergiyə cəlb olunan mənfəətin aktivlərə nisbəti kimi

balans mənfəətinin xalis aktivlərə nisbəti kimi ;

xalis mənfəətin xüsusi kapitalın orta illik məbləğinə nisbəti kimi;

- xalis mənfəətin xüsusi kapital ilə uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi
xalis mənfəətin məcmu aktivlərə nisbəti kimi ;

469 Xüsusi kapitalın rentabelliği hesablanır.

- xalis mənfəətin aktivlərin ortaillik dəyərində nisbəti kimi.
- xüsusi kapitalın orta illik məbləğinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;
- xalis mənfəətin satışdan pul gəlirində nisbəti kimi;
- xalis mənfəətin xüsusi kapitalın orta illik məbləğində nisbəti kimi;
- xalis mənfəətin qeyri-dövrüyyə aktivlərinə nisbəti kimi;

470 Dəyər ifadəsində satışın zərərsiz səviyyəsi hesablanır:

- dəyişən xərclərin mənfəətə nisbəti kimi.
- sabit xərclərin marjinal gəlirə hasili kimi;
- sabit xərclərin marjinal gəlirə nisbəti kimi ;
- sabit xərclərin pul gəlirində marjinal gəlirin payına nisbəti kimi ;
- sabit xərclərin mənfəətə nisbəti kimi ;

471 Natural ifadədə satışın zərərsiz səviyyəsi hesablanır:

- dəyişən xərclərin marjinal gəlirə nisbəti kimi.
- sabit xərclərin mənfəətə nisbəti kimi;
- sabit xərclərin marjinal gəlirə hasili kimi;
- sabit xərclərin marjinal gəlirə nisbəti kimi;
- dəyişən xərclərin mənfəətə nisbəti kimi;

472 Satışın zərərsizlik səviyyəsində:

- mənfəətin artım tempi xərclərin artım tempindən aşağıdır.
- satışdan pul gəliri məhsul istehsalı və satışı üzrə məcmu xərclərdən azdır;
- satışdan pul gəliri məhsul istehsalı və satışı üzrə məcmu xərclərdən çoxdur;
- satışdan pul gəliri məhsul istehsalı və satışı üzrə məcmu xərclərə bərabərdir;
- mənfəətin artım tempi xərclərin artım tempindən yüksəkdir;

473 Marjinal gəlir hesablanır:

- satışdan pul gəlirləri və istehsal xərcləri arasında fərq kimi.
- satışdan mənfəət və sabit xərclərin fərqi kimi;
- satışdan pul gəlirləri və müstəqim material məsrəfləri arasında fərq kimi;
- satışdan pul gəlirləri və dəyişən xərclər arasında fərq kimi;
- satışdan pul gəliri və dolay xərclər arasında fərq kimi;

474 Direkt-kostinq» sistemində mənfəətə birbaşa təsir edən amillərə aid elilir:

- satışın həcmində və məhsulun əmək tutumunun dəyişməsi
- məhsulun çeşidində və keyfiyyətinin dəyişməsi;
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;
- satış qiymətinin dəyişməsi, sabit və dəyişən xərclərin dəyişməsi;
- satış qiymətinin və məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi

475 Direkt-kostinq sistemində maliyyə nəticələrinin təhlili metodikası nə-zərdə tutur:

- xərclərin tərkib elementlərinin öyrənilməsi;
- satışın həcmi, maya dəyəri və mənfəət arasında qarşılıqlı əlaqə-asılılığın öyrənilməsi;
- təşkilatın gəlirlilik səviyyəsinin öyrənilməsi
- təşkilatın ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi;
- mənfəətin tərkib elementlərinin öyrənilməsi;

476 Faizlərin və mənfəətdən verginin ödənilməsinə qədər mənfəət istifadə olunur:

- borclara xidmət üzrə xərclərin örtülməsi əmsalının əhəmiyyətinin qiymətləndirilməsi üçün;

investisiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi zamanı aktivlərin gəlirliyinin qiymətləndirilməsi üçün;
büdcə və kreditlərə olan borcları örtən və satışdan mənfəətin formalaşması üçün kifayət edən gəlirin həcmnin qiymətləndirilməsi üçün;

- yuxarıda qeyd olunan bütün variantlar üçün.
maliyyə amillərinin (borc vəsaitlərinin payı və faiz dərəcəsi) xalis mənfəətə və xüsusi kapitalın rentabelliyyəsinə təsirinin qiymətləndirilməsi üçün;

477 Hesabat ilinin yekunlarına görə satışdan pul gəliri 2000 min manat, satışdan mənfəət 500 min manat, materialtutumu 0,45-dir. Bu halda material məsrəflərinin hər manatına düşən mənfəət məbləğini müəyyən edin?

- 0.55
- 0,43 man;
- 0,28 man ;
- 0,56 man;
- 0,45 man;

478 Müəssisənin xüsusi kapitalın cəmi 1500 min manat, borc vəsaiti 1500 min manat, kredit və borclara görə faiz dərəcəsi 26%, satışdan pul gəliri 6000 min manat və reallaşdırılan məhsulun maya dəyəri 4000 min manat, mənfəətdən vergi dərəcəsi 20% olan halda xalis mənfəətə görə xüsusi kapitalın rentabelliyyətini müəyyən edin?

- 66,75 %.
- 69,76 %;
- 78,14 %;
- 85,86 %;
- 70,70 %;

479 Hesabat ilində satışdan pul gəliri 6000 min manat, satılmış məhsulun maya dəyəri 4000 min manat, mənfəətdən vergi dərəcəsi 20% olmuşdur. Bu halda xalis mənfəəti müəyyən edin?

- 1880 min manat.
- 1345 min manat;
- 1680 min manat;
- 1485 min manat;
- 1600 min manat;

480 Hesabat ilində satışdan pul gəliri 6000 min manat, borc borc kapitalı 1500 min manat, kredit və borclara görə faiz dərəcəsinin payı 0,26, reallaşdırılan məhsulun maya dəyəri 4000 min manat olmuşdur. Bu halda satışdan mənfəət məbləğini müəyyən edin?

- 1381,5 min manat.
- 1198,6 min manat;
- 1610,0 min manat;
- 1972,6 min manat;
- 1295,8 min manat;

481 Müəssisənin hesabat məlumatlarına görə balans mənfəəti 707 min manat, əsas kapitalın orta illik məbləği 1220,5 min manat, dövriyyə kapitalın orta illik məbləği 871,5 min manatdır. Məcmu aktivlərin rentabellik səviyyəsini müəyyən edin?

- 0,3213;
- 0,338 .
- 0,3830;
- 0,3132;
- 0,2929;

482 Müəssisənin biznes planında balans mənfəəti 524 min manat, əsas kapitalın orta illik məbləği 1137 min manat, dövriyyə kapitalın orta illik məbləği 800 min manatdır. Məcmu aktivlərin rentabelliyyətini əmsalını

müəyyən edin?

- 0,2525.
- 0,3155 ;
- 0,3347;
- 0,2705;
- 0,2705;

483 Xalis mənfəətin dəyişməsi tempi – 15%, ümumi gəlirin dəyişmə tempi – 12%. Maliyyə levericinin səviyyəsini müəyyən edin:

- 2,22 %.
- 3,61 %;
- 1,25 %;
- 0,84 %;
- 1,85 %;

484 Ümumi gəlirin dəyişmə tempi – 20%, natural ifadədə satışın həcmnin dəyişmə tempi– 5% olmuşdur. İstehsal levirici (aləti) effektini müəyyən edin:

- 7.
- 10;
- 15;
- 4;
- 12;

485 Hesab dövründə satışdan pul gəliri 3000 min manat, sabit xərclər – 500 min manat, dəyişən xərclər – 1800 min manat, məhsul vahidinin qiyməti 1 min manat olmuşdur. Satışın zərərsizlik səviyyəsini hesablayın.

- 2010 min manat.
- 700 min manat;
- 1750 min manat;
- 1250 min manat;
- 1350 min manat;

486 «A» və «B» şirkətləri üzrə aşağıdakı göstəricilər məlumdur: Sabit xərclər – 1000 və 1250 manat; Məhsul vahidinə marjinal gəlirin səviyyəsi 0,5 və 0,55 manat; İstehsal səviyyəsi; 1-ci variant – 3000 və 3000 ədəd; 2-ci variant – 3600 və 3600 ədəd. Hansı şirkətdə istehsal levirici (aləti) daha yuxarıdır?

- cavab yoxdur.
- hər ikisində bərabərdir;
- «A» müəssisəsində;
- «B» müəssisəsində;
- heç birində;

487 Maliyyə levericinin (alətinin) effekti müəyyən edir?

- maliyyə əmsallarını.
- maliyyə nəticəsinin strukturunu;
- dövriyyə aktivlərinin qısamüddətli passivlərə nisbətini;
- borc kapitalının cəlb olunmasının səmərəliliyi;
- əsas kapitalın dövriyyə kapitalına nisbətini;

488 Əməliyyat leviricinin (alətinin) effekti necə müəyyən olunur?

- daimi xərclərin məhsul vahidinə marjinal gəlirə nisbəti kimi;
- satışdan mənfəətin məhsulun maya dəyərində nisbəti kimi.
- dəyişən məsrəflərin satışdan mənfəətə nisbəti kimi;
- sabit və dəyişkən xərclərin nisbəti kimi;

- marjinal gəlirin mənfəətə nisbəti kimi

489 İstehsal levirici (aləti) nədir?

istehsal məsrəflərində müstəqim məsrəflərin payı.

satışdan mənfəətin xərclərə nisbətidir;

məhsulun tam və istehsal maya dəyəri arasındakı fərkdir;

- məhsulun istehsal buraxılış həcmi və strukturunu dəyişməklə mənfəətə təsir etmək imkanındır; borc kapitalının xüsusi kapitalla nisbətidir;

490 Satışdan pul gəliri 3000 min manatdan 3700 min manata, satışdan əldə olunan mənfəət isə 1000 min manatdan 1200 min manata qədər artdıqda satışın rentabelliği

düzgün cavab yoxdur.

dəyişməmişdir;

azalmışdır;

- artmışdır; rentabelli olmur;

491 Hesabat ilinin yekununa görə satışdan pul gəliri 6000 min manat, satışın rentabelliği 22%-ə bərabərdir. Satışdan əldə olunan mənfəəti müəyyən edin?

düzgün cavab yoxdur.

4680 min manat;

1320 min manat;

- 2230 min manat
- 3210 min manat

492 Məhsul satışından mənfəətə təsir edən əsas amillər hansılardır:

satışın həcmi, debitor borcları, əməyin fondla silahlanması.

müəssisənin öhdəlikləri, işçilərin ixtisas səviyyəsi, əmək məhsuldarlığı, məhsulun keyfiyyəti;

məhsul buraxılışı və satışının həcmi, maşın və avadanlıqların dəyəri, istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi, ixtisaslaşma səviyyəsi;

- satışın həcmi, quruluşu, məhsul vahidinin maya dəyəri, orta satış qiyməti; debitor və kreditor borcları, əsas vəsaitlərin köhnəlməsi, istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi;

493 Maliyyə alətinin səmərəsi aşağıdakı halda xüsusi kapitalın rentabelliğinin yüksəlməsini təmin edir:

borc vəsaitlərinin qiyməti məhsulun rentabelliğindən aşağı olduqda.

borc vəsaitlərinin qiyməti kapital qoyuluşunun rentabelliyinə bərabər olduqda;

borc vəsaitlərinin qiyməti kapital qoyuluşunun rentabelliğindən yüksək olduqda;

- borc vəsaitlərinin qiyməti kapital qoyuluşunun rentabelliğindən aşağı olduqda; borc vəsaitlərinin qiyməti məhsulun rentabelliğindən yuxarı olduqda;

494 Satışdan pul gəliri ilə satılmış malların (iş, xidmət) maya dəyəri arasında fərq səciyyələndirir:

satışdanakənar mənfəəti.

vergitutulana qədər mənfəəti;

satışdan mənfəəti;

- ümumi mənfəəti; xalis mənfəəti;

495 Aktivlərin rentabelliği səciyyələndirir:

bazar sabitliyini.

kapitalın strukturunu;

cari likvidliyi;

- təşkilatın əmlakına kapital qoyuluşunun gəlirliliğini ;

işgüzar fəallığı;

496 Təşkilatın mənfəəti səciyyələndirir:

kapitalın rentabelliğini.

işgüzar aktivliyi;

maliyyə vəziyyətini;

- maliyyə nəticələrini;
- məcmu aktivlərin dövretməsinə;

497 Mənfəətin bölüşdürülməsinin hansı istiqaməti şirkətin xüsusi kapitalını azaldır?

bunlardan heç biri.

əldə olunmuş mənfəətin istehlak fonduna yönəldilməsi;

ehtiyat fondunun yaradılması;

- dividendlərin ödənilməsi;
- sosial sferalar fondunun artırılması.

498 Təşkilatın hesabat məlumatlarına əsasən satışdan əldə olunan vəsait 2300 min manat təşkil etmişdir. İstehsal, idarəetmə və satış xərcləri 1800 min manat təşkil etmişdir, o cümlədən satılan məhsulun maya dəyəri – 1700 min manat olmuşdur. Satışın rentabelliğini müəyyən edin?

32,40%.

26,08%;

35,29%;

- 21,74%;

20,85%;

499 İnflyasiya şəraitində:

nominal və real gəlirlərin artımı olmur;

nominal gəlir real gəlirə bərabərdir;

nominal gəlir real gəlirdən daha azdır;

- nominal gəlir real gəlirdən daha çoxdur;
- həm nominal və həm də real gəlirlər azalır.

500 İnvestisiyanın rentabelliği hesablanır:

xüsusi kapital / hesabat dövrünün mənfəəti.

balans mənfəəti / xalis aktivlər;

hesabat dövrünün mənfəəti / xüsusi kapital;

- xalis mənfəət / (xüsusi kapital + uzunmüddətli öhdəliklər);
- xalis mənfəət / (əsas vəsait + dövriyyə aktivləri);

501 İstehsal leverici müəyyən edilir:

- balans mənfəətinin artımı : məhsul satışı həcmində artım;
- xalis mənfəətin artımı : dövriyyə aktivlərinin artımı;
- balans mənfəəti : satışdan əldə edilən mənfəət;
- satışdan əldə edilən mənfəət : bölüşdürülməmiş mənfəət;
- məhsul satışından mənfəət : satışdan pul gəliri.

502 Maliyyə levirici (aləti) əmsalı əks etdirir:

qısamüddətli öhdəliklərin hər manatına aktivlərin dövriyyəsi məbləğini.

borc kapitalın hər manatında düşən xüsusi vəsaiti məbləğini;

borc kapitalın hər manatında düşən xüsusi vəsaiti məbləğini;

- xüsusi kapitalın hər manatına düşən borc vəsaiti məbləğini;
- vəsaitlərin ümumi məbləğində borc vəsaitlərinin payını;

503 Maliyyə levirici əsasında qiymətləndirilir:

- balansın likvidliyi.
- məhsul istehsalı və satış üzrə xərclərin strukturu;
- təşkilatın xərclərinin rentabelliği;
- təşkilatın maliyyə sabitliyi;
- təşkilatın ödəmə qabiliyyəti;

504 Xalis mənfəətdən istifadənin təhlili aşağıdakı informasiya əsasında aparılır:

- uçot siyasəti və izahlı qeydlər üzrə.
- pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat üzrə;
- mənfəət və zərər haqqında hesabat üzrə;
- kapitaldakı dəyişikliklər haqqında hesabat üzrə;
- mühasibat balansı üzrə;

505 Ümumi mənfəət hesablanır:

- satışdan mənfəət ilə digər satışın nəticələrinin cəmi kimi.
- satışdan mənfəət ilə vergi məbləği arasında fərq kimi;
- ümumi pul gəliri ilə ƏDV və aksizlərin fərqi kimi;
- əsas əməliyyat gəliri ilə satılmış məhsulların (iş, xidmətin) maya də-yəri arasında fərq kimi;
- satışdan mənfəət ilə inzibati və kommersiya xərcləri arasında fərq kimi;

506 Ayrı-ayrı növ məhsul satışından mənfəətə təsir edən amillərə aiddir:

- məhsulun əmək tutumu, əsas fondların dəyəri.
- işçilərin sayı, əmək məhsuldarlığı, məhsulun material tutumu;
- əmək məhsuldarlığı, məhsulun keyfiyyəti, fondtutumu;
- satılmış məhsulun miqdarı, satış qiyməti və maya dəyəri;
- məhsulun çeşidi, əmək məhsuldarlığı, məhsulun maya dəyəri;

507 Orta satış qiymətinin dəyişməsinin məhsul (iş, xidmət) satışından mənfəəti məbləğinə təsiri hesablanır:

- faktiki mənfəət məbləği və satışın faktiki həcminə, plan qiyməti və maya dəyərinə görə hesablanmış mənfəət məbləği arasında fərq kimi .
- satışın faktiki həcminə və qiymətinə, plan maya dəyərinə görə hesablanmış mənfəət məbləği və plan mənfəət məbləği arasında fərq kimi;
- məhsulun satış qiyməti üzrə kənarlaşmanın plan üzrə məhsul satışının həcminə hasili kimi;
- faktiki pul gəliri və satışın faktiki həcmi, plan qiymətinə görə hesablanmış pul gəliri arasında fərq kimi ;
- satışın plan həcminə və maya dəyərinə, faktiki qiymətinə görə hesablanmış mənfəət məbləği və plan mənfəət məbləği arasında fərq kimi;

508 Satışın həcmnin dəyişməsinin satışdan mənfəətin məbləğinə təsiri hesablanır:

- faktiki və plan mənfəət məbləği arasında fərq kimi.
- satışın həcmi üzrə kənarlaşmanın plan üzrə satış qiymətinə hasili kimi;
- satışın faktiki həcminə, strukturuna və plan üzrə satış qiymətinə, plan maya dəyərinə görə hesablanmış mənfəət məbləği ilə plan mənfəət məbləği arasında fərq kimi;
- satış üzrə tapşırığın yerinə yetirilməsi əmsalının plan üzrə mənfəət məbləğinə hasili kimi;
- satışın həcmi üzrə kənarlaşmanın faktiki satış qiymətinə hasili kimi;

509 Məhsul satışından mənfəət məbləğinə birbaşa təsir edən əsas amillərə aid edilir

- əmək məhsuldarlığının və qiymətin dəyişməsi
- material tutumunun dəyişməsi, məhsul vahidinin maya dəyərinin dəyişməsi
- istehsalın texniki-təşkilatı səviyyəsinin dəyişməsi, məhsulun həcmnin dəyişməsi;
- satış həcmnin dəyişməsi, satışın strukturunun dəyişməsi;
- fond veriminin dəyişməsi

510 Məhsul (iş, xidmət) satışından mənfəət hesablanır:

pul gəliri və kommersiya xərclərin arasındakı pul gəliri və kommersiya xərclərin arasında fərq kimi.
sair satışın nəticələri ilə məhsulların maya dəyəri arasında fərq kimi;
ümumi pul gəliri ilə ƏDV və aksiz məbləği arasında fərq kimi;

- pul gəliri – netto ilə satılmış məhsulların maya dəyəri, inzibati xərclər və kommersiya xərcləri arasında fərq kimi ;
pul gəliri ilə inzibati xərcləri arasında fərq kimi;

511 Hesabat dövrünün ümumi maliyyə nəticəsi hesablanır:

məhsul satışından və sair satışın nəticəsinin cəbri məbləği kimi.
əsas vəsaitlərin, qeyri maddi aktivlərin və digər əmlakın satışının nəticəsinin cəbri məbləği kimi;
gəlir və xərclər arasında fərq kimi;

- məhsul satışının, sair satışın və satışdan kənar əməliyyatların nəticələrinin cəbri məbləği kimi;
məhsul satışından pul gəliri ilə sair maliyyə əməliyyatlarının nəticəsi-nin cəmi kimi;

512 Maliyyə nəticələrinin strukturunun təhlilində aşağıdakı metoddan istifadə olunur:

göstəricilərin amilli təhlili.
göstəricilərin üfiqi təhlili;
göstəricilərin müqayisəli təhlili;

- göstəricilərin şaquli təhlili;
göstəricilərin trend təhlili;

513 Təşkilatın fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsinin ümumi-ləşdirilmiş göstəriciləri

satışdan kənar mənfəət.
rentabellik;
maya dəyəri;

- mənfəət;
əməliyyat

514 Məhsul satışından mənfəət necə hesablanır:

xalis mənfəətlə məhsulun maya dəyəri arasında fərq kimi.
vergiyə cəlb edilmiş mənfəət məbləği ilə;
pul gəliri ilə (ƏDV və aksiz daxil olmaqla) realizə olunmuş məhsulların maya dəyəri arasında fərq kimi;

- Ümumi pul gəliri (ƏDV və aksizi çıxılmaqla) ilə realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri arasında fərq kimi ;
balans və xalis mənfəət arasında fərq kimi;

515 Əmtəə-material dəyərləri ehtiyatların likvidlik əmsalı

Pul vəsaitin və debitor borcların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:
qısamüddətli maliyyə qoyuluşların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:
Pul vəsaitin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:

- ehtiyat və xərclərin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:
debitor borcların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:

516 Pul vəsaitin, qısamüddətli maliyyə qoyuluşların, debitor borcların və ehtiyat və xərclərin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:

ehtiyatının Likvidlik əmsalı
nisbi likvidlik əmsalı
mütləq likvidlik əmsalı

- ümumi likvidlik əmsalı
ara likvidlik əmsalı

517 Pul vəsaitin, qısamüddətli maliyyə qoyuluşların və debitor borcların cəmini qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:

ümumi likvidlik əmsalı
nisbi likvidlik əmsalı
mütləq likvidlik əmsalı

- ara likvidlik əmsalı
ehtiyatının likvidlik əmsalı

518 Pul vəsaiti ilə qısamüddətli maliyyə qoyuluşların cəmini qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanır:

təcili likvidlik əmsalı
ara likvidlik əmsalı
nisbi likvidlik əmsalı

- mütləq likvidlik əmsalı
ehtiyatının Likvidlik əmsalı

519 Ehtiyat və xərclərin xüsusi dövriyyə vəsaitlərinin məbləğinə nisbəti kimi hesablanır.

material dəyərləri ehtiyatının Likvidlik əmsalı
Xüsusi dövriyyə vəsaitinin həcmi
Aktivlərdə dövriyyə vəsaitinin payı

- Xüsusi dövriyyə vəsaitinin manevrlik əmsalı
Cari aktivlərdə istehsal ehtiyatlarının payı

520 İşgüzar fəallıq göstəriciləri:

maliyyə levirici, müstəqilliyi əmsalı
ümumi ödəmə əmsalı, təcili likvidlik əmsalı
ümumi məhsulun likvidlik əmsalı, iqtisadi artımın sabitliyi əmsalı

- dövriyyə kapitalının dövrəni əmsalı; xüsusi kapitalın dövrəni əmsalı.
manevrlik əmsalı, iqtisadi artımın sabitliyi əmsalı.

521 Likvidlik göstəriciləri:

ümumi məhsulun likvidlik əmsalı, iqtisadi artımın sabitliyi əmsalı.
manevrlik əmsalı, maliyyə levirici, müstəqilliyi əmsalı.
xüsusi vəsaitlə təmin olunma əmsalı, xüsusi dövriyyə vəsaitlərinin manevrlik əmsalı

- ümumi ödəmə əmsalı, təcili likvidlik əmsalı, vəsaitlər səfərbər edilməklə likvidlik əmsalı.
xüsusi kapitalın dövrəni əmsalı, məcmu kapitalın dövrəni əmsalı, iqtisadi artımın sabitliyi əmsalı.

522 İqtisadi artımın sabitliyi əmsalı hesablanır.

illik ümumi məhsulun orta məbləğinin istehsalın dəyərində nisbəti
əsas istehsal fondlarının istehsalın dəyərində nisbəti.
material xərclərin illik ümumi məhsulun nisbəti

- xalis mənfəətin xüsusi kapitalının orta məbləğinə nisbəti
xalis mənfəətin orta məbləği ümumi məhsulun nisbəti

523 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyi əmsalı hesablanır

əsas istehsal fondlarının istehsalın dəyərində nisbəti.
maya dəyəri illik satılmış məhsulun hasilidir
illik ümumi məhsulun istehsalın dəyərində nisbəti

- illik ümumi məhsulun istehsalın dəyərində nisbəti
material xərclərin illik ümumi məhsulun nisbəti

524 Xalis mənfəət məbləğinə təsir göstərən amillərə aid edilmir:

balans mənfəəti
vergi güzəştləri

vergi məbləği

- satışın rentabelliği
mütləq maliyyə ödəmələri,

525 Xalis mənfəət məbləğinə təsir göstərən amillərə aid edilir:

ƏDV və aksizlər, satışın maya dəyəri, istehsalın həcmi
komersiya xərcləri, imtiyazlı və adi səhmlər dividendlərin
tam maya dəyəri, satışın xüsusi çəkisi, depazitlər
marjinal gəlir, pul axını, xüsusi kapital, qiymətli kağızlar

- balans mənfəəti, mütləq maliyyə ödəmələri, vergi güzəştləri, vergi məbləği

526 Təşkilatın maliyyə sabitliyini qiymətləndirir:

müstəqilliyi əmsalı
istehsal levirici
istehsalın rentabelliği

- Maliyyə levirici
manevirlik əmsalı

527 Satışdan alınan mənfəətin dövriyyə kapitalının orta məbləğinə nisbəti bərabərdir

maliyyə müstəqilliyi əmsalı
manevirlik əmsalı
istehsalın rentabelliği

- Dövriyyə kapitalının rentabelliği:
satışın rentabelliği

528 Nizamnamə kapitalı xalis aktivlərin dəyərindən artıq olarsa göstərir:

bütü cavablar uyğundur.
maliyyə fəaliyyətinin yuxarı səviyədə olmasını göstərir.
maliyyə fəaliyyətinin qənaətbəxş olmasını göstərir.

- maliyyə fəaliyyətinin qeyri-qənaətbəxş olmasını göstərir.
maliyyə fəaliyyətinin orta səviyədə olmasını göstərir.

529 Maliyyə vəziyyətinin kompleks şəkildə təhlilinin ilkin mərhələsidir

operativ təhlil.
marjinal təhlil.
diaqnostik təhlil.

- ekspress-təhlil
strateji təhlil.

530 Ekspress-təhlil nədir?

Maliyyə nəticələrin kompleks şəkildə verilən hesabat

- Maliyyə vəziyyətinin kompleks şəkildə təhlilinin ilkin mərhələsidir
Qısa müddətdə aparılan təhlil
Müəyyən dövr üçün aparılan maliyyə təhlil
Auditor tərəfindən aparılan operativ təhlil

531 Təşkilat özünün ehtiyatlarını formalaşdıran zaman onun borc mənbələrindən maliyyə cəhətdən asılı olmadığını səciyyələndirir.

fondverimi əmsalı
ümumi maliyyə müstəqilliyi əmsalı
dövriyyədə xüsusi kapitalın olması

- ehtiyatlar sahəsində maliyyə müstəqilliyi əmsalı

rentabellik əmsalı

532 Dövriyyə aktivlərinin formalaşmasına yönəldilmiş məbləğini səciyyələndirir

fondverimi əmsalı

ehtiyatlar sahəsində maliyyə müstəqilliyi əmsalı

ümumi maliyyə müstəqilliyi əmsalı

- dövriyyədə xüsusi kapitalın olması
- rentabellik əmsalı

533 Dövriyyə aktivlərindən istifadə edilməsi səmərəliliyinin səciyyələndirilməsi üçün:

ümumi maliyyə müstəqilliyi əmsalı

ehtiyatlar sahəsində maliyyə müstəqilliyi əmsalı

müstəqillik əmsalı, rentabellik əmsalı

- dövriyyə aktivlərinin dövrəni əmsalı; təşkilatın ehtiyatlarının dövrəni əmsalı.
- rentabellik əmsalı. fondverimi əmsalı

534 Balans mənfəətinin artımı, məhsul satışı həcmində artımına nisbəti bərabərdir

müstəqillik əmsalı.

maliyyə leveredji

rentabellik əmsalı

- istehsal leveredji;
- xüsusi kapital

535 Təşkilatın borc mənbələrindən, yəni kreditorlardan, banklardan və digər borc verənlərdən maliyyə müstəqilliyinin səviyyəsi barədə ümumi təsəvvür verir;

fondverimi əmsalı

ehtiyatlar sahəsində maliyyə müstəqilliyi əmsalı

dövriyyədə xüsusi kapitalın olması

- ümumi maliyyə müstəqilliyi əmsalı
- rentabellik əmsalı

536 Balansın əsas vəsaitlər və sair dövriyyədən kənar aktivlər bölməsinə aid deyil.

" Uzunmüddətli icarəyə götürülmüş əsas vəsaitlər"

«Qeyri-maddi aktivlər»

Əsas vəsaitlər

- "Gələcək dövrlərin gəlirləri",
- "Kapital qoyuluşları"

537 Xüsusi vəsaitlərin mənbələrinə aiddir

Uzunmüddətli borclar

"Materiallar" , «Ma-ter-i-al-ların tədarükü və əldə edilməsi»

"İstehsal ehtiyatları", "Gələcək dövrün xərcləri"

- "Nizamnamə kapitalı", "Ehtiyat kapitalı", "Əlavə kapital".
- "Gələcək dövrlərin gəlirləri",

538 Göstəricilərin dinamikasında əsas meyllərin aşkar edilməsi üçün bir neçə il ərzində balans maddələrinin qiymətlərinin müqayisə edilməsindən ibarətdir.

- trend
- operativ
üfuqi
şaquli
kompleks

539 balansın yekununda ayrı-ayrı maddələrin xüsusi çəkisinin müəyyən edən təhlil

- kompleks
- üfüqi
- trend
- şaquli
- operativ

540 Müəyyən dövr ərzində mühasibat balansının müxtəlif maddələrinin məbləğlərinin mütləq və nisbi dəyişilmələri müəyyən edilir:

- kompleks
- şaquli
- trend
- üfüqi
- operativ

541 Maliyyə vəziyyətinin əmsallar və amillər üzrə təhlilinin sərbəst metodları

- operativ, perspektiv, retrospektiv təhlili.
- qruplaşma, indeks, marjinal təhlili.
- ststistik, funksional, staxostik təhlili
- üfüqi, şaquli, müqayisəli trend təhlili.
- marketinq, kompleks, tematik təhlili.

542 Məhsul satışının, sair satışın və satışdan kənar əməliyyatların nəticələrinin cəmlənməsi əks etdirir:

- Bütün aktivlərin rentabelliği
- Dövrüyyə aktivlərinin rentabelliği.
- inflasiyanın ümumi səviyyəsini
- Hesabat dövrünün ümumi maliyyə nəticəsi
- Dövrüyyədən kənar aktivlərin rentabelliği.

543 Maliyyə vəziyyətinin daxili təhlili kimlər tərəfindən aparılır?

- verqilər departamenti
- investorlar, mal göndərənlər
- kommersiya bankları
- təşkilatların iqtisadi xidmət sahələri.
- maliyyə nazirliyi

544 Rentabellik göstəricilərini xesablamaq üçün məxrəcdə hansı göstəricilərdən istifadə etmək olmaz.

- əsas fondların orta dəyəri, dövrüyyə aktivlərinin orta dəyəri,
- təşkilatın aktivlərinin (əmlakının) orta dəyəri, istehsal fondlarının orta dəyəri
- satışdan alınan mədaxil (netto), satışın tam maya dəyəri,
- balans mənfəəti, xalis mənfəət, satışdan alınan mənfəət;
- təşkilatın xüsusi kapitalının orta məbləği, nizamnamə kapitalının məbləği,

545 Rentabellik göstəricilərini xesablamaq üçün sürətdə hansı göstəricilərdən istifadə etmək olar.

- əsas fondların orta dəyəri, dövrüyyə aktivlərinin orta dəyəri,
- təşkilatın aktivlərinin (əmlakının) orta dəyəri, istehsal fondlarının orta dəyəri
- satışdan alınan mədaxil (netto), satışın tam maya dəyəri,
- balans mənfəəti, xalis mənfəət, satışdan alınan mənfəət;
- təşkilatın xüsusi kapitalının orta məbləği, nizamnamə kapitalının məbləği,

546 Rentabellik göstəricilərini xesablamaq üçün sürətdə hansı göstəricilərdən istifadə etmək olmaz.

- satışdan alınan mənfəət;
- gəlirlilik
- balans mənfəəti,
- satışın tam maya dəyəri
- xalis mənfəət,

547 Rentabellik göstəriciləri sisteminə daxil deyir

- Xərclərin rentabelliği.
- Kapitalın rentabelliği.
- Aktivlərin rentabelliği.
- Passivlərim rentabelliği
- Satışın rentabelliği.

548 Aktivlərin rentabellik qrupuna daxil deyil

- Əsas fondların rentabelliği.
- Dövriyyə aktivlərinin rentabelliği.
- Bütün aktivlərin rentabelliği (iqtisadi rentabellik).
- Xüsusi kapitalın rentabelliği
- Dövriyyədən kənar aktivlərin rentabelliği.

549 Mənfəətlilik yaxud gəlirlilik səviyyəsini əks etdirir

- zərərsizlik
- maya dəyəri
- inflasiyanı
- rentabellik
- likvidlik

550 Satışın rentabelliği hesablanır

- satışdan pul gəlirləri balans mənfəətinə nisbəti.
- balans mənfəətinin xüsusi və borc kapitalına nisbəti
- xalis mənfəətin xüsusi kapitala nisbəti;
- xalis mənfəətin satışdan pul gəlirlərinə nisbəti
- satışdan pul gəlirləri xalis mənfəətinə nisbəti

551 Maliyyə hesabatı üzrə hesabat ilində satışdan pul gəliri 3502 min manat, xüsusi kapitalın həcmi 1701 min manatdır. Bu halda xüsusi kapitalın dövr sürəti əmsalını müəyyən edin?

- 2,0788.
- 2,1839;
- 1,7645;
- 2,0588 ;
- 2,1216;

552 Hesabat dövründə müəssisənin dövriyyə aktivləri 84000 manat, o cümlədən ehtiyatların dəyəri 18000 manat, satışdan pul gəliri 250000 manat olmuşdur. Ehtiyatların dövrəni əmsalını müəyyən edin?

- 15,154.
- 12,892;
- 15,464;
- 13,889;
- 12,928;

553 Mühasibat balansı məlumatlarına görə müəssisənin aktivləri 70000 manat, xüsusi kapitalı 44000 manat, uzunmüddətli öhdəlikləri 6000 manatdır. Onun maliyyə müstəqilliyi əmsalını müəyyən edin

- 0,58 .
- 0,59 ;
- 0,77 ;
- 0,63 ;
- 0,85 ;

554 Müəssisənin hesabatı nəticələrinə görə məhsul satışından pul gəliri 3500 min manat, xalis mənfəəti 400 min manatdır. Dividentlərin ödənilməsi 15% nəzərdə tutulmuşdur. Bu halda satışdan pul gəlirində bölüşdürülməmiş mənfəətin payını müəyyən edin?

- 6,05 % .
- 4,84 % ;
- 5,22 %;
- 9,71 %;
- 5,92 %;

555 İmtiyazlı səhmlərin nominal dəyəri 2000 manat, elan edilmiş dividend səviyyəsi 8 faiz, investor üçün tələb olunan mənfəət norması 12 %-dir. Bu halda həmin səhmlərin cari dəyərini təyin edin?

- 1264 manat.
- 1262 manat;
- 1284 manat;
- 1333 manat;
- 1318 manat;

556 Səhmlərin bazar qiymətinin bir səhmə düşən mənfəətə nisbəti oxşar firmalarda 1,8-dir, firmada buraxılan səhmlərin sayı 3500 ədəddir. Bir səhmə düşən gözlənilən mənfəət 37 manatdır. Bu məlumatlardan istifadə etməklə firmanın bazar dəyərini təyin edin?

- 326420 manat.
- 312650 manat;
- 301200 manat;
- 233100 manat;
- 296720 manat;

557 Balans məlumatlarına görə müəssisənin borc kapitalı 4600 manat, xüsusi kapitalı 6000 manat, dövriyyə kapitalı 5000 min manatdır. Müəssisənin maliyyə fəallığı əmsalını (maliyyə riski əmsalını) müəyyən edin?

- 0,95
- 0,96 ;
- 0,88;
- 0,77 ;
- 0,68 ;

558 Balans hesabatı məlumatlarına görə balansın valyutası 25900 min manat, xüsusi kapitalı 14500 min manat, dövriyyədən kənar aktivlər 11500 min manatdır. Dövriyyə aktivlərinin xüsusi dövriyyə vəsaitlə örtülməsi əmsalını müəyyən edin?

- 0,18.
- 0,28;
- 0,25;
- 0,21;
- 0,27;

559 Müəssisədə dövriyyə aktivləri 14241 manat , dövriyyədən kənar aktivlər 23231 manat, xüsusi kapital 24222 manat təşkil edirsə borc kapitalını müəyyən edin?

- 14680 manat.
- 14260 manat;

- 15242 manat;
- 13250 manat;
- 12200 manat;

560 Hesabat ilinin sonuna balans məlumatlarına görə qısamüddətli borc vəsaiti məbləği 24500 min manat, hesablama hesabında onun pul vəsaiti məbləği 2800 min manatdır. Mütləq likvidlik əmsalını müəyyən edin?

- 0,1276 .
- 0,10254 ;
- 0,1321 ;
- 0,1142 ;
- 0,1414 ;

561 Müəssisənin xüsusi kapitalı 1680 min manat, aktivlərin cəmi məbləği 1937 manatdır. Maliyyə müstəqilliyi əmsalını müəyyən edin?

- 1,218.
- 0,93212;
- 0,9281;
- 1,153 ;
- 1,056;

562 Hesabat ilində satışdan pul gəliri 3502 min manat, kreditor borcların məbləği 216 min manatdır. Gün hesabı ilə kreditor borclarının bir dövrünün uzunluğunu müəyyən edin?

- 22,20.
- 22,83;
- 25,36 ;
- 28,72;
- 20,20;

563 Hesabat ilində satışdan pul gəliri 3502 min manat, kreditor borcların məbləği 216 min manatdır. Gün hesabı ilə kreditor borclarının bir dövrünün uzunluğunu müəyyən edin?

- 22,20.
- 22,83;
- 25,36 ;
- 20,20;
- 28,72;

564 Müəssisənin hesabatlarında aparılan hesablamalara görə hesabat ilində kreditor borcların bir dövrünün uzunluğu 8,74 gün, istehsal tsiklinin bir dövrünün uzunluğu 55,16 gündür. Bu halda əməliyyat tsiklinin uzunluğunu müəyyən edin?

- 50,59.
- 64,12;
- 68,68;
- 67,9 ;
- 50,58;

565 Müəssisənin hesabatı üzrə keçən ildə debitor borcları 85 min manat, satışdan pul gəliri 2604 min manat olmuşdur. Gün hesabı ilə debitor borclarının bir dövrünün uzunluğunu müəyyən edin?

- 14,14.
- 14,28;
- 12,76;
- 11,75% ;
- 12,12;

566 Müəssisənin maliyyə hesabatında ilin sonuna dövrüydən kənar aktivlər 1220,5 min manat, xüsusi vəsait məbləği isə 1728 min manatdır. Bu halda daimi aktivlər indeksi nə qədər olur?

- 0,6161.
- 0,7612;
- 0,6970 ;
- 0,7963;
- 0,5962;

567 Hesabat ilinin mühasibat balansı üzrə müəssisədə maliyyələşdirmə mənbələrinin cəmi 2092 min manat, xüsusi vəsait məbləği 1728 min manat olmuşdur. Bu halda müstəqillik əmsalı nə qədər olur?

- 0,83,85.
- 0,745 ;
- 0,923;
- 0,826 ;
- 0,81,81;

568 İstehsalın sabitliyi (məhkəmliyi) ehtiyatı səviyyəsi hesablanır:

- satışdan pul gəlirin reallaşdırılan məhsulun natural ifadədə miqdarına nisbəti kimi
- məhsul satışının faktiki həcmnin akeçən ildəki faktiki həcminə nisbəti kimi;
- məhsul buraxılışının kritik həcmnin faktiki həcminə nisbəti kimi
- məhsul buraxılışının faktiki həcmi ilə kritik həcmi arasındakı fərqin istehsalın faktiki həcminə nisbəti kimi;
- satışın faktiki həcmi ilə plan həcmi arasındakı fərqin satışın plan həcminə nisbəti kimi;

569 Aktivlərin dövrünün artması təmin edir:

- xərclərin rentabelliyyəsinin azalması.
- aktivlərin rentabelliyyəsinin artımını;
- məhsulun rentabelliyyəsinin azalması;
- məhsulun rentabelliyyəsinin artımını;
- aktivlərin rentabelliyyəsinin azalmasını;

570 Xalis dövrüydə kapitalının həcmnin artması şəraitində likvidliyin itirilməsi riski:

- artır;
- risk yoxdur
- əvvəl azalır, sonra artır;
- əvvəl artır, sonra azalır;
- azalır;

571 Aktivlərin və xüsusi kapitalın gəlirliyi göstəriciləri asılıdır:

- kapitalın quruluşundan;
- təşkilatın ödəmə qabiliyyətindən
- balansın likvidliyindən;
- səhmin kurs dəyərindən;
- didend çıxımı normalarından;

572 Balans məlumatlarına əsasən aktivlər 35000 min manat, xüsusi kapital 22000 min manat, uzunmüddətli öhdəliklər 3000 min manat təşkil edir. Maliyyə müstəqilliyi əmsalını müəyyən edin?

- 2.22
- 2.05
- 1,45.
- 0,71;
- 0,63;

573 Balans məlumatlarına əsasən balansın valyutası - 6600 min manat, xüsusi dövriyyə kapitalı – 1200 min manat, dövriyyə kapitalı - 3500 min manatdır. Maliyyə aktivliyi əmsalını (maliyyə riski əmsalı) müəyyən edin?

- 1,87;
- 1,89;
- 2,08;
- 2,32.
- 0,53;

574 Balans məlumatlarına əsasən borc kapitalı - 2300 min manat, xüsusi kapital – 3000 min manat, dövriyyə kapitalı - 2500 min manatdır. Maliyyə aktivliyi əmsalını (maliyyə riski əmsalı) müəyyən edin?

- 0,92;
- 2,39.
- 2,23;
- 3,21
- 0,77;

575 Balans məlumatlarına əsasən ilin əvvəlinə pul vəsaitinin qalığı 910 min manat, bu dövr ərzində daxil olmuş pul vəsaiti 5200 min manat, xərclənmiş pul vəsaiti 6000 min manat. Ödəməqabiliyyəti əmsalını müəyyən edin?

- 5,71;
- 2,23;
- 1,02;
- 1,15;
- 3,21.

576 Balans məlumatlarına görə balansın valyutası 23900 min manat, xüsusi kapital – 12500 min manat, dövriyyədənəknar aktivlər 10500 min manatdır. Dövriyyə aktivlərinin xüsusi dövriyyə vasitilə örtülməsi əmsalını müəyyən edin?

- 0,16;
- 0,93;
- 0,15;
- 1,19;
- 0,32.

577 Balans məlumatlarına görə ehtiyatlar 6000 min manat, xüsusi kapital - 12500 min manat, dövriyyədənəknar aktivlər - 10500 min manat, dövriyyə aktivləri - 13400 min manat təşkil edir. Ehtiyatların xüsusi dövriyyə vəsaiti ilə təmin olunması əmsalını müəyyən edin?

- 0,59.
- 2,08;
- 0,93;
- 0,33
- 0,48;

578 Balans məlumatlarına görə balansın valyutası 3500 min manat, xüsusi kapital 2000 min manat, dövriyyə aktivləri – 1800 min manat təşkil edir. Xüsusi kapitalın manevretmə əmsalını müəyyən edin?

- 0,85
- 0,15;
- 0,57;
- 0,90;
- 0,67;

579 Balans məlumatlarına görə xüsusi kapital 20800 min manat, dövrüyyə kapitalı 23200 min manat, balansın valyutası – 35700 min manat təşkil edir. Daimi aktivlər indeksini müəyyən edin:

- 0.35
- 0,58;
- 0,65;
- 0,60;
- 0,47;

580 Maliyyə müstəqilliyi əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapital/ bərc kapitalı.
- (xüsusi kapital – dövrüyyədən kənar aktivlər) / cari aktivlər;
- (xüsusi kapital – dövrüyyədən kənar aktivlər) / xüsusi vəsait mənbələri;
- xüsusi vəsait mənbələri / balansın valyutası;
- xüsusi kapital / aktivlər;

581 Xüsusi dövrüyyə kapitalının kifayətliliyi əmsalı hesablanır:

- xüsusi dövrüyyə vəsaitləri / xüsusi vəsaitlər.
- xüsusi kapital / aktivlər;
- (xüsusi kapital – dövrüyyədən kənar aktivlər) / xüsusi vəsait mənbələri;
- (xüsusi kapital – dövrüyyədən kənar aktivlər) / dövrüyyə aktivləri;
- xüsusi kapital / balansın valyutası;

582 Dövrüyyə aktivlərinin dövretmə əmsalı (dövrə) hesablanır:

- dövrüyyə aktivlərinin orta illik dəyəri : balansın yekunu.
- satısdan əldə edilən mənfəət : dövrüyyə aktivlərinin orta illik dəyəri;
- dövr ərzində dövrüyyə aktivlərinin orta illik dəyəri : məhsulun satışından əldə edilən gəlir;
- dövr ərzində satılmış məhsulun dəyəri : dövr ərzində dövrüyyə aktivlərinin orta illik dəyəri;
- dövrüyyə aktivlərinin orta illik dəyəri : xalis mənfəət;

583 Aktivlərin dövr sürəti hesablanır:

- aktivlərin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi.
- xalis mənfəətin aktivlərə nisbəti kimi;
- satışdan pul gəlirinin cari aktivlərə nisbəti kimi;
- satışdan pul gəlirinin aktivlərə nisbəti kimi;
- cari aktivlərin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi;

584 İdarəetmənin səmərəlilik əmsalı hesablanır:

- əmtəlik məhsulun is tehsal fondlarının ortaillik dəyərinə nisbəti kimi.
- istehsal heyətinin idarəetmə işçilərinin sayına nisbəti kimi;
- idarəetmə xərclərinin əmtəlik və ya xalis məhsulun həcminə nisbəti kimi
- xalis məhsulun həcmnin idarəetmə xərclərinin həcminə nisbəti kimi;
- idarəetmə işçilərinin sayının istehsal heyətinə nisbəti kimi;

585 Mühasibat (maliyyə) hesabatına olan ümumi tələblər

- müqayisə edilən olması;
- əhəmiyyətlik;
- reallıq (mötəbərlik) və tamlıq;
- yuxarıda qeyd olunan bütün tələblər.
- neytrallıq;

586 Mühasibat (maliyyə) hesabatının müqayisəli təhlili səciyyəli-dirir

nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsidir
hesabatın hər bir mövqeyinin ötən dövrün səciyyəsi ilə müqayisəsini

- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilatın göstəriciləri ilə müqayisəsini müqayisəsi və göstəricilərin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olunmasını;

587 Mühasibat (maliyyə) hesabatının amilli təhlili səciyyəlidir:

təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsidir;
Hesabatın hər bir mövqeyinin ötən dövrün səciyyəsi ilə müqayisəsini ;

- nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
müqayisəsi və göstəricilərin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olunmasını;

588 Mühasibat (maliyyə) hesabatının trend təhlili səciyyəlidir:

nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsidir;
maliyyə göstəricilərinin strukturunun (balansın yekununda hər bir maddənin xüsusi çəkisi) müəyyən edilməsini ;

- müqayisəsi və göstəricilərin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olunmasını;
təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

589 Mühasibat (maliyyə) hesabatının şaquli təhlili səciyyəlidir:

nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrlərin eyni maddəsi ilə müqayisəsi və göstəricilərin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olunmasını;
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsi
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsi

- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini
təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

590 Mühasibat (maliyyə) hesabatının üfiqi təhlili səciyyəlidir:

nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrlərin eyni maddəsi ilə dinamikada əsas meylinin müəyyən edilməsi;
maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;

- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsini;
təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

591 Balansın müqayisəli təhlili

ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin təhlilidir.
hesabatın yekununda hər bir maddənin xüsusi çəkisinin qiymətləndirilməsidir
hesabatın hər maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir;

- müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsidir;
ötən dövrlərlə müqayisədə hesabatın hər bir maddəsinin dinamikada dəyişmə meylinin müəyyən edilməsidir;

592 Balansın trend təhlili:

ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin təhlilidir.
hesabatın yekununda hər bir maddənin xüsusi çəkisinin qiymətləndirilməsidir;
hesabatın hər maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir;

- ötən dövrlərlə müqayisədə hesabatın hər bir maddəsinin dinamikada dəyişmə meylinin müəyyən edilməsidir;
müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsidir.

593 Müəssisənin xüsusi kapitalına aiddir

hazır məhsul.
debitor borcları;

kassada, hesablama və valyuta hesablarında olan pul qalıqları;

- əlavə və ehtiyat kapitalı;
- kreditor borcları;

594 İntestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üçün istifadə olunan əsas informasiya mənbəyi hansıdır?

- biznes-planın məlumatları.
analitik uçotun məlumatları
statistik uçotun məlumatları;
operativ uçotun məlumatları;
maliyyə uçotun məlumatları;

595 Dövriyyə aktivlərinə aid edilir:

hesabat ilinin mənfəəti, hazır məhsul.
uzunmüddətli, təxirə salınmış vergi aktivləri;
əsas vəsaitlər, qurulmamış avadanlıqlar;

- ehtiyatlar, pul vəsaitləri, qısamüddətli debitor borcları;
qeyri-maddi aktivlər, hesablamalarda olan vəsaitlər;

596 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının təhlilində istifadə olunan informasiyalar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

proqnozlaşdırma.
mütləq;
retrospektivlik;

- obyektivlik;
operativlik;

597 Mühasibat (maliyyə) hesabatının elementinə aid edilir:

müəssisənin təşkilati səviyyəsi
əmlak vergisi;
işçilərin orta siyahı sayı;

- kapital;
müəssisənin texniki səviyyəsi;

598 Mühasibat (maliyyə) hesabatının təhlilində istifadə olunan informasiyalar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

elmi yanaşma.
konfidensiallıq;
operativlik;

- müqayisəlik;
səmərəlilik;

599 Maliyyə hesabatı göstəricilərinin dinamikasının proqnozlaşdırılması həyata keçirilir:

üfqi təhlil vasitəsi ilə.
koorelyasiya təhlili vasitəsi ilə;
şaquli təhlil vasitəsi ilə;

- trend təhlili vasitəsi ilə;
amilli təhlil vasitəsi ilə;

600 Mühasibat (maliyyə) hesabatları hansı məlumatlar əsasında formalaşdırılır:

normativ məlumatlar.
operativ uçot məlumatları;

biznes-plan məlumatları;

- mühasibat uçotu məlumatları;
- proqnoz məlumatları;

601 Təşkilat iki il müddətinə 1200 min manat məbləğində kredit götürmək qərarına gəlmişdir. Müqavilə şərtlərinə əsasən sadə faz dərəcələri tətbiq olunur, faizlərin hesablanması qaydası aşağıdakı kimidir: birinci yarım il 10%, növbəti yarım illərdə illik dərəcə 2% artırılır. Qaytarılacaq borc məbləğini müəyyən edin.

1472 min manat;

1388 min manat;

1322 min manat;

- 1512 min manat.

1556 min manat;

602 Fəaliyyətin maliyyələşdirilməsi üçün təşkilata illik 22% olmaqla 150 gün müddətinə 900 min manat tələb olunur. Ödəniləcək kreditin məbləği təşkil edəcək:

865,7 min manat;

672,5 min manat;

585,9 min manat;

- 982,5 min manat.

723,8 min manat;

603 Borc məbləği 150 min manat, sadə faiz dərəcəsi ilə illik 8% , borc müddəti üç il olduqda sadə faiz üzrə artım məbləği təşkil edir:

63 min manat.

58 min manat;

42 min manat;

- 36 min manat;

52 min manat;

604 Kontraktlarda göstərilən, lakin sazişin real səmərəliliyini əks etdirməyən və müqayisə üçün istifadə edilə bilməyən faiz dərəcəsi necə adlanır:

orta aylıq faiz dərəcəsi.

səmərəli illik faiz dərəcəsi;

faizlərin fasiləsiz hesablanması zamanı tətbiq olunan illik faiz dərəcəsi;

- nominal faiz dərəcəsi;

ilin günlərinə yaxınlaşdırılmış adi faiz;

605 Veksellərin uçotu zamanı tətbiq olunur:

idarəetmə uçotu

statistik uçot;

riyazi diskontlaşdırma;

- kommersiya uçotu;

kombinə edilmiş uçot.

606 «Bank uçotu» əməliyyatı tətbiq olunmuşdursa, onda kredit müəs-sisəsi ödəniş öhdəliyini onun sahibindən bu qiymətə alır:

razılaşdırılmış qiymətlə

öhdəlik məbləğində;

müddətin sonunda ona görə ödənilməli olan məbləğdən yüksək;

- müddətin sonunda ona görə ödənilməli olan məbləğdən az;

ilkin dəyərində;

607 Mürəkkəb uçot dərəcəsilə diskontlaşdırma sərfəlidir:

satıcılar üçün;
banklar üçün;
kreditorlar üçün;
● borclular üçün;
alıcılar üçün;

608 Hansı əmsal gələcək pul vahidinin bu günə qiymətini göstərir:

variasiya əmsalı.
kapitalın ödənilməsi əmsalı
mürəkkəb faizlərin hesablanması əmsalı;
● diskontlaşdırma əmsalı;
keçid əmsalı;

609 Müqavilədə faiz dərəcəsinin qəti müəyyən edilmiş (fiksiya edilmiş) kəmiyyəti necə adlanır?

kombinəlanmış.
sürüşkən;
dəyişən;
● sabit;
mürəkkəb;

610 İllik məbləğə və ya əvvəlki dövrdə artırılmalarla birlikdə məbləğə tətbiq edilən faiz dərəcəsi adlanır:

orta faiz;
kombinəlaşdırılmış;
sadə;
● mürəkkəb;
qarışıq

611 İlk məbləğə borcun bütün müddəti ərzində tətbiq olunan faiz dərəcəsi necə adlanır?

orta faiz.
kombinəlanmış;
mürəkkəb;
● sadə;
qarışıq;

612 Kommersiya uçotunda ssudadan istifadəyə görə ödəniləsi məbləğ nə zaman hesablanır?

ildə iki dəfə
hər ayda;
ssudanın ilk başlanğıcından;
● ssuda müddətinin sonunda;
hər rübdə;

613 Təhlilin trend metodunun tətbiqi zamanı istifadə olunur:

normativ kəmiyyətlərdən;
nisbi kəmiyyətlərdən;
mütləq kəmiyyətlərdən;
● öyrənilən amillərin dinamikası sıralarının məlumatlarından.
orta kəmiyyətlərdən;

614 İntestisiya təhlilinin bütün metodları aşağıdakı qruplara bölünür:

diskontun normasına və diskontlaşdırma əmsalına əsaslanan.
layihənin ödəmə normasına və ödəmənin sadə müddətinin hesablanmasına əsaslanan;
xalis cari dəyərə və investisiyaların rentabelliyyəsinə əsaslanan;

- diskontlaşdırma və uçot dərəcələrinə əsaslanan;
statistik və uçot dərəcələrinə əsaslanan;

615 Lizing bank kreditindən nə ilə fərqlənir?

- yüksək dəyəri ilə.
istifadə müddətinə görə;
lizing ödəmələri bank kreditlərinə nisbətən az məbləğ təşkil edir;
- lizing yalnız büdcə təşkilatlarına verilir;
lizing müəssisənin əmlakını müəyyən edir;

616 Diskontlaşdırma metodunun mahiyyəti nədir?

- gələcək dövrdən cari vaxta pul axınının tətbiq edilməsi.
müəssisənin hesabat dövründə bank hesabına köçürülməli olduğu məbləğin müəyyən edilməsi;
pul vəsaitlərinin faizlə əks etdirilməsi;
- pul daxilolmalarının dondurulması;
bankın təşkilata pul köçürməsindən əldə olunan mənfəətin müəyyən edilməsi;

617 Xalis pul aktivləri nədir?.

- balansın passivinin pul və qeyri pul maddələrinin fərqi;
balansın pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, qısamüddətli kredit və borclar;
- pul vəsaitləri və pul öhdəlikləri məbləqlərinin fərqi;
balansın pul və qeyri pul maddələrinin cəmi.
balansın aktivinin pul və qeyri pul maddələrinin fərqi;

618 Müəssisənin maliyyəsi səcyyələndirir:

- büdcə resursları, büdcə kreditləri.
maliyyə resurslarının formalaşması və istifadəsi prosesində yaranan pul münasibətlərini
müəssisənin pul axınlarının idarə olunması sistemini;
- müəssisə aktivlərinin formalaşdırılması üçün toplanmış bütün pul vəsaiti mənbələri;
cari fəaliyyətin həyata keçirilməsi üçün cəlb olunan məcmu pul vəsaitləri;

619 Maliyyə təhlilinin daxili subyektlərinə aiddir:

- mühasiblər.
kreditorlar;
səhmdarlar;
- menecerlər;
debitorlar;

620 Maliyyə menecmentinin əsas vəzifələrinə aiddir:

- məhsulun bazarda hərəkəti strategiyasının işlənilib hazırlanması.
maksimum mənfəət əldə olunması mexanizminin yaradılması;
məhsul satışı kanallarının təhlili və planlaşdırılması;
- maliyyələşdirmə mənbələrinin müəyyən olunması və onların strukturunun optimallaşdırılması
istehsalın texnologiyasının və təşkilinin təkmilləşdirilməsi;

621 Maliyyə resurslarına aiddir:

- müxtəlif səviyyəli büdcə resursları.
büdcə və qeyri büdcə fondları, istehlak və yığılma fondları;
mənfəət, vergi, sığorta ödəmələri;
- pul vəsaitləri, qeyri maddi aktivlər, istehsal dövriyyə fondları;
müqavilə şərtlərinə müvafiq maliyyə öhdəlikləri;

622 Maliyyə təhlilinin məqsədi:

müəssisənin rəqabət siyasətinin qiymətləndirilməsi.

- müəssisənin maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinin təhlili; müəssisədə işlərin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi; məhsulun mayadəyərinin quruluşunun qiymətləndirilməsi; biznes-planın yerinə yetirilməsinin qiymətləndirilməsi;

623 Müqavilədə faiz dərəcəsinin qəti müəyyən edilmiş kəmiyyəti göstərilibsə o necə adlanır?

sürüşkən;

mürəkkəb;

- daimi;

Müqavilədə faiz dərəcəsinin qəti müəyyən edilmiş kəmiyyəti göstərilibsə o necə adlanır?

kombinləşmiş.

dəyişən;

624 Bütün ssudalar dövrü ərzində ilk ssuda məbləğinə görə istifadə olunan faiz dərəcəsi necə adlanır?

orta faiz.

kombinləşmiş;

mürəkkəb;

- sadə;

qarışq;

625 Müstəqillik əmsalı hesablanır:

bütün vəsait mənbəyi / borc vəsaiti.

borc vəsaiti / bütün vəsait məbləği;

xüsusi vəsait / borc vəsaiti;

- xüsusi vəsait / bütün vəsait məbləği;

borc vəsaiti + cəlb edilmiş vəsait/ bütün vəsait məbləği;

626 Təşkilatın maliyyə vəziyyəti qeyri-sabit hesab edilir:

ehtiyatların və xərclərin ödənilməsi üçün uzunmüddətli vəsaitlər yetərli olmadıqda;

əmlakın ümumi həcmində xüsusi vəsaitin payı azlıq təşkil etdikdə.

xüsusi vəsait mənbələri ehtiyat və məsrəflərdən çox olduqda;

- ödəmə qabiliyyəti pozulmuşdur, lakin ehtiyatların və debitor borcları-nın dövr sürətinin yüksəldilməsi hesabına onu bərpa etmək mümkündür;

xüsusi vəsaitlərin ehtiyatlardan və xərclərdən az olduğu halda;

627 Təşkilat maliyyə cəhətdən müstəqil hesab edilir:

mənfəətin artım tempi maya dəyərin artım tempindən yüksək olduqda.

ehtiyatların və xərclərin örtülməsi üçün bütün mənbələrin yetərli olması

ehtiyatların və xərclərin örtülməsi üçün kifayət qədər xüsusi dövriyyə vəsaitlərinin mövcudluğu;

- ehtiyatların və xərclərin örtülməsi üçün kifayət qədər uzunmüddətli maliyyə mənbələrin mövcudluğu; cəlb edilmiş vəsait məbləği xalis mənfəətdən çox olduqda;

628 Müəssisənin likvidliyinin ümumi göstəricisi:

aralıq (böhranlı) likvidlik əmsalı

müstəqillik əmsalı;

xalis dövriyyə vəsaitlərinin monevrlük əmsalı;

- cari likvidlik əmsalı;

dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti;

629 Material ehtiyatların dövretmə əmsalı hesablanır:

- satışdan pul gəlirinin uzunmüddətli aktivlərə nisbəti kimi
- material ehtiyatların balansın valyutasına nisbəti kimi;
- material ehtiyatların dövryyə aktivlərinə nisbəti kimi;
- satışın maya dəyərini material ehtiyatlarının orta dəyərinə nisbəti kimi;
- satışdan pul gəlirinin dövryyə aktivlərinə nisbəti kimi;

630 Dövryyə aktivlərin dövretmə əmsalı hesablanır:

- satışdan pul gəlirinin qeyri - dövryyə aktivlərinin ortadəyərinə kimi.
- dövryyə aktivlərinin balansın valyutasına nisbəti kimi;
- dövryyə və qeyri-dövryyə aktivlərinin nisbəti kimi;
- satışdan pul gəlirinin dövryyə aktivlərinin orta dəyərinə nisbəti kimi;
- qeyri-dövryyə aktivlərinin balansın valyutasına nisbəti kimi;

631 Maliyyə riski əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin balansın valyutasına nisbəti kimi .
- xüsusi kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi;
- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi;
- borc kapitalın xüsusi kapitalına nisbəti kimi;
- xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi;

632 Maliyyələşdirmə əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin balansın valyutasına nisbəti kimi
- xüsusi kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi;
- borc kapitalın xüsusi kapitalına nisbəti kimi;
- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi;
- xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi;

633 Maliyyə sabitliyi əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapitalın qısamüddətli passivlərə nisbəti kimi;
- borc kapitalın xüsusi kapitalına nisbəti kimi;
- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi;
- xüsusi kapital və uzunmüddətli passivlərin cəminin balansın valyutasına nisbəti kimi.
- xüsusi kapitalın uzunmüddətli passivlərə nisbəti kimi;

634 Əmlakın real dəyəri əmsalı:

- dövryyə aktivlərinin qeyri-dövryyə aktivlərə nisbəti kimi.
- dövryyə aktivlərinin balansın valyutasına nisbəti kimi;
- qeyri-dövryyə aktivlərinin balansın valyutasına nisbəti kimi ;
- əsas vəsaitin, xammal-materialların, bitməmiş istehsalın balansın valyutasına nisbəti kimi ;
- qeyri dövryyə aktivlərinin dövryyə aktivlərə nisbəti kimi;

635 Borc vəsaitlərinin uzunmüddətə cəlb edilməsi əmsalı:

- xüsusi vəsait mənbələrinin qeyri-dövryyə aktivlərə nisbəti kimi
- qısa müddətli öhdəliklərin uzunmüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- uzun müddətli öhdəliklərin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- uzun müddətli öhdəliklərin xüsusi vəsait mənbələri və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi;
- uzunmüddətli öhdəlikləri və xüsusi vəsait mənbələrinin uzunmüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

636 Daimi aktivin indeksi hesablanır:

- cari passivlərin cari aktivlərə nisbəti kimi;
- qeyri-dövryyə aktivlərinin xüsusi vəsait mənbələrinə nisbəti kimi.
- qeyri-dövryyə aktivlərinin məcmu aktivlərə nisbəti kimi;

dövriyyə aktivlərinin məcmu aktivlərə nisbəti kimi ;
cari aktivlərin cari passivlərə nisbəti kimi;

637 Material ehtiyatlarının xüsusi vəsaitlərə təmin olunması əmsalı hesablanır:

xüsusi dövriyyə kapitalın xüsusi kapitalla nisbəti kimi.
material ehtiyatların orta dəyərinin xüsusi dövriyyə kapitalına nisbəti kimi;
material ehtiyatların orta dəyərinin xüsusi kapitalla nisbəti kimi;

- xüsusi dövriyyə kapitalının material ehtiyatlarının orta dəyərinə nisbəti kimi ;
xüsusi kapitalın material ehtiyatlarının orta dəyərinə nisbəti kimi;

638 Xüsusi vəsaitlərlə təmin olunma əmsalı hesablanır:

borc kapitalının xüsusi dövriyyə kapitalına nisbəti kimi;
xüsusi dövriyyə kapitalının borc kapitalına nisbəti kimi;
xüsusi dövriyyə kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi;

- xüsusi dövriyyə kapitalının dövriyyə aktivlərinə nisbəti kimi.
xüsusi kapitalın xüsusi dövriyyə kapitalına nisbəti kimi;

639 Xüsusi kapitalın manevrlik əmsalı hesablanır:

borc kapitalının xüsusi dövriyyə kapitalına nisbəti kimi.
xüsusi dövriyyə kapitalının qısamüddətli borc kapitalına nisbəti kimi;
xüsusi dövriyyə kapitalının uzunmüddətli borc kapitalına nisbəti kimi;

- xüsusi dövriyyə kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi ;
xüsusi kapitalın xüsusi dövriyyə kapitalına nisbəti kimi;

640 Xüsusi dövriyyə kapitalının (aktivlərinin) manevrlik əmsalı hesablanır:

xüsusi kapitalın balansın valyutasına nisbəti kimi.
dövriyyə aktivlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
dövriyyə vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

- xüsusi dövriyyə kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi ;
satışın həcmnin xalis cari aktivlərə nisbəti kimi;

641 Material – istehsal ehtiyatları LİFO metodu ilə qiymətləndirildikdə:

dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti əvvəl sürətlənir, sonra ləngiyir.
dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti sürətlənir;
dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti ləngiyir;

- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti dəyişməz qalır
dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti əvvəl ləngiyir sonra sürətlənir;

642 İşlək kapital:

cari aktivlər və aktivlərin dəyəri arasında fərkdir
təşkilatın cari aktivləri və cari öhdəlikləri arasında fərkdir;
təşkilatın cari aktivləridir;

- pul vəsaitləri çıxılmaqla təşkilatın dövriyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəlikləri arasında fərkdir ;
məcmu aktivlər və cari aktivlər arasında fərkdir;

643 Xalis dövriyyə kapitalı hesablanır:

xüsusi kapital və borc kapitalı arasında fərq kimi .
məcmu aktivlər və dövriyyə aktivlər arasında fərq kimi;
təşkilatın cari passivləri və cari aktivləri arasında fərq kimi;

- təşkilatın cari aktivləri və cari passivləri arasında fərq kimi ;
pul vəsaitləri çıxılmaqla dövriyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəliklər arasında fərq kimi;

644 Müstəqillik əmsalı hesablanır:

- xüsusi kapitalın borc kapitalına nisbəti kimi.
- borc kapitalının balansın valyutasına nisbəti kimi;
- borc kapitalının xüsusi kapitalla nisbəti kimi;
- xüsusi kapitalın balansın valyutasına nisbəti kimi ;
- aktivlərin öhdəliklərə nisbəti kimi;

645 Mütləq, böhranlı və cari likvidlik əmsallarının minimal həddi ardıcıl olaraq verilmişdir:

- 2; 0,2; 0,8.
- 0,3; 0,5; 1,5;
- 0,5; 0,3; 1;
- 0,2; 0,8; 2;
- 0,1; 2; 0,5;

646 Cari (ümumi) likvidlik əmsalı hesablanır:

- məcmu aktivlərin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi.
- dövryyə aktivlərinin uzunmüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- dövryyə aktivlərinin kreditor borclarına nisbəti kimi;
- dövryyə aktivlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- məcmu aktivlərin uzunmüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

647 Aralıq (böhranlı) likvidlik əmsalı hesablanır:

- pul vəsaiti, qiymətli kağızlar və qısamüddətli debitor borclarının əminin uzunmüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi.
- pul vəsaiti, qiymətli kağızlar və qısamüddətli debitor borclarının əminin kreditor borclarına nisbəti kimi;
- pul vəsaiti və qısamüddətli debitor borclarının əminin kreditor borclarına nisbəti kimi;
- pul vəsaiti, qiymətli kağızlar və qısamüddətli debitor borclarının əminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;
- pul vəsaiti, qiymətli kağızlar və qısamüddətli debitor borclarının əminin bütün öhdəliklərə nisbəti kimi;

648 Mütləq likvidlik əmsalının minimal həddi:

- 3;5.
- 2;
- 1;
- 0,2 – 0,25;
- 3;

649 Mütləq likvidlik əmsalı hesablanır:

- pul vəsaitlərinin kreditor borclarına nisbəti kimi;
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi.
- pul vəsaitləri və qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının bank kreditlərinə nisbəti kimi;
- pul vəsaitlərinin və qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının kreditor borclarına nisbəti kimi;
- pul vəsaitləri və qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

650 Təşkilatın maliyyə sabitliyi ehtiyatı (təhlükəsizlik zonası) hesablanır:

- marjinal gəlirlə dəyişən xərclərin fərqi kimi.
- pul gəliri ilə dəyişən xərclər arasında fərq kimi;
- pul gəliri ilə məcmu xərcləri arasında fərq kimi;
- satışın illik həcmi ilə satışın böhranlı həcmi arasında fərq kimi;
- pul gəliri ilə sabit xərcləri arasında fərq kimi;

651 Mühasibat balansının «pul» maddəsinə aid edilir:

ehtiyatlar.

hazır məhsul;
təxirə salınmış vergi öhdəlikləri;
● alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları;
təxirə salınmış vergi aktivləri;

652 Mühasibat balansının qeyri-pul maddəsinə aid edilir:

bank krediti üzrə borclar.
malsatan və podratçılara qısamüddətli kreditor borcları;
alıcıların və sifarişçilərin debitor borcları;
● təxirə salınmış vergi öhdəlikləri;
qısamüddətli maliyyə qoyuluşları;

653 Xüsusi dövriyyə vəsaitlərin manevretmə əmsalı necə hesablanır?

xüsusi kapital / borc kapitalı.
xüsusi kapital / aktivlər;
borc kapital / aktivlər;
● dövriyyə aktivləri / xüsusi kapital;
xüsusi kapital / balansın valyutası;

654 Dövriyyə göstəriciləri səciyyələndirir

gəlirliyi.
bazar sabitliyini;
ödəməqabiliyyətini;
● işgüzar aktivliyi;
kreditqaytarma qabiliyyətini;

655 Mühasibat (maliyyə) hesabatına olan ümumi tələblər:

dinamiklik, müqaisəlilik
operativlik, dinamiklik;
müqayisəli olması, operativlik
● mötəbərlik, tamlıq, əhəmiyyətlilik;
mötəbərlik, operativlik

656 Mühasibat(maliyyə) hesabatının amilli təhlili səciyyələndirir:

təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsidir;
hesabatın hər bir mövqeyinin ötən dövrün səciyyəsi ilə müqayisəsəni ;
● nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
müqayisəsi və göstəricilərin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olunmasını;

657 Mühasibat (maliyyə) hesabatının trend təhlili səciyyələndirir:

hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisə-
təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə
maliyyə göstəricilərinin strukturunun (balansın yekununda hər bir
● hesabat göstəricilərinin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olun-
nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.

658 Mühasibat (maliyyə) hesabatının şaquli təhlili səciyyələndirir:

nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrlərin eyni maddəsi ilə müqayisə-
maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
● hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisə-

təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə

659 Xüsusi kapitalın manevrlik əmsalı səciyyələndirir

likvidlik səviyyəsini.

maliyyə aktivliyinin səviyyəsini;

xüsusi kapitalın uzunmüddətli aktivlərin maliyyələşdirilməsində

- xüsusi kapitalın qısamüddətli aktivlərin maliyyələşdirilməsində kapitalın dövr sürətini;

660 Balans hesablarında ehtiyat və məsrəflərin nəzərə çarpacaq artımı səciyyələndirir:

inflyasiya səviyyəsinin yüksək olması.

əmtəə – material qiymətlilərinin göndərilməsi qrafikinə pozulmasını;

təşkilatın fəaliyyətinin genişləndirilməsi;

- dövrüyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin ləngiməsini;
- müəssisənin sabitliyinin azalması;

661 Xalis dövrüyyə aktivləri hesablanır:

qeyri dövrüyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəliklər arasında fərq kimi.

dövrüyyə və qeyri-dövrüyyə aktivləri arasında fərq kimi;

qeyri-dövrüyyə və dövrüyyə aktivləri arasında fərq kimi;

- cari aktivlər və cari passivlər arasında fərq kimi;
- xüsusi və borc kapitalı arasında fərq kimi;

662 Maliyyə sabitliyinin aşağıdakı növləri vardır:

- mütləq, normal, qeyri-sabit, böhranlı;
- perspektiv, cari, orta, normal;
- mütləq, normal, nisbi, perspektiv;
- nisbi, mütləq, orta, cari;
- nisbi, müğləq, cari, normal.

663 Xüsusi kapitalın artırılması mənbəyinə bilavasitə aiddir:

maliyyə qoyuluşları;

kreditlərin cəlb edilməsi;

istiqrazların buraxılışı;

- səhmlərin emissiyası;
- məhsul satışı məhsul satışından pul gəliri.

664 Xüsusi kapitalın tərkibinə daxil edilmir:

məqsədli maliyyələşdirmə və daxilolmalar.

ehtiyat kapitalı;

əlavə kapital;

- gələcək dövrlərin gəlirləri və gələcək xərclər üzrə ehtiyatlar;
- ötən illərin bölüşdürülməmiş mənfəəti;

665 Cari likvidlik əmsalı səciyyələndirir:

uzunmüddətli öhdəliklərin hansı hissəsinin ödənilməsinin mümkünlü-yünü.

təşkilatın maliyyə vəziyyətinin borc mənbələrdən asılı olmasını;

təşkilatın maliyyə vəziyyətinin borc mənbələrdən asılı olmamasını

- dövrüyyə aktivlərin likvidliyinin ümumi qiymətini;
- qısamüddətli öhdəliklərin hansı hissəsinin ödənilməsinin mümkün-lüyünü;

666 Təşkilatın ödəmə qabiliyyətini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan göstərici;

- xüsusi kapitalın rentabelliği.
- debitor borclarının dövranı əmsalı;
- kreditor borclarının dövranı əmsalı;
- cari likvidlik əmsalı;
- aktivlərin rentabelliği ;

667 Mütləq likvidlik əmsalı səciyyələndirir:

- təşkilatın cari aktivləri cari passivlərinin hansı hissəsini örtür.
- təşkilat yaxın dövrə uzunmüddətli borcların hansı hissəsini ödəyə bilər;
- təşkilat özünün pul vəsaiti və qiymətli kağızları hesabına bütün öhdəliklərin hansı hissəsini ödəyə bilər;
- təşkilat özünün pul vəsaiti və qiymətli kağızları hesabına qısamüddətli öhdəliklərin hansı hissəsini ödəyə bilər;
- təşkilat pul vəsaiti hesabına cari öhdəliklərin hansı hissəsini ödəyə bilər;

668 Təşkilatın fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində maraqlıdır:

- mühasiblər.
- səhmdarlar;
- kreditorlar;
- mülkiyyətçilər;
- maliyyə analitikləri;

669 Təşkilatın likvidliyinin qiymətləndirilməsində maraqlıdır:

- menecerlər.
- dövlət;
- mülkiyyətçilər;
- kreditorlar;
- səhmdarlar;

670 Xalis cari aktiv necə hesablanır?

- xüsusi vəsait mənbəyi ilə borc kapitalının fərqi kimi.
- dövriyyə aktivlərinin real vəziyyətinə görə korrektə edilmiş xüsusi kapital;
- likvid aktivlərlə qısa müddətli debitor borclarının fərqi kimi;
- dövriyyə aktivləri ilə qısamüddətli borc arasında fərq kimi;
- dövriyyə aktivləri ilə çətin realizə edilən aktivlər arasında fərq kimi;

671 Hansı göstərici dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir:

- dövriyyə vəsaitlərinin ortaillik dəyəri.
- mənfəət;
- dövriyyə vəsaitlərinin təhkim olunması əmsalı;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövranı əmsalı;
- ehtiyatların həcmi;

672 Dövriyyə vəsaitləri ilə təmin olunmanın təhlilinin vəzifələri hansıdır?

- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəti.
- debitor borclarının tərkibinin təhlili;
- debitor borclarının keyfiyyətinin təhlili;
- istehsal ehtiyatla plan tələbatına uyğun olmasının qiymətləndirilməsi;
- dövriyyə vəsaitləri üzrə nisbi qənaitin hesablanması;

673 Dövriyyə vəsaitlərinin tərkibi və quruluşunun təhlili qarşısında hansı vəzifələr durur?

- əmtə material dəyərlərinin təhlili.
- debitor borclarının keyfiyyətinin təhlili;
- pul axınlarının təhlili;

- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin təhlili;
debitor borclarının tərkibinin təhlili;

674 Dövriyyə vəsaitlərin tərkibini təşkil edir:

- borc kapitalı.
debitor borcları;
iş maşınları və avadanlıqlar;
- xammal, əsas material, yarımfabrikatlar;
xüsusi kapital;

675 Diaqnostikanın fazaları

- müqayisəli və kompleks təhlili.
faza-ların tərkib hissələridir
xarici və daxili amillərin təhlili diaqnostikasındır.
uyğunluq və səmərəlilik auditori
- maliyyə-iqtisadi təhlildir, funksional və strateji diaqnostikadır

676 Diaqnostikanın məsələləri

- müqayisəli və kompleks təhlili
marketing və menediment təhlil
- xarici və daxili amillərin təhlilidir.
maliyyə-iqtisadi təhlildir
funksional və strateji diaqnostikadır

677 Diaqnostikadada audit metodunun növləri

- daxili və xarici audit.
- uyğunluq və səmərəlilik auditori
marketing və menediment auditori
müqayisəli və kompleks auditori
idarəetmə və inteqral auditori

678 Diaqnostikanın ən mühüm vasitəsi:

- müqayisə metodu
inteqral metodu
- audit metodudur
indeks metodu
zəncirvari yerdəyişmələr metodu.

679 Bunlardan hansı funksional diaqnostikaya aid deyil

- menecmentin diaqnostikası;
marketing diaqnostikası; təchizat funksiyasının diaqnostikası;
istehsal diaqnostikası, şəxsi heyətin menecmentinin diaqnostikası;
«idarəetmə-maliyyə» funksiyasının diaqnostikası;
- operativ təhlilin diaqnostikası;

680 Diaqnostikanın istiqamətlərini əhatə etmir:

- strategiya diaqnostikası
xarici (ətraf) mühitin diaqnostikası;
- nisbi diaqnostika;
iqtisadi diaqnostika;
funksional diaqnostika;

681 Müstəqillik əmsalı hesablanır:

- xüsusi vəsait / borc vəsaiti;
- xüsusi vəsait / bütün vəsait məbləği;
borc vəsaiti + cəlb edilmiş vəsait/ bütün vəsait məbləği;
bütün vəsait mənbəyi / borc vəsaiti.
borc vəsaiti / bütün vəsait məbləği;

682 Maliyyə müstəqilliyi əmsalı necə hesablanır?

- kapital / kapital və öhdəliklərin cəmi;
(kapital – uzunmüddətli aktivlər) / kapital;
(kapital – uzunmüddətli aktivlər) / cari aktivlər;
kapital / məcmu aktivlər;
xüsusi kapital/ borc kapitalı.

683 İşlək kapitalın mahiyyəti nədir?

- cari aktivlər və aktivlərin dəyəri arasında fərkdir.
təşkilatın cari aktivləridir;
təşkilatın cari aktivləri və cari öhdəlikləri arasında fərkdir;
məcmu aktivlər və cari aktivlər arasında fərkdir;
- pul vəsaitləri çıxılmaqla təşkilatın dövriyyə aktivləri və qısamüddətli öhdəlikləri arasında fərkdir;

684 Xüsusi dövriyyə vəsaitlərin manevretmə əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi kapital / borc kapitalı.
xüsusi kapital / balansın valyutası;
- dövriyyə aktivləri / xüsusi kapital;
borc kapital / aktivlər;
xüsusi kapital / aktivlər;

685 Təşkilatın dövriyyə aktivləri ilə təmin olunmasının təhlilinin əsas vəzifələri hansıdır?

- debitor borclarının keyfiyyətinin təhlili;
- istehsal ehtiyatlarının tələbata uyğunluğunun qiymətləndirilməsi;
dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin qiymətləndirilməsi.
dövriyyə vəsaitləri üzrə nisbi qənaitin hesablanması;
debitor borclarının tərkibinin təhlili;

686 Dövriyyə aktivlərindən istifadənin təhlili qarşısında hansı vəzifələr durur?

- əmtəə material dəyərlərinin qiymətləndirilməsi.
- dövriyyə vəsaitlərinin dövr sürətinin qiymətləndirilməsi;
pul axınlarının qiymətləndirilməsi;
debitor borclarının qiymətləndirilməsi;
debitor borclarının tərkibinin qiymətləndirilməsi;

687 Dövriyyə aktivlərinin tərkibinə daxildir:

- xammal, material, qeyri maddi aktivlər.
- xammal, material, debitor borcları;
xammal, material, avadanlıqlar;
xammal, material, tikililər;
xammal, material, kreditör borcları;

688 Maliyyə sabitliyi ehtiyatının səviyyəsi (faiz ifadəsində) necə hesablanır?

daimi məsrəflərin xalis mənfəətə nisbəti kimi

- maliyyə sabitliyi məbləğinin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi.
əməliyyat leviricinin (alətinin) satışdan mənfəətə nisbəti kimi;
satışdan pul gəlirinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;
mərginal gəlirin satışdan alınan mənfəətə nisbəti kimi;

689 İstehsal levirici nəyi səciyyələndirir?

- məhsul satışdan faktiki pul gəlirinin plan üzrə pul gəliri məbləğinə nisbətini;
məhsul satışından pul gəlirin artım tempinin natural ifadədə real-laşdırılan məhsulun artım tempinə nisbətini;
məhsul buraxılışının plan həcmi ilə faktiki həcmi arasındakı fərq.
məhsul satışından pul gəlirinin artım tempinin mənfəətin artım tempinə nisbətini;
reallaşdırılan məhsulun faktiki həcmnin onun satışından pul gəlirinə nisbətini;

690 İstehsal leverici necə hesablanır?

- balans mənfəəti : satışdan əldə edilən mənfəət;
satışdan əldə edilən mənfəət : bölüşdürülməmiş mənfəət;
satışdan əldə edilən mənfəət: satışdan pul gəliri.
● balans mənfəətinin artımı : məhsul satışı həcmnin artımı;
xalis mənfəətin artımı : dövriyyə aktivlərinin artımı;

691 Maliyyə leviricinin effekti hansı halda alınır?

- aktivlərin rentabelliği > kapitalın rentabelliği.
● borc kapitalın rentabelliği < xüsusi kapitalın rentabelliğindən;
xüsusi kapitalın rentabelliği > aktivlərin rentabelliğindən;
borc kapitalın rentabelliği = xüsusi kapitalın rentabelliğinə;
borc kapitalın rentabelliği > satılmış məhsulun rentabelliğindən;

692 Əməliyyat levirici necə hesablanır?

- satışdan mənfəətin satışın kritik həcminə nisbəti kimi.
satışdan mənfəətin pul gəlirinə nisbəti kimi;
● mərginal gəlirin satışdan mənfəətə nisbəti kimi;
mərginal gəlirin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi;
satışdan mənfəətin mərginal gəlirə nisbəti kimi;

693 Xammal və material ehtiyatlarının dövrəni əmsalı necə hesablanır?

- sərf edilmiş materialların maya dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi.
● sərf edilmiş materialların maya dəyərinin xammal və material ehtiyatlarının orta həcminə nisbəti kimi;
xammal və material ehtiyatların orta həcmnin istifadə olunmuş materialların maya dəyərinə nisbəti kimi;
xammal və material ehtiyatların satışın həcminə nisbəti kimi;
satışın həcmnin xammal və material ehtiyatlarının orta həcminə nisbəti kimi;

694 Zəif realizə olunan aktivlərə aiddir:

- əsas vəsaitlər.
pul vəsaitləri + debitor borcları;
ehtiyatlar + debitor borcları + digər dövriyyə aktivləri;
ehtiyatlar+qeyri maddi aktivlər;
● ehtiyatlar + hazır məhsul;